PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE LINGUA PORTUGUESA

Curso 2022 - 2023

	ÍNDICE	Páxina
1	**Introdución e contextualización**	4
2	**Contribución da aprendizaxe da Lingua Portuguesa á adquisición das competencias clave**	5
3	**Datos do departamento no curso 2022 ~ 2023**	6
4	**O Portugués 2ª Lingua Estranxeira na Educación Secundaria Obrigatoria**	7
4.1	***Obxectivos na Educación Secundaria Obrigatoria***	7
4.2	***Portugués ~ 2º ESO***	8
4.2.1	Contidos, secuenciación e temporalización	8
4.2.2	Concreción dos estándares de aprendizaxe e instrumentos de avaliación en relación coas competencias clave	16
4.2.3	Relación de mínimos esixibles para a superación da materia en 2º de ESO	24
4.3	***Portugués ~ 4º ESO***	28
4.3.1	Contidos, secuenciación e temporalización	28
4.3.2	Concreción dos estándares de aprendizaxe e instrumentos de avaliación en relación coas competencias clave	36
4.3.3	Relación de mínimos esixibles para a superación da materia en 4º de ESO	44
5	**O Portugués no Bacharelato (2ª Lingua Estranxeira)**	49
5.1	***Obxectivos no Bacharelato***	49
5.2	***Portugués ~ 2º Bacharelato***	51
5.2.1	Contidos, secuenciación e temporalización	51
5.2.2	Concreción dos estándares de aprendizaxe e instrumentos de avaliación en relación coas competencias clave	59
5.2.3	Relación de mínimos esixibles para a superación da materia en 2º de BAC (2ª Lingua)	69
6	**PORTUGUÊS LINGUA ESTRANXEIRA II (PRIMEIRA LINGUA)**	75
6.1	***Introdución e contextualización***	75
6.2	***Português Lingua Estranxeira II ~ 2º BACHARELATO***	75
6.2.1	Contidos, secuenciación e temporalización	75
6.2.2	Concreción dos estándares de aprendizaxe, instrumentos de avaliación, competencias clave e elementos transversais	88
6.2.3	Relación de criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e mínimos esixibles para a superación da materia *Portugués Lingua Estranxeira* II en 2º de Bacharelato	98
7	**Concrecións metodolóxicas que require a materia de Português**	104
7.1	Aspectos xerais	104

7.2	Estratexias metodolóxicas xerais	105
8	**Materiais e recursos**	106
9	**Avaliación**	108
9.1	***Procedementos de avaliación inicial***	108
9.1.1	Planificación do curso	108
9.1.2	Procedementos que lle permitan ó alumnado de Bacharelato acreditar os coñecementos necesarios na materia de Lingua Portuguesa	108
9.2	***Criterios e procedementos de avaliación na ESO***	108
9.2.1	Ensino presencial ordinario	108
9.2.2	Criterios de cualificación	109
9.3	**Criterios e procedementos de avaliación no Bacharelato**	110
9.3.1	Avaliación do ensino no Bacharelato	110
9.3.2	Instrumentos de avaliación	111
9.3.3	Criterios de cualificación no Bacharelato	111
9.4	**Recuperación e avaliación da materia pendente na ESO e no Bacharelato**	113
10	**Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente**	114
11	**Medidas de atención á diversidade**	115
11.1	Medidas xerais de atención á diversidade	115
12	**Concreción dos elementos transversais traballados polo Departamento de Portugués**	117
12.1	Contribución da materia de Portugués ó ***Plan Lector***	117
12.2	Educación en valores: contribucións ó ***Plan de Convivencia***	120
12.3	As ***TIC*** (Tecnoloxías da Información e da Comunicación)	121
13	**Actividades complementarias e extraescolares para o curso 2022 ~ 2023**	122
14	**Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica**	123
14.1	Mecanismos de revisión da programación didáctica	124
14.2	Avaliación da programación didáctica	124
15	**Marco lexislativo**	125
15.1	Modificacións da programación didáctica derivadas do marco lexislativo actual	125

1 Introdución e contextualización

Contextualmente, o alumnado do IES de Melide reúne as características idóneas para a aprendizaxe do portugués como segunda lingua estranxeira:

⇒ Trátase dunha contorna rural que abraza unha vila coa que se relaciona estreitamente (servizos, comercio, administración...). Isto é significativo en canto que a maior parte do noso alumnado ten un bo dominio da lingua galega e iso supón, cando menos, unha óptima disposición cara á aprendizaxe do portugués.

⇒ Esa vantaxe lingüística do alumnado galego en xeral, mais particularmente do alumnado galegofalante de Melide, tradúcese en:

- Correcta -e rápida- asimilación fonética do portugués.
- Comprensión e adopción case espontánea das súas estruturas sintácticas e
- Coñecemento -e recoñecemento- fluído da tradición cultural lusa.

⇒ A isto engádese a relativa facilidade con que este mesmo alumnado pode entrar en contacto directo con Portugal, ben sexa a través de visitas particulares (coa familia...), ben a través das visitas organizadas polo noso centro. En calquera dos dous casos, a interacción coa poboación nativa e a súa forma de vida, esencial para a aprendizaxe dunha lingua estranxeira, é factible neste caso e significa, por proximidade xeográfica e cultural, unha oportunidade única de aprender un idioma en frecuente e estreito contacto directo co país do que esa lingua é orixinaria.

⇒ A maiores, unha parte do noso alumnado ten lazos directos con Portugal, lazos familiares en varios dos casos. Desde o departamento de Lingua portuguesa temos a oportunidade de tender unha ponte entre as dúas culturas, e non só para os alumnos e alumnas que as comparten a nivel familiar, senón para todos e todas, pois é incuestionable que un pasado lingüístico común e innumerables conexións en canto ás tradicións, á organización das formas de vida (nomeadamente no rural), ás manifestacións culturais, etc., fan que se produza unha identificación inmediata –e significativa- entre o estudantado galego e a lingua portuguesa.

⇒ Desde o punto de vista estritamente lingüístico, ademais, cómpre destacar a enorme vantaxe que supón estudar simultaneamente varias linguas románicas: o alumnado asimílaas comparativa e conxuntamente (de forma inconsciente e/ou polo propio labor do profesorado) e adquire, transcorrido o tempo, unha maior competencia lingüística cca se este estudo fose único e por separado, mesmo se incrementa a súa capacidade para adquirir con máis facilidade linguas doutras familias (non latinas, como as xermánicas).

⇒ Por outra banda, ademais, a teor do sucedido no curso anterior, o portugués pode converterse, e de feito xa o fixo, nunha segunda lingua estranxeira accesible con certas garantías de éxito para aqueles/as alumnos e alumnas que presentan dificultades na área lingüística, o que sen dúbida reforza a súa autoestima (vense “capaces”, coma tódolos demais, de aprender unha

segunda lingua estranxeira, precisamente polo moito que se parece á súa) e tradúcese nunha maior progresión académica do alumnado no conxunto das materias que conforman o nivel que cursa.

⇒ Coa aprendizaxe do portugués, en definitiva, estase a reafirmar a relación histórica, lingüística e cultural entre dous pobos con raíces comúns que hoxe en día están nas mellores condicións para coñecerse e recoñecerse mutuamente (este contexto é absolutamente excepcional, posto que estamos ante un contacto internacional que, na realidade, supón a confraternización entre dúas culturas que falaron a mesma lingua séculos atrás e compartiron –comparten- unha cultura común en moitos aspectos).

2 CONTRIBUCIÓN DA APRENDIZAXE DA LINGUA PORTUGUESA Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE

Tal e como se formula no Marco Común Europeo de Referencia, o ensino de varias linguas estranxeiras contribúe ao desenvolvemento por parte dos individuos dunha competencia comunicativa denominada plurilingüe, que facilitará a súa mobilidade e integración, formando cidadáns abertos a outras culturas e con capacidade para se desenvolveren en diferentes contextos.

O ensino da lingua portuguesa contribuirá á adquisición por parte do alumnado dalgunhas competencias clave, entre as que destaca a relativa á ***comunicación lingüística***, xa que ofrece maiores posibilidades de intercomunicación e reflexión sobre a lingua. Porén, non é esta a única; os progresivos logros na aprendizaxe farán que o alumnado sexa consciente dos seus progresos no coñecemento da lingua e provocarán o desexo de facer dela un instrumento de acceso a unha información ilimitada. Pódese falar, pois, de que o alumnado adquire plena competencia para ***aprender a aprender***.

Por outra banda, o feito de que a aprendizaxe da lingua portuguesa facilite a interacción cos seus falantes implica constantemente a consecución das ***competencias sociais e cívicas***. Ademais, o seu coñecemento é un medio para se desenvolver axeitadamente no contexto lusófono, o que supón acadar unha ***conciencia cultural e artística,*** que lle ha servir de instrumento para a aproximación á identidade dos pobos que a falan. Así mesmo, e prevendo as posibilidades que un alumno ou alumna poida ter no seu futuro laboral ou na súa formación no exterior, o estudo do portugués é por definición unha demostración do seu ***sentido da iniciativa e do seu espírito emprendedor***, pois tal como se vén demostrando publicamente nos últimos anos, esta lingua é chave significativa no acceso á vida académica e/ou laboral dun bo número de países. Consideramos que a propia iniciativa de aprender o portugués, ademais, fará que o alumnado chegue a ser consciente de que é capaz de se desenvolver en situacións que antes lle resultarían adversas. Esta superación de dificultades mellorará a súa autoestima e daralle confianza para se enfrontar a novas metas.

A consecuencia da pandemia é fundamental tamén a contribución desta materia á consecución da ***competencia dixital***, pois constantemente teremos que desenvolvela a través de actividades que impliquen o emprego de recursos que requiran medios de información en diferentes soportes: CD, DVD, internet, TIC... Este ano, coa situación actual provocada pola pandemia, é primordial proporcionarlle ó alumnado **recursos dixitais cos que poder facer fronte a un posible ensino telemático**, ou de ser o caso, semipresencial, polo que será fundamental desenvolver nas primeiras semanas do curso unhas **habilidades dixitais mínimas coas que poder garantir o seu proceso de aprendizaxe con éxito.**

Finalmente, e dun xeito máis indirecto, a lingua portuguesa contribuirá ó desenvolvemento da ***competencia matemática e das competencias básicas en ciencia e tecnoloxía***, ao empregala na expresión de contidos de diferentes ámbitos curriculares, nomeadamente a través do traballo con textos ou referentes informativos ou instrutivos.

3 Datos do departamento no curso 2022 ~ 2023

No curso actual impártese a materia de Lingua Portuguesa en **tódolos niveis** da **ESO** (4) e **BACHARELATO** (2) como ***segunda lingua estranxeira*** (6), e en **2º do BACHARELATO** como ***primeira lingua estranxeira*** (2).

Denominación da materia	Curso	Grupos	Profesora
Portugués 2ª LE	1º ESO	1	Ádega Mariña Andrade Freire
Portugués 2ª LE	2º ESO	1	Jaime Blanco Quiñoy
Portugués 2ª LE	3º ESO	1	Ádega Mariña Andrade Freire
Portugués 2ª LE	4º ESO	1	Ádega Mariña Andrade Freire
Portugués 2ª LE	1º BAC	1	Ádega Mariña Andrade Freire
Portugués 2ª LE	2º BAC	1	Ádega Mariña Andrade Freire
Portugués LE (1ª Lingua)	2º BAC	1	Ádega Mariña Andrade Freire

4 EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

4.1 Obxectivos na Educación Secundaria Obrigatoria

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada, nomeadamente na lingua portuguesa.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran

achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo, particularmente as que conforman a Lusofonía.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

4 Portugués 2ª LE ~ Concrecións curriculares por niveis

4.2 Portugués ~ 2º ESO

4.2.1 Contidos, secuenciación e temporalización

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Número de sesións	
1ª Avaliación	0	B1.1 B1.3 B1.4	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos a partir do visionado de imaxes. - Identificación de palabras clave furante a escoita activa da lingua oral (da profesora, de gravacións...). - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando gravacións ou solicitando a repetición de emisións orais. - Memorización de expresións orais: o saúdo.	Set. Out.	6	
		B2.1	Estratexias de produción:			

		B2.2 B2.3	- Planificación: adecuación da mensaxe ó destinatario, ó contexto e á canle, e escolla dos expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: mobilización de coñecementos previos relativos ó tema e ó contexto lingüístico. - Compensación de carencias lingüísticas a través de procedementos paralingüísticos como a identificación (sinalización de obxectos e/ou imaxes). - Actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para facerse comprender oralmente. - Uso de modelos de interacción relativos a situacións comunicativas da vida cotiá: a chegada á aula.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias comunicativas (repasar, preguntar, seleccionar...). - Execución: elaboración de borradores. - Revisión ortográfica e prosódica (introdución).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: os sons e fonemas vocálicos e a súa abertura. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a ortografía básica da palabra. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: a Lusofonía. - Funcións comunicativas: descrición sinxela das calidades físicas dos obxectos. - Estruturas sintáctico-discursivas. a expresión da existencia: o verbo SER. - Negación (sentenzas declarativas negativas con *não, nunca; nada, nemhum nenhum(a), ninguém).*			
	1	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos a partir do visionado de imaxes. - Inferencia do significado probable das palabras a partir do contexto e dos coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando gravacións ou solicitando a repetición de emisións orais. - Memorización de expresións orais: a presentación.	Out. Nov.	9	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: Planificación: adecuación da mensaxe ó destinatario, ó contexto e á canle, e escolla dos expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: mobilización de coñecementos previos relativos ó tema e ó contexto lingüístico. - Compensación das carencias mediante o uso de procedementos lingüísticos: sinonimia, definicións e/ou paráfrase e petición de axuda (*dicas*). - Uso da linguaxe cinésica pertinente: acenos propios do saúdo e da despedida. - Actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para facerse comprender oralmente. - Uso de modelos de interacción relativos a situacións comunicativas da vida cotiá: a saída da aula: fórmulas de despedida.			

		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos. - Formulación e descarte, cando cumprir, de hipóteses sobre o contido, en base, sobre todo, á comprensión de elementos lingüísticos significativos e ó coñecemento e ás experiencias noutras linguas. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias comunicativas (repasar, preguntar, seleccionar...). - Execución: elaboración de borradores. - Revisión ortográfica e prosódica (introdución). - Corrección de erros e repeticións.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: sons e fonemas consonánticos. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: as grafías do fonema velar fricativo xordo: *x, ch, s implosivo.* - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: recoñecemento e uso das fórmulas de cortesía. - Funcións comunicativas: relacionamento social e persoal: como dirixirse a alguén para pedir información. - Campo léxico da comida: as *refeições.* - Estruturas sintáctico-discursivas: a expresión da existencia: o verbo ESTAR. - As indicacións temporais: *antes, agora, depois, em seguida, logo...* - Expresión do tempo (expresións, preposicións e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., *são quinze para as três; em 1999*), divisións (p. ex., días, meses; século; estación) e indicacións (p. ex., *atrás, cedo, tarde*) de tempo; duración (p. ex., *de/desde...a; durante*); anterioridade (*ainda; ontem*); posterioridade (*depois, logo, próxima segunda-feira*); secuencia (*primeiro, depois, finalmente*); simultaneidade (*ao mesmo tempo*); frecuencia (p. ex., *geralmente; usualmente*).			x
	2	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos a partir do visionado de imaxes. - Identificación de palabras clave durante a escoita activa da lingua oral (da profesora, de gravacións...). - Inferencia do significado probable das palabras a partir do contexto e dos coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando gravacións ou solicitando a repetición de emisións orais. - Memorización de expresións orais: consignas de aula: a petición.	Nov. Dec.	9	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: adecuación da mensaxe ó destinatario, ó contexto e á canle, e escolla dos expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: mobilización de coñecementos previos relativos ó tema e ó contexto lingüístico. - Compensación das carencias mediante o uso de procedementos lingüísticos: sinonimia, definicións e/ou paráfrase e petición de axuda (*dicas*). - Actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para facerse comprender oralmente. - Uso de modelos de interacción relativos a situacións comunicativas da vida cotiá: descrición dialogada sobre os hábitos diarios.			

		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos. - Formulación e descarte, cando cumprir, de hipóteses sobre o contido, en base, sobre todo, á comprensión de elementos lingüísticos significativos e ó coñecemento e ás experiencias noutras linguas. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas. - Lectura comprensiva de textos sinxelos.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias comunicativas (repasar, preguntar, seleccionar...). - Uso de fórmulas sinxelas estables aprendidas con anterioridade. - Execución: elaboración de borradores. - Revisión: presentación adecuada (marxes, limpeza...). - Revisión ortográfica e prosódica (introdución).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: sons e fonemas consonánticos: combinacións. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a *vírgula.* - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: hábitos, horarios e actividades cotiás. - Plurilingüismo: identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Funcións comunicativas: descrición das calidades físicas e abstractas das persoas. - Estruturas sintáctico-discursivas: a expresión da existencia: os verbos *ter/haver.* - A expresión da exclamación (formas elípticas Que + (subst.) + adx., p. ex.: *Que día lindo!*; sentenzas e sintagmas exclamativos, p.ex.: *Está bom!*). - Os determinantes: tipos e contraccións.			x

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Número de sesións	
2ª Avaliación	3	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos a partir do visionado de imaxes. - Identificación de palabras clave durante a escoita activa da lingua oral (da profesora, de gravacións...). - Inferencia do significado probable das palabras a partir do contexto e dos coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando gravacións ou solicitando a repetición de emisións orais. - Memorización de expresións orais: o saúdo en relación ás partes do día.	Xan. Feb.	8	
		B2.1	Estratexias de produción:			

		B2.2 B2.3	- Planificación: adecuación da mensaxe ó destinatario, ó contexto e á canle, e escolla dos expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: percepción da idea principal da mensaxe recibida. - Compensación das carencias mediante o uso de procedementos lingüísticos: sinonimia, definicións e/ou paráfrase e petición de axuda (*dicas*). - Actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para facerse comprender oralmente. - Uso de modelos de interacción relativos a situacións comunicativas da vida cotiá: a conversa telefónica.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos. - Identificación do sentido xeral da mensaxe. - Formulación e descarte, cando cumprir, de hipóteses sobre o contido, en base, sobre todo, á comprensión de elementos lingüísticos significativos e ó coñecemento e ás experiencias noutras linguas. - Lectura comprensiva de textos sinxelos.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias comunicativas (repasar, preguntar, seleccionar...). - Procura e uso de recursos (dicionario, internet...). - Execución: elaboración de borradores. - Adecuación lingüística ó texto e rectificación se fose necesario. - Revisión ortográfica e prosódica (correcta puntuación).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítimicos e de acentuación: procesos fonolóxicos básicos. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: emprego adecuado dos signos de puntuación: ponto, *ponto e virgula e reticencias.* - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: a cultura (aspectos moi básicos) dos países que conforman a Lusofonía. - Plurilingüismo: identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Funcións comunicativas: a descrición de estados. - Estruturas sintáctico-discursivas: a afirmación: sentenzas declarativas afirmativas; proforma (p. ex. *eu também; certamente*...). - A entidade (substantivos contables/incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/tónicos); determinantes); a calidade (*-íssimo, -ílimo; muito raro; melhor*). - A expresión da cantidade (singular/plural; numerais, cardinais e ordinais); indefinida, absoluta (p.ex.: *todo, maioria, ambos, nenhum*...) ou relativa (p.ex.: *muito; tão; um pouco*).			X
	4	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos a partir do visionado de imaxes. - Identificación de palabras clave durante a escoita activa da lingua oral (da profesora, de gravacións...). - Inferencia do significado probable das palabras a partir do contexto e dos coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando gravacións ou solicitando a repetición de emisións orais.	Feb. Mar.	8	

			- Memorización de expresións orais de uso frecuente na conversa (*Pronto...*).			
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: adecuación da mensaxe ó destinatario, ó contexto e á canle, e escolla dos expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: mobilización de coñecementos previos relativos ó tema e ó contexto lingüístico. - Expresión clara e minimamente coherente de textos orais sinxelos, axustándose, se é o caso, a modelos traballados na clase previamente. - Compensación das carencias mediante o uso de procedementos lingüísticos: sinonimia, definicións e/ou paráfrase e petición de axuda (*dicas*). - Actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para facerse comprender oralmente. - Uso de modelos de interacción relativos a situacións comunicativas da vida cotiá: o uso dos transportes (compra de billetes...).			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos. - Análise de imaxes, títulos e outros elementos complementarios, se os houber. - Identificación do sentido xeral da mensaxe. - Formulación e descarte, cando cumprir, de hipóteses sobre o contido, en base, sobre todo, á comprensión de elementos lingüísticos significativos e ó coñecemento e ás experiencias noutras linguas. - Lectura comprensiva e significativa de textos seleccionados (relativos ás tradicións na Lusofonía).			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias comunicativas (repasar, preguntar, seleccionar...). - Execución: elaboración de borradores. - Estruturación do texto, tanto na forma coma no contido, en base a modelos pouco complexos (parágrafos curtos...). - Corrección de erros e repeticións. - Revisión ortográfica e prosódica de textos dados ou elaborados.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de acentuación: as nasais. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a corrección e a puntuación textual. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: as celebracións e o lecer na Lusofonía. Semellanzas e diferenzas coas nosas. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, países e comunidades lingüísticas cunha lingua e cultura diferentes á propia. - Plurilingüismo: identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Participación en proxectos (exposición por equipos na pizarra dixital das celebracións na Lusofonía) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando as competencias que se posúen como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: ofrecemento de información e indicacións. - Estruturas sintáctico-discursivas: a interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *Quem fez o quê? Para que é isso?); interrogativas tags (p. ex., Queres ir ao cinema, não queres?*). - Expresión do tempo: pasado (*pretérito perfeito simples e composto, imperfeito,*); presente (*presente*); futuro (*ir + Inf.*, *presente do indicativo + Adv.; haver-de*)…			X

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Número de sesións	
3ª Avaliación	5	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos a partir do visionado de imaxes. - Identificación de palabras clave durante a escoita activa da lingua oral (da profesora, de gravacións...). - Inferencia do significado probable de palabras ou expresións máis amplas a partir do contexto e dos coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando gravacións ou solicitando a repetición de emisións orais. - Memorización de expresións orais relacionadas coa expresión do desagrado (*Que chatice!*).	Mar. Abr.	12	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: adecuación da mensaxe ó destinatario, ó contexto e á canle, e escolla dos expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: mobilización de coñecementos previos relativos ó tema e ó contexto lingüístico. - Expresión clara e minimamente coherente de textos orais sinxelos, axustándose, se é o caso, a modelos traballados na clase previamente. - Compensación das carencias mediante o uso de procedementos lingüísticos: sinonimia, definicións e/ou paráfrase e petición de axuda (*dicas*). - Actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para facerse comprender oralmente. - Uso de modelos de interacción relativos a situacións comunicativas da vida cotiá: unha comida no restaurante.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Identificación de campos léxicos predominantes. - Análise de imaxes, títulos e outros elementos complementarios, se os houber. - Identificación do sentido xeral da mensaxe. - Formulación e descarte, cando cumprir, de hipóteses sobre o contido, en base, sobre todo, á comprensión de elementos lingüísticos significativos e ó coñecemento e ás experiencias noutras linguas. - Lectura comprensiva e significativa de textos seleccionados (as *lojas* e as súas mercadorías).			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias comunicativas (repasar, preguntar, seleccionar...). - Procura e uso de recursos (dicionarios, manuais, internet...). - Execución: puntuación de textos dados ou creados. - Estruturación do texto, tanto na forma coma no contido, en base a modelos pouco			

			complexos (parágrafos curtos...). Elaboración de textos persoais (diario). - Corrección de erros e repeticións. - Reescritura definitiva dos borradores modificados.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: os tonemas do portugués. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: o til: clases e usos. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: lugares significativos nas culturas lusófonas. A vida comercial da contorna (tipos de *lojas*...). - Plurilingüismo: Participación en proxectos (elaboración de carteis coa organización do espazo, rural e urbano) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando as competencias que se posúen como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: narración de acontecementos/anécdotas e descrición de situacións, con e sen apoio de imaxes dadas. - Estruturas sintáctico-discursivas: expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia; movemento, dirección, orixe e acomodación). - Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., devagar, pior). - Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); permiso (poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.), intención (*pensar + Inf.; querer de /ter de + Inf.*, pretérito imperfeito gostar de + Inf.), capacidade (*é capaz de + Inf.; saber*); posibilidade/probabilidade (*poder; dever; ser possível / impossível + Inf.; talvez*); obrigación (imperativo).			X
	6	B1.1 B1.2 B1.3 B1.4	Estratexias de comprensión: - Mobilización de coñecementos previos a partir do visionado de imaxes. - Identificación de palabras clave durante a escoita activa da lingua oral (da profesora, de gravacións...). - Inferencia do significado probable de palabras ou expresións máis amplas a partir do contexto e dos coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando gravacións ou solicitando a repetición de emisións orais. - Memorización de expresións orais relacionadas co humor.	Maio Xuñ.	12	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: adecuación da mensaxe ó destinatario, ó contexto e á canle, e escolla dos expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: mobilización de coñecementos previos relativos ó tema e ó contexto lingüístico. - Expresión clara e minimamente coherente de textos orais sinxelos, axustándose, se é o caso, a modelos traballados na clase previamente. - Compensación das carencias mediante o uso de procedementos lingüísticos: sinonimia, definicións e/ou paráfrase e petición de axuda (*dicas*). - Actitude de respecto cara a si mesmo e cara ás demais persoas para facerse comprender oralmente. - Uso de modelos de interacción relativos a situacións comunicativas da vida cotiá: unha compra no mercado.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Identificación de campos léxicos predominantes. - Análise de imaxes, títulos e outros elementos complementarios, se os houber. - Identificación do sentido xeral da mensaxe.			

			- Formulación e descarte, cando cumprir, de hipóteses sobre o contido, en base, sobre todo, á comprensión de elementos lingüísticos significativos e ó coñecemento e ás experiencias noutras linguas. - Soletreo e asociación de grfía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas. - Lectura comprensiva e significativa de textos seleccionados (as compras).			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias comunicativas (repasar, preguntar, seleccionar...). - Procura e uso de recursos (dicionarios, manuais, internet...). - Estruturación do texto, tanto na forma coma no contido, en base a modelos pouco complexos (parágrafos curtos...). Elaboración de textos persoais (diario). - Revisión ortográfica e prosódica (correcta puntuación).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítimicos e de entoación: distinción entre alveolares xordas e sonoras combinadas en contextos textuais amplos. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a acentuación e o grao de abertura. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: as relacións interpersoais (familiares, de amizade, escolares...). - Plurilingüismo: participación en proxectos (montaxe dunha escena teatral centrada no mundo da adolescencia) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando as competencias que se posúen como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: expresión sinxela do coñecemento/descoñecemento e da certeza. - Estruturas sintáctico-discursivas: expresión de relacións lóxicas: adición (e*, nem, e também); disxunción (ou, ou…ou); oposición/contraste (mas*); causa (*porque; por isso)*; finalidade (*para + Inf.*); comparación (*mais/menos/ tão* + Adj./Adv.+ (do) que/ como /quanto; maior / mais pequeno...); superlativo absoluto (*-íssimo, -limo*). - Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (*estar a + Inf., presente, pretérito imperfeito e pretérito perfeito composto do indicativo*; *continuar + Ger.*); habitual (*tempos simples (+ Adv.)*, p. ex. *No verão está calor*).			X

4.2.2 Concreción dos estándares de aprendizaxe e instrumentos de avaliación en relación coas competencias clave

1ª Avaliación	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Grao de consecución	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
	0	SLEB1.1 SLEB1.2	⇒ Comprende preguntas sinxelas e habituais sobre información básica de carácter persoal. ⇒ Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (a presentación dunha persoa) e segue instrucións e consignas de aula (o saúdo).	1 0 0		X	X			X	CCL CAA CCEC CD	E ECC
		SLEB2.1	⇒ Na maioría das actividades de aula, amosa unha	1		X	X	X			CCL	ECC

		SLEB2.2	actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. ⇒ Utiliza de xeito espontáneo as fórmulas de saúdo na súa chegada á aula.	00						X	CAA CCEC CSIEE CD	EO
		SLEB3.2 SLEB3.4	⇒ Comprende consignas básicas e predicibles,de estrutura moi sinxela, especialmente se contan con apoio visual. ⇒ Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e con apoio visual, sobre as actividades escolares.	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD	CL E
		SLEB4.2 SLEB4.3	⇒ Completa un cuestionario sinxelo con información persoal moi básica e relativa aos seus datos persoais, aos seus intereses ou ás súas afeccións. ⇒ Escribe avisos, notas moi sinxelas e breves, relativas a actividades presentes e a necesidades inmediatas.	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD	CL EE
		SLEB5.1 SLEB5.2 SLEB5.5	⇒ Identifica sons e grafías de fonemas básicos, pronúnciaos con suficiente intelixibilidade e escríbeos correctamente. ⇒ Saúda correctamente, tanto na lingua oral coma na escrita. ⇒ Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información sobre datos persoais e sobre os elementos da propia aula, utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, moi básicos e traballados previamente.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCL CAA CCEC CD	CL EOE ECC
	1	SLEB1.2 SLEB1.4	⇒ Comprende frases e expresións habituais relacionadas co tratamento social (dirixirse a unha persoa) e segue instrucións e consignas de aula (dirixirse á profesora e ós compañeiros/as). ⇒ Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como as comidas.	100		X	X	X		X	CCL CAA CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4	⇒ Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. ⇒ Utiliza de xeito espontáneo as formas de cortesía máis sinxelas e habituais relativas a saúdos, despedidas, agradecementos e presentacións, colaborando para entender e facerse entender. ⇒ Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en situacións moi sinxelas relativas a necesidades inmediatas, nas que pide información sobre actividades comúns para a súa idade e o seu nivel escolar. ⇒ Participa en conversas informais breves e moi básicas, cara a cara, e reacciona adecuadamente para establecer contacto social elemental, intercambiar información moi básica, e pedir e dar indicacións moi básicas para ir a un lugar.	100		X	X	X		X	CSIEE CCL CAA CCEC CD	ECC EO E

		SLEB3.2 SLEB3.4	⇒ Comprende consignas básicas e predicibles,de estrutura moi sinxela, especialmente se contan con apoio visual (o tempo diante dun reloxo...). ⇒ Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e con apoio visual, sobre as formas de cortesía no conxunto da Lusofonía.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CSIEE	CL E
		SLEB4.2 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Completa un cuestionario sinxelo tipo test relacionado cos seus intereses ou as súas afeccións. ⇒ Escribe avisos, notas moi sinxelas e breves, relativas a actividades presentes e a necesidades inmediatas como as comidas do día. ⇒ Escribe expresións breves e sinxelas, a partir dun modelo, substituíndo unha palabra ou frase por outra para a expresión do tempo.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CSIEE	CL EE
		SLEB5.1 SLEB5.2 SLEB5.5	⇒ Identifica as grafías e o son correspondentes ó fonema palatal fricativo xordo. ⇒ Distingue e usa as fórmulas de tratamento, tanto en situacións reais (aula) como recreadas (rúa). ⇒ Comprende e comunica propósito ligado á expresión da existencia (presente do verbo ser) e da temporalidade básica (eixo pasado-presente-futuro). utilizando un léxico sinxelo e traballado previamente.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC CD	CL EOE ECC
	2	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.4	⇒ Comprende preguntas básicas moi sinxelas sobre os seus hábitos, horarios e actividades cotiás sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado, e se repita se o necesita. ⇒ Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (datas, prezos, pequenas doenzas, etc.) e temas con que está moi familiarizado, e segue instrucións e consignas de aula. ⇒ Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais breves procedentes de medios audiovisuais ou de internet, relacionados coa descrición física dunha persoa. ⇒ Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa (inicialmente coa profesora), que traten sobre o conxunto de acividades que forman parte da súa axenda diaria.	100		X	X	X		X	CCL CAA CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4 SLEB2.5	⇒ Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. ⇒ Utiliza de xeito espontáneo as formas de cortesía máis sinxelas e responde intelixiblemente preguntas sinxelas sobre si mesmo/a e sobre actividades moi comúns da vida diaria, nomeadamente as relacionadas coa casa o co contorno escolar. ⇒ Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en situacións relacionadas cos horarios e as datas. ⇒ Participa en conversas informais breves e moi básicas, como pedir ou ofrecer algo na clase. ⇒ Preséntase e dá e obtén información básica e sinxela sobre si mesmo/a, con preguntas sinxelas e directas e coa colaboración da persoa interlocutora para entender e facerse entender.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSIEE CCEC CD	ECC EO

		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3 SLEB3.4	⇒ Comprende con fluidez textos adaptados relativos a temas do seu interese. ⇒ Comprende consignas básicas e de estrutura moi sinxela, especialmente se contan con apoio visual (rotulación do centro en portugués). ⇒ Comprende información básica e moi sinxela na que se fala sobre sentimentos, preferencias e afeccións, moi cotiáns e propios da súa idade. ⇒ Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e se for preciso con apoio visual, sobre as actividades escolares e de lecer, acordes coa súa idade e coa súa experiencia.	100	X		X		X	X	CCL CAA CD CSIEE CCEC	CL E TIC
		SLEB4.1 SLEB4.2 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Elabora textos sinxelos a partir de enunciados traballados previamente, empregando expresións relacionadas coa existencia e coa pertenza. ⇒ Completa un cuestionario sinxelo con información persoal moi básica e relativa ás súas actividades diarias. ⇒ Escribe expresións de uso recorrente, como a data completa de cada clase. ⇒ Escribe correspondencia moi breve e sinxela, a partir dun modelo, substituíndo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada (mellora de léxico relacionado coa descrición a través do emprego de sinónimos).	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSC CSIEE CCEC	CL EE E
		SLEB5.1 SLEB5.2 SLEB5.3 SLEB5.4 SLEB5.5	⇒ Identifica e distingue con claridade tódolos sons correspondentes ás letras do alfabeto. ⇒ Utiliza fórmulas de saúdo e despedida no inicio e remate da sesión de clase amosa respecto polas diferenzas que poidan existir en aspectos culturais como hábitos, horarios, etc. ⇒ Nas actividades de aula, comprende e describe as características dunha persoa apoiándose nas linguas que son do seu coñecemento (elementos da descrición física; pautas para o tratamento das calidades abstractas...). ⇒ Participa en proxectos (elaboración dun cartel con expresións exclamativas frecuentes) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais (expresión da empatía, da xenerosidade, da identificación cultural...), evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. ⇒ Comunica, utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, cáles son os seus hábitos, horarios e actividades cotiás e comprende os referidos por outros/as persoas.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCEC	EOE TIC ECC E

2ª Avaliación	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
	3	SLEB1.3 SLEB1.4	⇒ Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais breves procedentes de medios audiovisuais ou de internet, relacionados coa	100		X	X	X			CCL CAA	TIC E

			descrición física dunha persoa. ⇒ Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa (inicialmente coa profesora), que traten sobre o conxunto de actividades que forman parte da súa axenda diaria.							X	CCEC CD	
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4 SLEB2.5	⇒ Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. ⇒ Responde intelixiblemente preguntas sinxelas sobre si mesmo/a, tanto do seu aspecto físico como do seu carácter. ⇒ Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en situacións relacionadas cos estados de ánimo. ⇒ Participa en conversas informais breves e moi básicas, como pedir ou ofrecer algo na clase sen nomealo directamente (definíndoo, dando pistas...). ⇒ Preséntase e dá e obtén información básica e sinxela sobre si mesmo/a (como é, como se sente nese momento, qué lle gustaría cambiar do seu carácter...).	100		X	X	X		X	CSIEE CCL CAA CCEC CD	ECC EO E
		SLEB3.3 SLEB3.4	⇒ Comprende información básica e moi sinxela na que se fala sobre sentimentos, preferencias e afeccións, moi cotiáns e propios da súa idade. ⇒ Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e se for preciso con apoio visual, sobre as actividades escolares e de lecer, acordes coa súa idade e coa súa experiencia, especialmente aquelas relacionadas coa diversidade de tradicións na Lusofonía.	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD	CL TIC
		SLEB4.1 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Elabora textos sinxelos a partir de enunciados traballados previamente, empregando expresións relacionadas coa descrición física e/ou psicolóxica. ⇒ Escribe expresións de uso recorrente relativas á descrición de distintos estados de ánimo. ⇒ Escribe correspondencia moi breve e sinxela, a partir dun modelo, substituíndo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada (mellora de léxico relacionado coa descrición a través do emprego de sinónimos e incremento do vocabulario a través da definición e do parafraseo).	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSIEE CCEC	CL EE
		SLEB5.1 SLEB5.2 SLEB5.3 SLEB5.4 SLEB5.5	⇒ Identifica e distingue con relativa claridade a nasalidade oral, e transcríbea correctamente na escrita. ⇒ Utiliza fórmulas de saúdo e despedida no inicio e remate da sesión de clase amosa respecto pola diversidade cultural que caracteriza á Lusofonía. ⇒ Nas actividades de aula, comprende e describe, oralmente e por escrito, as características físicas e psicolóxicas dunha persoa. ⇒ Participa no proxecto-exposición *Somos diferentes*, *falamos igual*, sobre a identidade lingüística das persoas que viven en países lusófonos aínda pertencendo a culturas distintas). ⇒ Coñece e emprega correctamente as expresións relacionadas coa afirmación e coa aseveración (*Com certeza!*).	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC CD	EOE ECC E

	4	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.4	⇒ Comprende preguntas básicas moi sinxelas sobre os xeitos de celebrar o aniversario, tradicións coma o entroido... ⇒ Comprende frases e expresións habituais relacionadas cos prezos e as transaccións comerciais. ⇒ Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais breves procedentes de varios puntos da xeografía lusófona. ⇒ Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa que traten sobre o conxunto de actividades que forman ou formaron parte da súa axenda diaria, facendo fincapé na distribución temporal das mesmas.	100		X	X	X		X	CCL CAA CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4 SLEB2.5	⇒ Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. ⇒ Responde intelixiblemente a distintos tipos de preguntas sinxelas sobre actividades cotiás (formas de preguntar). ⇒ Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en monólogos ou diálogos relacionados coas formas de celebrar distintos eventos ou tradicións. ⇒ Participa en conversas informais breves e moi básicas nas que se aprecia claramente o transcurso temporal. ⇒ Dá e obtén información básica e sinxela sobre como orientarse nun espazo urbano.	100		X	X	X		X	CSIEE CCL CAA CCEC CD	EO ECC E
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3 SLEB3.4	⇒ Comprende con fluidez textos adaptados relativos a temas do seu interese. ⇒ Comprende expresións ou pequenos textos nos que se manexen tempos de pasado ⇒ Comprende a información básica de textos escritos nos que se manexen sinónimos e/ou “falsos amigos” (entre a súa propia lingua, galego ou castelán) e o portugués. ⇒ Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e se for preciso con apoio visual, sobre as celebracións e a súa diversidade na Lusofonía.	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSIEE CCEC	CL TIC
		SLEB4.1 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Elabora textos narrativos sinxelos empregando tempos de pasado. ⇒ Identifica e corrixe erros ortográficos en textos instrutivos sinxelos. ⇒ Localiza palabras con diferentes significados nas linguas que manexa e substitúeas polas correctas nos casos en que se dea un uso inadecuado.	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSIEE CCEC	CL EE
		SLEB5.1 SLEB5.2 SLEB5.3 SLEB5.4 SLEB5.5	⇒ Identifica os fonemas nasais e pronuncia claramente os sons que lles corresponden. ⇒ Utiliza fórmulas de saúdo e despedida no inicio e remate da sesión de clase amosa respecto e interese pola diversidade cultural que caracteriza á Lusofonía, nomeadamente no relativo ás distintas formas de celebrar eventos e tradicións. ⇒ Nas actividades de aula, ofrece e pide información, tanto nas actividades de pequeno grupo como nas interactuacións de todo o alumnado da clase.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC CD	EOE TIC ECC E

			⇒ Participa no proxecto-exposición *Somos diferentes*, *falamos igual*, facendo especial fincapé nas diferentes tradicións preservadas por habitantes de catro continentes que falan unha mesma lingua. ⇒ Coñece e emprega correctamente distintas fórmulas para preguntar e nos diálogos contesta a esas preguntas usando como tempos verbais o presente e o futuro.									
	5	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.4	⇒ Comprende as preguntas que se lle formulan a partir da audición dun texto narrativo gravado. ⇒ Comprende frases habituais relacionadas coa expresión da obrigación, da intención e da posibilidade. ⇒ Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais nos que se describen actividades comerciais (tipos de tendas, de servizos) a través de vídeo e/ou gravacións de audio. ⇒ Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa centradas especialmente na orientación espacial e na expresión do modo.	100		X	X	X		X	CCL CAA CCEC CD	TIC E
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4 SLEB2.5	⇒ Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. ⇒ Responde intelixiblemente a distintos tipos de preguntas sinxelas sobre actividades pouco habituais, relatadas en forma de anécdota coa estrutura básica dunha narración oral. ⇒ Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en monólogos ou diálogos relacionados coa descrición dunha situación a partir dunha imaxe dada. ⇒ Participa en conversas informais breves e moi básicas nas que se aprecia claramente que manexa a petición de permiso coas fórmulas de cortesía que correspondan. ⇒ Dá información básica e sinxela sobre a súa orientación no espazo e obtén mediante o diálogo datos para orientarse.	100		X	X	X		X	CSIEE CCL CAA CCEC CD	ECC EO E
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3 SLEB3.4	⇒ Comprende con fluidez textos publicitarios relativos a temas do seu interese. ⇒ Comprende textos nos que se describen as principais características dos lugares máis salientables da Lusofonía (cidades destacadas; paisaxes; enclaves recoñecidos por algunha particularidade...). ⇒ Comprende a información básica de textos escritos nos que se manexen construcións verbais relacionadas coa expresión da posibilidade da acción ou da súa obriga. ⇒ Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo con apoio visual, sobre lugares de especial interese dentro da Lusofonía (contornos naturais, patrimonio cultural, gastronomía...).	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSIEE CCEC	CL TIC
		SLEB4.1 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Elabora pequenos textos instrutivos nos que se usen perífrases obrigativas. ⇒ Identifica e coloca os acentos necesarios nun texto dado. ⇒ Localiza e substitúe por outras palabras ou expresións relacionadas coa dirección e orientación espacial.	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSIEE CCEC	CL EE

		SLEB5.1 SLEB5.2 SLEB5.3 SLEB5.4 SLEB5.5	⇒ Identifica os tonemas característicos do portugués e pode reproducilos con expresións dadas. ⇒ Amosa interese e respecto pola diversidade xeográfica, paisaxística e cultural da Lusofonía, entendéndoa como un enriquecemento ó seu dispor a través da lingua portuguesa. ⇒ Nas actividades de aula, ofrece e pide información sobre como orientarse na interactuación con outros/as alumnos/as da clase. ⇒ Participa no proxecto fotográfico *Paisagens em português* (colección de instantáneas de especial interese, recoñecibles ou non, dentro do marco espacial da Lusofonía) ⇒ Coñece e emprega correctamente na oralidade distintas fórmulas de cortesía para pedir permiso ou solicitar unha acción.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC CD	EOE TIC ECC E

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
3ª Avaliación	6	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.4	⇒ Comprende as preguntas que se lle formulan cun uso intencionado do aspecto verbal (identifica se a acción está rematada ou non; se é puntual ou recorrente...). ⇒ Comprende frases habituais relacionadas coa expresión da certeza e do descoñecemento. ⇒ Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais nos que se describen distintos tipos de relacións interpersoais, nomeadamente as familiares e as escolares (a partir de gravacións e vídeos). ⇒ Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que se poden apreciar a bipolaridade de ideas (estruturas adversativas, concesivas, comparativas...). Responde adecuadamente a estas estruturas no diálogo coa profesora.	100		X	X	X		X	CCL CAA CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4 SLEB2.5	⇒ Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. ⇒ Responde intelixiblemente a distintos tipos de preguntas sinxelas as súas relacións persoais (familiares, de amizade...). ⇒ Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en monólogos ou diálogos relacionados co mundo da adolescencia (gustos, maneira de percibir o mundo,conflitos...). ⇒ Participa en conversas informais breves e moi básicas nas que se aprecia claramente unha contraposición	100		X	X	X		X	CSIEE CCL CAA CCEC CD	EO ECC E

			de ideas (usando, previo modelo, expresións adversativas, disxuntivas e concesivas). ⇒ Dá e obtén información básica e sinxela sobre as accións durativas, pasadas e presentes, súas e/ou dos demais interlocutores da aula.									
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3 SLEB3.4	⇒ Comprende, a través da lectura, a acentuación dos textos escritos e o grao de abertura das vogais que neles aparecen. ⇒ Comprende pequenos textos literarios centrados nas relacións persoais de protagonistas adolescentes (entre si, cos adultos...). ⇒ Comprende a información básica de textos escritos nos que se manexen construcións verbais relacionadas coa expresión dunha comparación, dunha causa ou dunha obxección. ⇒ Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo con apoio visual, sobre o mundo do teatro e da posta en escena.	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSIEE CCEC	CL E TIC
		SLEB4.1 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Elabora pequenos textos instrutivos nos que se usen perífrases obrigativas. ⇒ Identifica o grao de abertura das vogais dun texto e coloca os acentos pertinentes en función dese grao de abertura. ⇒ Redacta en equipo un pequeno texto teatral sobre o mundo da adolescencia para representar na aula.	100	X		X		X	X	CCL CD CAA CSIEE CCEC	CL EE E
		SLEB5.1 SLEB5.2 SLEB5.3 SLEB5.4 SLEB5.5	⇒ Identifica os fonemas alveolares xordos e sonoros nun contexto textual amplo. ⇒ Amosa interese e respecto pola exposición que o resto do alumando da aula fai sobre as súas relacións persoais (familiares, escolares...). ⇒ Nas actividades de aula, ofrece e pide información utilizando expresións relacionadas co aspecto verbal (acción rematada ou non; puntual ou recorrente...). ⇒ Participa no proxecto *Atuando em português* (escena teatral, con adolescentes como protagonistas, que o conxunto da clase escribiu previamente en equipo). ⇒ Coñece e emprega correctamente en diálogos orais distintas fórmulas de certeza e/ou descoñecemento.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC CD	CL EOE ECC E

4.2.3 Relación de mínimos esixibles para a superación da materia en 2º de ESO

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C_clave	**Mínimos esixibles**
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 2º de ESO	B.1.1. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal e pública moi básica (identificación persoal, gustos, etc.), así como instrucións e peticións elementais relativas ao comportamento e actividades na aula. B.1.2. Usar estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os	SLEB1.1. Comprende preguntas básicas moi sinxelas e habituais sobre asuntos persoais ou educativos (información básica de carácter persoal, solicitudes de enderezo sinxelas a lugares moi coñecidos, etc.) sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado, e se repita se o necesita. SLEB1.2. Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (datas, prezos, pequenas doenzas, etc.) e temas con que está moi familiarizado, e segue instrucións e consignas de aula. SLEB1.3. Comprende o sentido global e a	CCL CAA CCEC CD	- Entender preguntas sobre datos persoais e académicos. - Comprender frases estandarizadas sobre prezos (publicidade); consignas de aula (instrucións sobre materiais ou accións habituais dentro da mesma) ou indicacións para orientarse (as

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C_clave	Mínimos esixibles
	detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. B.1.3. Comprender o sentido global e as informacións específicas máis salientables de mensaxes orais sinxelas e moi básicas (por exemplo, onde e cando ocorre algo, seguir instrucións ou indicacións, identificar persoas que posúen algo, obxectos e lugares descritos cun vocabulario básico, etc.) emitidas cara a cara, gravadas ou en soporte multimedia, sobre situacións habituais de comunicación, se se fala moi amodo e con moita claridade. B.1.4. Comprender o esencial en conversas moi básicas e breves sobre temas cotiáns habituais e de necesidade inmediata, previamente traballados, relativas ao ámbito persoal e público moi elemental, sempre que se fale con lentitude, articulando de forma clara e comprensible.	información máis salientable de textos orais procedentes de medios audiovisuais ou de internet, breves como instrucións e comunicados, con estruturas previamente traballadas, léxico moi común relacionado con necesidades inmediatas e accións presentes moi habituais, sempre que se fale de xeito moi pausado e ben articulado, e poida volver escoitar o dito. SLEB1.4. Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un/unha mesmo/a, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición moi básica dunha persoa, un obxecto ou un lugar, e estados de saúde, sensacións e sentimentos moi elementais.		explicacións dun enderezo). - Entender o sentido xeral das producións orais que proceden dos medios audiovisuais (anuncios, pequenos textos instrutivos, presentacións breves dun lugar, dun produto ou dunha tradición...). - Compreder o oficial de conversas nas que se participa sempre que traten temas próximos ó alumnado como o tempo de lecer, a familia, o instituto, estados propios de ánimo ou de saúde...
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 2º de ESO	B2.1. Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe. B2.2. Interactuar de xeito sinxelo en intercambios claramente estruturados, utilizando fórmulas moi básicas relativas a saúdos, despedidas, agradecementos e presentacións, colaborando para entender e facerse entender. B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre si mesmo/a e sobre accións e nocións (horarios, datas e cantidades) moi habituais da vida diaria, usando un repertorio básico de palabras e frases moi simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se	SLEB2.1. Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións. SLEB2.2. Utiliza de xeito espontáneo as formas de cortesía máis sinxelas e habituais relativas a saúdos, despedidas, agradecementos e presentacións, colaborando para entender e facerse entender, e fai e responde intelixiblemente preguntas sinxelas sobre si mesmo/a e sobre actividades moi comúns da vida social diaria e do tempo libre, en situacións de comunicación significativas para a súa idade e o seu nivel escolar. SLEB2.3. Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en situacións moi habituais relacionadas coa xestión e transaccións moi sinxelas relativas a necesidades inmediatas, nas que pide e dá información sobre lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades máis comúns para a súa idade e o seu nivel escolar. SLEB2.4. Participa en conversas informais breves e moi básicas, cara a cara, e	CSIEE CCL CAA CCEC CD	- Usar a lingua portuguesa en tódalas clases, aínda que non se logre unha construción sintáctica plena (uso do léxico aprendido, expresións fixas utilizadas como modelo, frases curtas para definir estados, pequenas descricións...). - Saber saudar e despedirse ó entrar e saír dun lugar público (no centro, na aula...). - Presentarse a alguén e agradecer un servizo ou unha atención segundo as normas de cortesía habituais. - Responder de forma sinxela a preguntas sobre si mesmo(gustos...) ou sobre as actividades habituais

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C_clave	Mínimos esixibles
	repita ou repetir o dito. B2.4. Dar e obter información sobre datos básicos persoais e bens e servizos moi elementais, utilizando un repertorio moi básico de expresións moi sinxelas e habituais sobre estes datos.	reacciona adecuadamente para establecer contacto social elemental, intercambiar información moi básica, manifestar os seus gustos, facer invitacións e ofrecementos elementais (invitar a ir a unha actividade, pedir ou ofrecer algo na clase, etc.), e pedir e dar indicacións moi básicas para ir a un lugar. SLEB2.5. Preséntase e dá e obtén información básica e sinxela sobre si mesmo/a e sobre o funcionamento de bens e servizos relativos a temas moi cotiáns (horarios dun museo, maneira de chegar, etc.), en conversas moi básicas sobre temas predicibles, se pode solicitar, con preguntas sinxelas e directas, a colaboración da persoa interlocutora para entender e facerse entender.		(académicas, de tempo libre...). - Desenvolverse, facéndose entender, en xestións cotiás como preguntar un prezo, informarse sobre unha data ou un horario, obter datos sobre o desenvolvmento dunha actividade ou servizo -de transporte ou outro- ...). - Participar con soltura nunha conversa básica na que se pidan ou dean indicacións para chegar a un determinado lugar.
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 2º de ESO	B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recursos ás imaxes, aos títulos e a outras informacións visuais, aos coñecementos previos sobre o tema ou sobre a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas. B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas, e comprender avisos, obrigas e prohibicións moi sinxelas e predicibles e traballadas previamente, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela e con apoio visual. B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos breves, moi sinxelos e ben estruturados, con conectores moi básicos e relativos a coñecementos e experiencias propias da súa idade. B3.4. Comprende textos propios de situacións cotiás próximas onde se dan a coñecer bens se servizos ou acontecementos (anuncios publicitarios elementais, folletos, catálogos, invitacións, etc.), e con apoio visual cando teña certa dificultade.	SLEB3.1. Comprende con fluidez textos adaptados relativos a temas do seu interese. SLEB3.2. Comprende avisos, obrigas, prohibicións e consignas básicas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela, especialmente se contan con apoio visual. SLEB3.3. Comprende información básica e moi sinxela de correspondencia persoal breve na que se fala de si mesmo/a e sobre sentimentos, preferencias e afeccións, referidos a temas moi cotiáns e propios da súa idade. SLEB3.4. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e con apoio visual, sobre temas coñecidos como actividades escolares e de lecer, hábitos saudables, etc., próximos á súa idade e á súa experiencia.	CCL CD CAA CSIEE	- Comprender con facilidade textos do seu interese e adaptados ó seu nivel. - Entender avisos, consignas e prohibicións, especialmente se teñen apoio visual. - Comprende correspondencia persoal na que se expresan persoas sobre temas propios da súa idade (afeccións, sentimentos, preferencias...). - Localizar en disitintos soportes información específica, con ou sen apoio visual, sobre temas cos que por idade e experiencia se está relacionado/a (hábitos saudables, acitividades do centro escolar, tempo de lecer...).
Segunda Lingua	B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do	SLEB4.1. Elabora textos sinxelos a partir de modelos, empregando expresións e enunciados traballados previamente, para transmitir información ou con intencións	CCL CD CAA CSIEE	- Elaborar textos sinxelos en base a modelos traballados na aula (unha receita de cociña, por

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C_clave	Mínimos esixibles
Estranxeira Portugués 2º de ESO	escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa na aula. B4.2. Completar documentos moi básicos nos que se solicite información persoal. B4.3. Escribir mensaxes moi sinxelas e moi breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás e de necesidade inmediata. B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	comunicativas propias da súa idade e do seu nivel escolar. SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal moi básica e relativa aos seus datos persoais, aos seus intereses ou ás súas afeccións. SLEB4.3. Escribe avisos, notas, instrucións, tarxetas postais, felicitacións, bandas deseñadas, tiras cómicas e mensaxes en soporte dixital moi sinxelas e breves, relativos a actividades presentes e a necesidades inmediatas. SLEB4.4. Escribe correspondencia moi breve e sinxela, a partir dun modelo, substituíndo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada (informar, preguntar, invitar, etc.) tanto de forma manuscrita como en formato dixital, cunha presentación limpa e ordenada.		exemplo). - Saber completar datos persoais ou preferencias en cuestionarios adaptados ó nivel lingüístico propio. - Saber escribir textos breves de uso cotián: un aviso para os compañeiros/as; unha felicitación para un aniversario; os contidos dunha banda deseñada... - Escribe, a man ou a ordenador, correspondencia funcional sinxela como pedir información para unha visita cultural ou informar ó resto da comunidade escolar sobre unha actividade no instituto.
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 2º de ESO	B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis básico, recoñecendo o seu significado evidente, e pronunciar e entoar con razoable comprensibilidade, aínda que teña que repetir varias veces para se facer entender. B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, tipográficas e de puntuación, con corrección suficiente para o seu nivel escolar. B5.3. Utilizar para a comprensión e produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos a relacións interpersoais, comportamento e convencións sociais, respectando as normas de cortesía máis básicas nos contextos respectivos. B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais, evitando	SLEB5.1. Identifica sons e grafías de fonemas básicos, produce con suficiente intelixibilidade léxico e estruturas moi básicas, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.) e persevera no uso de patróns moi básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases. SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto polas diferenzas que poidan existir en aspectos culturais como hábitos, horarios, etc. SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas. SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información sobre datos persoais, felicitar, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, moi básicos e traballados previamente.	CCL CAA CCEC CD	- Realizar unha lectura fluída, respectando as combinacións de sons que se producen por fonética sintáctica e pronunciar con nitidez tódolos fonemas, incluídos os que presentan realizacións nasais e guturais. - Coñecer e utilizar as fórmulas de cortesía básicas para saudar, despedirse e pedir unha información. - Elaborar nas clases hipóteses sobre significados apoiándose nas linguas que se coñecen (galego, castelán e, nalgúns casos, francés). - Participar en proxectos plurilingües do centro (hábitos saudables, evolución da educación nos cincuenta anos de vida do instituto...). - Saber pedir ou dar información sobre datos persoais ou actividades do centro, facer unha invitación, felicitar a un compañeiro ou destacar os seus logros...

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C_clave	**Mínimos esixibles**
	estereotipos lingüísticos ou culturais. B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, e utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, sempre que sexan traballados en clase previamente.			

4.3 Portugués ~ 4º ESO

4.3.1 Contidos, secuenciación e temporalización

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización: Mes	Temporalización: Número de sesións	Probas avaliación
1ª Avaliación	0	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión: - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos e paralingüisticos. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música...). - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Set. Out.	12	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: adecuar a produción oral ó interlocutor, á canle e ó contexto. - Execución: mobilizar os coñecementos previos adquiridos. - Compensar as carencias (lingüísticas) mediante procedementos lingüísticos (uso de sinónimos; parafraseo; petición de axuda...) ou paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe cinésica –acenos, posturas...-, empregar elementos cuasiléxicos...). - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación ou comunicación.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de elementos visuais (imaxes, disposición da páxina, etc.). - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos, paratextuais e do coñecemento doutras linguas.			

			- Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, selecconar información...). - Localización e uso de recursos lingüísticos (dicionario, gramática, a propia profesora...). - Recurso ós coñecementos previos (locucións...). - Revisión: identificación de erros e repeticións.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos. Distinción entre vogais abertas e fechadas. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso axeitado dos signos de puntuación (*vírgula*, *ponto, ponto e vírgula*, aspas, reticências...). - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: recoñecemento e uso das expresións de cortesía. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: comparación das formas de cortesía que se utilizan nas distintas linguas que coñece. - Funcións comunicativas: iniciación e mantemento de relacións persoais no contexto da clase: a presentación de un/ha mesmo/ha. - Organización do discurso: establecemento e mantemento da comunicación. - Léxico oral e escrito relativo á identificación persoal. - O saúdo: expresións habituais. - Contidos sintáctico-discursivos: a afirmación (uso de sentenzas declarativas afirmativas; as frases impersoais) e a negación (sentenzas declarativas negativas con *nao, nunca; (nao) nada*, *nenhum/a, ninguém*), *nem*.			
	1	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión: - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos e paralingüisticos. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música...). - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Out. Nov.	14	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: adecuar a produción oral ó interlocutor, á canle e ó contexto. - Execución: mobilizar os coñecementos previos adquiridos. - Compensación das carencias (lingüísticas) mediante procedementos lingüísticos (uso de sinónimos; parafraseo; petición de axuda...) ou paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe cinésica –acenos, posturas...-, empregar elementos cuasiléxicos...). - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación ou comunicación.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de elementos visuais (imaxes, disposición da páxina, etc.). - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos, paratextuais e do coñecemento doutras linguas.			

			- Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, selecconar información...). - Localización e uso de recursos lingüísticos (dicionario, gramática, a propia profesora...). - Recurso ós coñecementos previos (locucións...). - Corrección ortográfica e puntuación.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: distinción clara de tódolos sons e fonemas consonánticos e recoñecemento das súas agrupacións. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso da ortografía da palabra en relación cos fonemas que a compoñen (previa identificación oral dos mesmos a través dos sons). - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: costumes, horarios e hábitos cotiáns nos países lusófonos. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: análise das semellanzas e diferenzas entre as maneiras de denominar os hábitos e horarios diarios do alumando e os dos países lusófonos (xantar, comida do mediodía en galego/*jantar*, comida da noite en portugués...). - Funcións comunicativas: descrición das calidades físicas e abstractas das persoas. - Léxico oral e escrito relativo ás actividades básicas da vida diaria. - Contidos sintáctico-discursivos: Expresión da existencia (p. ex., existir, dar-se); a entidade (*substantivos contables /incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo*). - Exclamación (*formas elípticas: Que + Subst. + (tão) + Adj., p. ex. Que dia tão lindo*!); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex*. Ei, esta é a minha bicicleta!; Magnífica bolsa!).*			x
	2	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión: - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos e paralingüisticos. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música...). - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Nov. Dec.	13	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: identificar o contexto, o destinatario e a finalidade. - Execución: expresar a mensaxe con claridade e coherencia, botando man, se é o caso, de modelos traballados previdamente. - Compensar as carencias (lingüísticas) mediante procedementos lingüísticos (uso de sinónimos; parafraseo; petición de axuda...) ou paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe cinésica –acenos, posturas...-, empregar elementos cuasiléxicos...). - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación ou comunicación.			
		B3.1	Estratexias de comprensión:			

		B3.2	- Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de elementos visuais (imaxes, disposición da páxina, etc.). - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos, paratextuais e do coñecemento doutras linguas. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, selecconar información...). - Recurso ós coñecementos previos (locucións...). - Uso de modelos previos para a elaboración de textos. - Corrección ortográfica e puntuación. - Execución: elaboración de borradores.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Procesos fonolóxicos básicos: a palatalización. Excepcións por fonética sintáctica. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: recoñecemento e distinción dos acentos en portugués. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: identificación dalgúns acenos culturalmente semiotizados nos pobos lusófonos. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: recoñecemento das semellanas e diferenzas entre o significado lingüístico atribuíble á linguaxe cinésica propia e o que podemos encontrar no conxunto da Lusofonía. - Funcións comunicativas: a descrición física de obxectos e lugares. - Léxico oral e escrito relativo á vivenda e ó transporte. - Contidos sintáctico-discursivos: Expresión do espazo (*preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección*). - Expresión da cantidade (*Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade: p. ex. bastante, a maior parte de, mais o menos. Grao: p. ex. consideravelmente; bastante bem*).			x

2ª Avaliación	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Número de sesións	
	3	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión: - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música...). - Reformulación de hipóteses a partir da comprensión e mobilización dos coñecementos adquiridos. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Xan. Feb.	13	
		B2.1	Estratexias de produción:			

		B2.2 B2.3	- Planificación: identificar o contexto, o destinatario e a finalidade. - Expresar a mensaxe con claridade e coherencia, botando man, se é o caso, de modelos traballados previdamente. - Compensar as carencias (lingüísticas) mediante procedementos lingüísticos (uso de sinónimos; parafraseo; petición de axuda...) ou paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe cinésica –acenos, posturas...-, empregar elementos cuasiléxicos...). - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación ou comunicación.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de elementos visuais (imaxes, disposición da páxina, etc.). - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos, paratextuais e do coñecemento doutras linguas. - Distinción dos graos de comprensión necesarios para a realización da tarefa proposta. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, selecconar información...). - Execución: elaboración de borradores. - Organización formal do texto (parágrafos curtos con contidos parciais...). - Presentación coidada.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: a nasalidade. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a acentuación das palabras agudas e dos monosílabos. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: celebracións e tradicións no conxunto da Lusofonía. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: identificación das semellanzas e diferenzas lingüísticas entre o portugués e as linguas que coñece no tocante á denominación das celebracións e tradicións propias e as dos países lusófonos. - Funcións comunicativas: descrición de actividades, de estados e de situacións presentes. Narración de acontecementos. - Léxico oral e escrito relativo ó tempo libre, o lecer, o deporte e as vacacións. - Contidos sintáctico-discursivos: a expresión do tempo (*expresións, preposición e locucións de tempo* (momento puntual (p. ex., *meio-dia), divisións* (p. ex., *período, fim de semana) e indicacións de tempo (p. ex., atrás, cedo); duración (p. ex., até; entre... e); anterioridade (anteontem, já); posterioridade (mais tarde, na semana que vem); secuencia (em primeiro lugar, depois, em último lugar); simultaneidade (naquele momento); frecuencia (p. ex., cada semana*). - Relacións temporais (*enquanto, antes que, depois que, logo que, até que, sempre que*).			X
	4	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión: - Identificación do tipo de texto en función da información previa ou or análise da súa estrutura e contidos. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música...).	Feb. Mar.	14	

			- Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.			
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: adecuar a produción oral ó inerlocutor, á canle e ó contexto. - Mobilizar os coñecementos previos adquiridos. - Reaxustar a tarefa en función dos recursos lingüísticos proopios (simplificar, adaptarse ó léxico dominado...). - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación ou comunicación.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de elementos visuais (imaxes, disposición da páxina, etc.). - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos, paratextuais e do coñecemento doutras linguas. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: uso de modelos previos para a elaboración de textos. - Mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, selecconar información...). - Execución: elaboración de borradores. - Adaptación da mensaxe á tipoloxía textual.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: o acento fónico de elementos léxicos illados. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a acentuación das palabras graves e esdrúxulas. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: a comida: alimentos e preparacións no conxunto da Lusofonía. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: identificación das diferenzas e semellanzas entre o portugués e as linguas que coñece no tocante á denominación dos alimentos e das comidas. Identificación de “falsos amigos” galego-portugués-castelán. - Funcións comunicativas: organización do discurso oral: petición e ofrecemento de indicacións e expresión de opinións. - A expresión do coñecemento, do descoñecemento e da certeza. - Léxico oral e escrito relativo ás compras básicas, a alimentación e a restauración. - Formas de expresar a despedida. - Contidos sintáctico-discursivos: Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *De quem é a culpa?);* interrogativas *tag (*p. ex.*, Isto é fácil, não é?);* interrogativas eco*)*. - Expresión do tempo: pasado (*pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto);* presente *(presente);* futuro *(futuro simple; (+Adv.); haver-de*). - A Expresión do modo (*expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., á pressa*).			X

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Número de sesións	
3ª Avaliación	5	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión: - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música...). - Reformulación de hipóteses a partir da comprensión e mobilización dos coñecementos adquiridos. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Mar. Abr.	15	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización dos coñecementos previos adquiridos. - Distinguir a idea principal e a estrutura básica do texto producido. - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación ou comunicación.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Identificación do tipo de lectura requirida. - Formulación de hipóteses sobre os contidos. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Elaboración de borradores. - Localización e uso de recursos lingüísticos necesarios. - Estruturación do contido textual. - Reaxuste da tarefa tralas dificultades avaliadas e segundo os recursos dispoñibles. - Reescritura definitiva.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: o acento fónico dos elementos léxicos na oración. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a acentuación das vogais abertas e fechadas. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: lugares destacados da xeografía lusófona. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: participación en proxectos plurilingües relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: expresión da vontade, da intención, da orde, da autorización e da prohibición.			X

			- Léxico oral e escrito relativo á saúde e os coidados físicos elementais. O tempo meteorolóxico e a súa incidencia na saúde. - Uso de enunciados habituais para preguntar preferencias e expresar gustos. -Contidos sintáctico-discursivos: a expresión do aspecto: puntual (*tempos simples*); durativo (presente, futuro simples, pretérito imperfeito e pretérito perfeito composto do indicativo (+ Adv.); *andar a + Inf.; ir + Ger*.); habitual (tempos simples (+ Adv.); costumar+ Inf.); incoativo (*desatar a + Inf*.); iterativo (*pretérito imperfeito do indicativo; voltar a + Inf.);* terminativo (*pretérito perfeito simples composto e pretérito mais-que-perfeito composto; vir de + Inf*.). - Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (*é capaz / incapaz de + Inf.; saber*); posibilidade/ probabilidade (*ser possível / impossível + Inf.; tal vez*); *necessidade* (ser preciso / *necessário* + Inf.); obrigación (*ser obrigatório + Inf.; imperativo); permiso (poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf*.); prohibición: (*não*) ser possível /permitido + Inf.); intención (*pretérito imperfeito gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf*.).			
	6	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión: - Identificación do tipo de texto en función da información previa ou por análise da súa estrutura e contidos. - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos e paralingüisticos. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa. - Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Maio Xuñ.	15	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Identificar o contexto, o destinatario e a finalidade. - Reaxustar a tarefa en función dos recursos lingüísticos propios (simplificar, adaptarse ó léxico dominado...). - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación ou comunicación.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de elementos visuais (imaxes, disposición da páxina, etc.). - Formulación de hipóteses sobre significados a partir de elementos lingüísticos, paratextuais e do coñecemento doutras linguas. - Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Elaboración de borradores. - Organización formal do texto. - Estruturación do contido. - Corrección ortográfica e puntuación. - Reescritura definitiva.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: recoñecento dos tonemas do portugués no conxunto da Lusofonía. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a ortografía da palabra: repaso xeral. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: as relacións interpersoais (familiares, de amizade, escolares...) e o seu reflexo lingüístico nos países lusófonos.			X

		B5.5 B5.6 B5.7	- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: participación en proxectos plurilingües relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: expresión do interese, do aprecio, da aprobación, da satisfacción e da sorpresa, así como dos seus contrarios. - Léxico oral e escrito relativo á educación, o estudo e as tecnoloxías da información de da comunicación. - Contidos sintáctico-discursivos: a expresión de relacións lóxicas: adición (*não só...como também; não só... também); disxunción (ou, ou...ou); oposición /concesión (mas, mesmo assim;... embora*); causa (*por causa disso; daí que*); finalidade (*para + Inf.; para que); comparación (mais/menos/tão/tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto*; superlativo relativo (p. ex., *o rapaz mais distraído da turma*); resultado (*assim, portanto*); condición (*se, sem*); discurso indirecto (*informacións, ofrecementos, suxestións e ordes)*.			

4.3.2 Concreción dos estándares de aprendizaxe e instrumentos de avaliación en relación coas competencias clave

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Grao de consecución	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
1ª Avaliación	0	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.6	⇒ Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende por medio dos propios coñecementos e da súa experiencia noutras linguas. ⇒ Capta a información principal de mensaxes breves emitidas por audio e/ou vídeo, principalmente presentacións e saúdos. ⇒ Nunha conversa, comprende preguntas ou comentarios sinxelos que teñen que ver co inicio da comunicación (saúdos, preguntas de cortesía...). ⇒ Identifica a información esencial de programas de televisión ou similares cando as imaxes portan gran parte da mensaxe, especialmente nos casos en que se presentan persoas e se fan saúdos de inicio.	100		X	X			X	CCL CAA CSC CCEC CD	E ECC TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2	⇒ Fai presentacións breves e estruturadas sobre si mesmo, adaptándoas ós/ás interlocutores/as. ⇒ Participa en conversas sinxelas nas que dúas persoas se presentan e dan algúns datos básicos sobre si mesmas.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3	⇒ Capta o sentido de textos breves, en calquera soporte, se a información paralingüística (imaxes, disposición visual, títulos...) ten un peso importante na mensaxe. ⇒ Identifica, con apoio en imaxes, instrucións sinxelas sobre como saudar nas distintas comunidades lusófonas.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL E

			⇒ Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se presentan e se describen persoas.									
		SLEB4.1 SLEB4.2 SLEB4.3	⇒ Escribe correspondencia persoal breve coa que inicia (presentándose) e mantén contacto social. ⇒ Completa cuestionarios sinxelos sobre si mesmo (datos persoais, formación, afeccións...). ⇒ Escribe, respectando as normas básicas de cortesía, notas e mensaxes en diferentes soportes sobre si mesmo (características definitorias básicas).	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL EE ECC
		SLEB5.1	⇒ Distingue e pronuncia correctamente as vogais abertas e pechadas. ⇒ Usa axeitadamente os signos de puntuación ó escribir un texto. ⇒ Mostra unha actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Saúda, adaptándose ó interlocutor e ó contexto, e recoñece as distintas formas de saudar da xeografía lusófona. ⇒ Preséntase e identifícase a si mesmo coas fórmulas e o léxicos precisos. ⇒ Afirma ou nega, coas expresións adecuadas, os requirimentos dun interlocutor (a profe, un/ha alumno/a...).	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCEC	CL EOE ECC E
	1	SLEB1.1 SLEB1.2	⇒ Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende por medio dos propios coñecementos e da súa experiencia noutras linguas. ⇒ Nunha conversa, comprende preguntas ou comentarios sinxelos sobre os seus horarios e hábitos cotiáns e reelabora o dito se se lle solicita.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E
		SLEB2.1 SLEB2.2	⇒ Fai presentacións breves e estruturadas sobre o seu horario e actividadades diarias, tanto as persoais como as relacionadas cos estudos. ⇒ Participa en conversas sinxelas nas que se describen as calidades físicas e/ou os trazos do carácter das persoas.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	ECC EO E
		SLEB3.3 SLEB3.5	⇒ Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se fala de si mesmo, se describen obxectos, persoas, lugares, actividades...; na que se narran feitos ou na que se expresan opinións ou sentimentos. ⇒ Comprende información esencial, consultada en páxinas web e outros soportes, sobre os horarios, hábitos e costumes dos distintos países que conforman a Lusofonía.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL E
		SLEB4.3	⇒ Escribe, respectando as normas básicas de cortesía, notas e mensaxes en diferentes soportes (comentarios, indicacións...), sobre situacións frecuentes na vida cotiá.	100	X		X				CCL CAA CSC	CL EE E

									X	X	CCEC CD	
		SLEB5.1	⇒ Distingue claramente tódolos sons consonánticos e recoñece as súas agrupacións. ⇒ Mostra unha actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Recoñece as semellanzas e as diferenzas entre as maneiras de denominar os seus propios hábitos e horarios e os dos países lusófonos. ⇒ Describe oralmente e por escrito os trazos dunha persoa, tanto os do seu físico como os do seu carácter. ⇒ Sabe completar unha axenda persoal diaria na que aparecen reflectidas as súas actividades en función dun horario.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCEC	CL EOE ECC E
	2	SLEB1.4 SLEB1.5 SLEB1.6	⇒ Entende a información relevante de diferentes xestións cotiás, como alugar unha vivenda e utilizar un medio de transporte. ⇒ Comprende, nunha conversa informal na que participa, a descrición dos obxectos ou dos lugares que se mencionan. ⇒ Identifica a información xestual e o seu significado en programas de televisión ou similares (cando as imaxes portan o peso da mensaxe).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.3	⇒ Fai presentacións breves e estruturadas nas que se se describen obxectos e lugares e nos que se manifesta con claridade unha orientación espacial. ⇒ Desenvólvese oralmente, seguindo as normas de cortesía básicas, en xestións cotiás como alugar un servizo determinado ou empregar un transporte público.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO ECC E
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3	⇒ Capta o sentido de textos xornalísticos breves de calquera punto da Lusofonía, , en calquera soporte, se a información paralingüística (imaxes, disposición visual, títulos...) ten un peso importante na mensaxe e deixa entrever significados culturais específicos dese país. ⇒ Identifica, con apoio en imaxes, instrucións sinxelas sobre actividade a desenvolver na que poidan requirir, se é o caso, unhas normas de seguridade básicas, como a utilización de diferentes medios de transporte. ⇒ Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se describen detalladamente obxectos e lugares.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL E TIC
		SLEB4.1 SLEB4.4	⇒ Escribe correspondencia persoal breve coa que dá indicacións sobre un lugar, a súa localización e as súas características. ⇒ Escribe correspondencia formal básica e breve, solicitando información sobre os horarios e tarifas dun medio de transporte, respectando sempre as normas de cortesía básicas deste tipo de documentos.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL EE E
		SLEB5.1	⇒ Identifica os contextos fonéticos en que unha consoante palataliza e as situacións en que non o fai		X	X	X	X			CCL	EOE

			por fonética sintáctica, e pronuncia correctamente os sons que corresponden en ámbolos dous casos. ⇒ Recoñece os diferentes acentos gráficos do portugués e pronuncia correctamente as palabras que os portan en consonancia coa abertura marcada por eles. ⇒ Mostra unha actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Sabe describir os trazos máis destacados dun obxecto ou dun lugar. ⇒ Sabe pedir e dar indicacións, oralmente ou por escrito, sobre como orientarse nunha cidade botando man dos medios de transporte. ⇒ Coñece o léxico oral e escrito básico relativo á vivenda.	50					X	X	CD CAA CCEC	ECC E

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
2ª Avaliación	3	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.5 SLEB1.6	⇒ Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende por medio dos propios coñecementos e da súa experiencia noutras linguas. ⇒ Capta a información principal de mensaxes breves emitidas por canles pouco habituais (publicidade de axencias de viaxes, eventos deportivos, espectáculos, etc.) escoitada pola radio ou por internet. ⇒ Comprende a narración de feitos acaecidos, reais (noticia) ou imaxinarios (literarios). ⇒ Identifica a información esencial de programas de televisión centrados na descrición física (paisaxe, clima...) e cultural (celebracións, tradicións...) dun determinado lugar da Lusofonía.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	TIC E
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3	⇒ Fai presentacións breves e estruturadas sobre como organiza temporalmente o seu tempo libre e sobre como organizaría as súas vacacións ideais. ⇒ Participa en conversas sinxelas nas que intercambia información sobre propostas de lecer propias da súa idade. ⇒ Desenvólvese oralmente, seguindo as normas de cortesía básicas, en xestións cotiás relacionadas coas viaxes e co lecer.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO E ECC
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3 SLEB3.5	⇒ Capta o sentido de textos publicitarios sobre un determinado lugar se a información paralingüística (imaxes, disposición visual, títulos...) ten un peso importante na mensaxe. ⇒ Identifica, con apoio en imaxes, instrucións sinxelas sobre o funcionamento dun servizo de lecer. ⇒ Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se describen algunhas das celebracións propias das distintas comunidades	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL TIC

			lusófonas. ⇒ Comprende información esencial, consultada en páxinas web e outros soportes, sobre as tradicións dos países lusófonos.									
		SLEB4.1 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Escribe correspondencia persoal breve coa que acepta ou rexeita ofrecementos publicitarios relacionados coas *férias* e coas actividades que se adoitan desenvolver nese período (deportivas, de lecer...). ⇒ Escribe, respectando as normas básicas de cortesía, notas e mensaxes en diferentes soportes centradas na distribución temporal dunha actividade cotiá (escolar, persoal, deportiva...). ⇒ Escribe correspondencia formal básica e breve, dirixida a unha oficina de turismo, solicitando información sobre unha estancia nalgún lugar da xeografía lusófona, respectando sempre as normas de cortesía básicas deste tipo de documentos.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL EE ECC
		SLEB5.1	⇒ Recoñece os fonemas nasais na lingua oral e pronúnciaos correctamente. ⇒ Sabe acentuar, cando menos, as palabras agudas e os monosílabos que o precisan. ⇒ Mostra unha actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Identifica as semellanzas e as diferenzas lingüísticas entre o portugués e as linguas que coñece no tocante á denominación das celebracións e tradicións propias e as dos países lusófonos. ⇒ Sabe describir, oralmente e por escrito, unha actividade de lecer propia da súa idade. ⇒ Coñece o léxico esencial das actividades deportivas, das vacacións e do lecer. ⇒ Manexa con soltura as locucións temporais no relato das súas actividades cotiás ou extraordinarias (vacacións...).	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCEC	EOE CL ECC E
	4	SLEB1.1 SLEB1.3 SLEB1.4 SLEB1.6	⇒ Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende por medio dos propios coñecementos e da súa experiencia noutras linguas. ⇒ Nunha conversa, comprende unha petición de indicacións con distintos tipos de preguntas sinxelas (fórmulas de interrogación). ⇒ Entende a información relevante de diferentes xestións cotiás (facer unha compra, comer nun restaurante...). ⇒ Identifica a información esencial de programas de televisión centrados na alimentación ou na gastronomía cando as imaxes portan gran parte da mensaxe.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3	⇒ Fai presentacións breves e estruturadas sobre a súa alimentación habitual. ⇒ Participa en conversas sinxelas nas que pide e/ou ofrece indicacións (sobre a comida dun restaurante, por exemplo) e nas que expresa a súa opinión (sobre unha preparación culinaria...). ⇒ Desenvólvese oralmente, seguindo as normas de cortesía básicas, en actividades cotiás como a compra de alimentos.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO ECC E

		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3 SLEB3.5	⇒ Capta o sentido de textos instrutivos (receitas de cociña), se a información paralingüística (imaxes, disposición visual, títulos...) ten un peso importante na mensaxe. ⇒ Identifica, con apoio en imaxes, instrucións sinxelas sobre unha preparación culinaria. ⇒ Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se expresan opinións sobre un produto de alimentación ou un prato típico dos países lusófonos. ⇒ Comprende información esencial en temas relacionados coa alimentación consultados en páxinas web e outros soportes.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL TIC E
		SLEB4.2 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Completa cuestionarios sinxelos sobre os seus hábitos e preferencias no relativo á alimentación. ⇒ Escribe o menú completo dun día botando man do léxico aprendido. ⇒ Escribe correspondencia formal básica e breve, dirixida a un restaurante, solicitando información sobre a súa oferta gastronómica.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	EE CL ECC
		SLEB5.1	⇒ Acentúa correctamente as palabras graves e esdrúxulas. ⇒ Identifica determinados alimentos ou preparacións culinarias cos seus respectivos países ou territorios dentro da Lusofonía. ⇒ Mostra unha actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Identifica as diferenzas e as semellanzas entre o portugués e as linguas que coñece no tocante á denominación dos alimentos e das comidas. Identificación de "falsos amigos" galego-portugués-castelán. ⇒ Expresa a despedida de diversos modos, oralmente e por escrito. ⇒ Coñece e manexa o léxico básico correspondente á alimentación, ás compras e á gastronomía. ⇒ Relata feitos, reais ou ficticios, acontecidos no pasado, usando tempos diferentes e respectando a súa *consecutio temporum*.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCEC	CL EOE TIC ECC E
	5	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.6	⇒ Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende por medio dos propios coñecementos e da súa experiencia noutras linguas. ⇒ Capta a información principal de mensaxes breves, emitidas por canles pouco habituais (megafonía, teléfono...), nas que se realicen indicacións de acceso ou negación do mesmo a un recinto (prohicións, normas de uso dunha instalación, requisitos para a realización dunha actividade...). ⇒ Nunha conversa, comprende preguntas ou comentarios sinxelos sobre as súas preferencias e reelabora o dito se se lle solicita. ⇒ Identifica a información esencial de programas de televisión dedicados a lugares destacados da xeografía	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	TIC E

			lusófona e comprende en liñas xerais un parte meteorolóxico.									
		SLEB2.1 SLEB2.2	⇒ Fai presentacións breves e estruturadas sobre síntomas dunha doenza leve. ⇒ Participa en conversas sinxelas nas que intercambia información sobre hábitos saudables e expresa a súa vontade ou a intención de coidar o propio corpo.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO E
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.4 SLEB3.5	⇒ Capta o sentido de textos informativos, en calquera soporte, sobre lugares representativos dos países lusófonos, se a información paralingüística (imaxes, disposición visual, títulos...) ten un peso importante na mensaxe. ⇒ Identifica, con apoio en imaxes, instrucións sinxelas sobre a administración dun medicamento ou dun tratamento de saúde. ⇒ Entende o esencial de correspondencia formal na que se tratan asuntos relacionados coa saúde (pedir unha cita médica, describindo os síntomas polos que a precisa...). ⇒ Comprende información esencial en temas relacionados coa saúde consultados en páxinas web e outros soportes.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL TIC E
		SLEB4.2 SLEB4.3	⇒ Completa cuestionarios sinxelos sobre os propios hábitos e sobre o coidado da saúde. ⇒ Escribe, respectando as normas básicas de cortesía, notas e mensaxes en diferentes soportes facendo recomendacións sobre unha vida máis saudable.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL EE ECC
		SLEB5.1	⇒ Distingue e pronuncia correctamente as vogais abertas e pechadas e distingue esa abertura na escrita cos acentos pertinentes. ⇒ Participa no proxecto plurilingüe *EU QUERO...*(exposición de fotografías seleccionadas para ilustrar o tema), sobre as distintas maneiras de expresar a preferencia, a vontade e o afecto tanto nos países lusófonos como nas linguas que o alumnado coñece. Nesta unidade didáctica o traballa será de recompilación lingüística (coa axuda do profesorado das distintas linguas que se estudan no centro) e de procura de imaxes idóneas. ⇒ Mostra unha actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Coñece e usa correctamente o léxico oral e escrito relativo á saúde e os coidados físicos elementais, así como o relacionado co tempo meteorolóxico e a súa incidencia na saúde. ⇒ Distingue, oralmente e por escrito, os matices aspectuais dunha acción (se rematou ou aínda dura; se está comezando ou non chegou a facelo...). ⇒ Emprega correctamente as perífrases verbais obrigativas (*ter de...*) e usa fórmulas de cortesía relacionadas coa posibilidade (*É possivel...*+pres. conj.).	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCEC	CL EOE TIC ECC E

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
3ª Avaliación	6	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.4 SLEB1.5 SLEB1.6	⇒ Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende por medio dos propios coñecementos e da súa experiencia noutras linguas. ⇒ Capta a información principal de mensaxes breves, escoitadas en audio, nas que se poden apreciar os difrerentes tonemas da Lusofonía. ⇒ Nunha conversa, comprende preguntas ou comentarios sinxelos sobre as súas relacións interpersoais (familia, amigos, comunidade escolar...). ⇒ Entende a información relevante de actividades cotiás, como facer uso das novas tecnoloxías (seguir as pautas da professora no uso do ordenador). ⇒ Comprende, nunha conversa informal na que participa, posturas como a aceptación ou o rechazo ante unha determinada proposición. ⇒ Identifica a información esencial de programas de televisión ou similares cando as imaxes portan gran parte da mensaxe (publicidade).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4	⇒ Fai presentacións breves e estruturadas sobre os seus gustos e preferencias persoais. ⇒ Participa en conversas sinxelas nas que intercambia información, expresa opinións sinxelas ou discute, usando perífrases de posibilidade, obrigativas, etc., sobre os pasos a seguir na actividade grupal do proxecto *EU QUERO...* ⇒ Desenvólvese oralmente, seguindo as normas de cortesía básicas, en xestións cotiás como preguntar por unha exposición nun museu, polos contidos dunha nova materia académica... ⇒ Desenvólvese o suficiente nun debate na aula sobre a a educación, expresando a súa opinión ou reaccionando verbalmente ante as dos seus interlocutores/as (o resto do alumnado).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO ECC E
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.3 SLEB3.4 SLEB3.5	⇒ Capta o sentido de textos xornalísticos breves, nomeadamente os publicitarios e os de opinión, nos que se exprese aprobación, rexeitamento ou preferencia por un determinado tema. ⇒ Identifica, con apoio en imaxes, instrucións sinxelas sobre o funcionamento e as utilidades prácticas para a aprendizaxe dun teléfono móbil. ⇒ Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se fala das relacións interpersoais e das súas diferenzas no conxunto dos países lusófonos. ⇒ Entende o esencial de correspondencia formal na que se tratan asuntos relacionados coa vida escolar (tramitar unha bolsa, un curso...). ⇒ Comprende información esencial en temas relacionados coas novas tecnoloxías consultados en páxinas web e noutros soportes.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL E TIC

		SLEB4.1 SLEB4.2	⇒ Escribe correspondencia persoal breve coa que inicia e mantén contacto, vía e-mail, con estudantes portugueses da súa idade. ⇒ Completa cuestionarios sinxelos sobre si mesmo nos que reflicte con claridade -completándoos con notas, se for preciso-, os seus gustos, preferencias e opinións sobre temas xerais.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL EE E TIC
		SLEB5.1	⇒ Recoñece, oíndoos, os diferentes tonemas da Lusofonía e asóciaos ós seus respectivos territorios. ⇒ Redacta textos correctos desde o punto de vista ortográfico e/ou corrixe espontaneamente os erros deste tipo nas actividades escritas da clase. ⇒ Mostra unha actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Participa no proxecto plurilingüe *EU QUERO...*(exposición de fotografías seleccionadas para ilustrar o tema), sobre as distintas maneiras de expresar a preferencia, a vontade e o afecto tanto nos países lusófonos como nas linguas que o alumnado coñece. Nesta unidade didáctica completaranse as pescudas lingüísticas do *EU QUERO*... con temas universais (a solidariedade, o amor polos demais...) e montarase finalmente a exposición en paneis para compartila co resto da comunidade educativa. ⇒ Nunha conversación con outro alumno/a, acepta unha proposición, rexéitaa, pon obstáculos, mostra reticencias, dúbidas..., botando man sempre das expresións estudadas na aula nesta unidade e no resto do curso (secuencias de (re)afirmación, concesivas, disxuntivas, negativas, categóricas...).	50	X	X	X	X	X	X	CCL CD CAA CCEC	CL EOE ECC TIC E

4.3.3 Relación de mínimos esixibles para a superación da materia en 4º de ESO

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave	Mínimos esixibles
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 4º de ESO	B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto. B1.2. Identificar a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais breves e ben estruturados, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a velocidade lenta ou media, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que versen sobre asuntos cotiáns en situacións habituais ou sobre temas xerais	SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, selectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: facendo anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.) e inferindo o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias doutras linguas. SLEB1.2. Capta os puntos principais e os detalles salientables de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves, articulados de xeito lento e claro (por exemplo, por megafonía, ou nun contestador automático), sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado. SLEB1.3. Comprende, nunha conversa formal ou nunha entrevista na que participa (por exemplo, nun centro de estudos), preguntas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais,	CCL CAA CSC CCEC CD	- Demostrar constancia no esforzo por comprender o que non se coñece, adiantándose ó que segue (palabra, frase, idea...) e recorrendo ás linguas que se dominan para concluír a anticipación da mensaxe final. - Entender a información máis importante de textos orais breves emitidos a través de distintos soportes (gravacións, teléfono...). - Comprender nunha entrevista formal o que se pregunta sobre datos persoais, intereses (académicos ou persoais), preferencias... - Entender o que se lle di en transaccións cotiáns, como utilizar o transporte, facer uso de instalacións deportivas ou de lecer...

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave	Mínimos esixibles
	ou do propio campo de interese nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito. B1.3. Comprender o esencial en situacións que impliquen a solicitude de información xeral (datos persoais básicos, lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades cotiás, etc.), sempre que se fale con lentitude e con claridade. B1.4. Comprender o esencial en conversas sinxelas, básicas e breves sobre descricións, narracións, puntos de vista e opinións relativos a temas frecuentes e de necesidade inmediata relativas ao ámbito persoal, sempre que se fale con lentitude, articulando de forma clara e comprensible, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito. B1.5. Comprender o sentido xeral e información moi relevante e sinxela de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares e predicibles, previamente traballados, e de programas de televisión tales como boletíns meteorolóxicos ou informativos, sempre que as imaxes porten gran parte da mensaxe.	intereses, preferencias e gustos persoais e académicos, coñecemento ou descoñecemento, etc.), así como comentarios sinxelos e predicibles relacionados con estes, sempre que poida pedir que se lle repita, aclare ou elabore algo do que se lle dixo. SLEB1.4. Entende información relevante do que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en hoteis, tendas, albergues, restaurantes, espazos de lecer ou centros de estudos), sempre que se fale amodo e con claridade. SLEB1.5. Comprende, nunha conversa informal na que participa, descricións, narracións, puntos de vista e opinións formulados de xeito simple sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito. SLEB1.6. Identifica a información esencial de programas de televisión e presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiáns ou do seu interese familiares e predicibles articulados con lentitude e claridade (por exemplo, noticias, documentais ou entrevistas), cando as imaxes portan gran parte da mensaxe.		- Comprender nunha conversa informal, o esencial dunha opinión ou da descrición que fai o interlocutor dalgún asunto da vida práctica (onde comer en Melide e por qué, por exemplo). - Captar a información máis importante de programas de televisión, apoiados en grande medida na imaxe, como as noticias ou carentes dela se o tema é próximo en canto a intereses ou contacto persoal (un debate sobre educación, por exemplo).
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 4º de ESO	B2.1. Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe. B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos breves e de estrutura simple e clara, utilizando, entre outros, procedementos como a adaptación da mensaxe a patróns da primeira	SLEB2.1. Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un esquema lineal e estruturado, sobre aspectos concretos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos, e responde a preguntas previsibles breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas. SLEB2.2. Participa en conversas informais breves e sinxelas, cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social básico, intercambia información e expresa de xeito sinxelo opinións e puntos de vista, fai invitacións e ofrecementos, pide e ofrece cousas, pide e dá indicacións ou instrucións, ou discute os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta,	CCL CAA CSC CCEC CD	- Facer presentacións estruturadas sobre temas de interese persoal e responder as preguntas que o resto da clase lle formula. - Participar habitualmente en conversas informais, intercambiando información e expresando as opinións propias, así como dando indicacións ou ofrecéndollas ó seu interlocutor. - Discutir con outros interlocutores ata lograr unha posta en común sobre o desenvolvemento dunha determinada actuación (como montar unha escena teatral, por exemplo). - Desenvolverse con soltura,

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave	Mínimos esixibles
	lingua ou outras, ou o uso de elementos léxicos aproximados, se non se dispón doutros máis precisos. B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre transaccións e xestións cotiás moi habituais, usando un repertorio básico de palabras e frases simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se lle repita ou repetir o dito. B2.4. Producir textos breves e comprensibles, tanto en conversa cara a cara como por teléfono ou por outros medios técnicos, nun rexistro neutro ou informal, cunha linguaxe sinxela. B2.5. Dar, solicitar e intercambiar información sobre temas de importancia na vida cotiá e asuntos coñecidos ou de interese persoal, educativo ou ocupacional, e xustificar brevemente os motivos de determinadas accións e plans, aínda que ás veces haxa interrupcións ou vacilacións, resulten evidentes as pausas e a reformulación para organizar o discurso e seleccionar expresións e estruturas, e a persoa interlocutora teña que solicitar ás veces que se lle repita o dito.	facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito. SLEB2.3. Desenvólvese coa debida corrección en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (horarios, datas, prezos, actividades, etc.), seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito. SLEB2.4. Desenvólvese de xeito simple pero suficiente nunha conversa formal, nunha reunión ou nunha entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán), achegando información relevante, expresando de xeito sinxelo as súas ideas sobre temas habituais, dando a súa opinión sobre problemas prácticos cando se lle pregunta directamente, e reaccionando de forma simple ante comentarios, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos clave, se o necesita.		seguindo as normas de cortesía pertinentes, en xestións orais da vida cotiá: preguntar por horarios dun medio de transporte; pedir indicacións e suxestións para viaxar a un determinado lugar; comprar unha entrada para unha actividade de lecer... - Intervir nunha conversa formal achegando oralmente datos sobre si mesmo/a e emitindo opinións breves e sinxelas sobre temas xerais que se lle propoñen, ou responder a comentarios dados argumentado unha visión diferente do asunto que se está a tratar.
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 4º de ESO	B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recurso ás imaxes, títulos e outras informacións visuais, e aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas. B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas sinxelas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, e con apoio	SLEB3.1. Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xornalísticos breves, en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos constitúen grande parte da mensaxe. SLEB3.2. Identifica, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián, así como instrucións claras para a realización de actividades e normas de seguridade básicas. SLEB3.3. Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos presentes, pasados e futuros, e se	CCL CAA CSC CCEC CD	- Entender unha noticia dun medio de comunicación cando esta vai acompañada de datos significativos a simple vista ou apoiada en imaxes. - Seguir, co apoio de imaxes, as instrucións de funcionamento de aparellos de uso cotián (un forno eléctrico). - Comprender textos nos que se describe unha paisaxe, un obxecto que non está á vista ou unha persoa. - Ser quen de percibir os sentimentos que se reflicten nun texto literario en primeira persoa. - Entender a información máis relevante de textos formais relacionados cos propios

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave	Mínimos esixibles
	visual. B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos descritivos ou narrativos breves, sinxelos e ben estruturados, relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade e do seu nivel escolar. B3.4. Identificar a información esencial, os puntos máis relevantes e detalles importantes en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves e ben estruturados, escritos nun rexistro formal ou neutro, que traten de asuntos cotiáns, de temas de interese ou relevantes para os propios estudos e as ocupacións, e que conteñan estruturas sinxelas e un léxico de uso común.	expresan de xeito sinxelo sentimentos, desexos e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese. SLEB3.4. Entende o esencial de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre unha bolsa para realizar un curso de idiomas). SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu interese, sempre que poida reler as seccións difíciles.		intereses (unha estadía de estudos nalgún país lusófono, un curso de formación, unha actividade cultural...). - Captar información específica en páxinas web ou noutros materiais sobre asuntos propios da súa idade (como estudan os adolescentes na Lusofonía, por exemplo).
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 4º de ESO	B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), a partir de modelos ben estruturados e traballados previamente. B.4.2. Completar documentos básicos nos que se solicite información persoal ou relativa aos seus estudos ou á súa formación. B4.3. Escribir mensaxes sinxelas e breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás ou do seu interese. B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, actuando como mediación lingüística, de ser o caso (adecuado ao seu nivel escolar), e amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países); se intercambia información; se describe en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, de dan instrucións e se fan e aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans) e se expresan opinións de xeito sinxelo. SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal e relativa á súa formación, aos seus intereses ou ás súas afeccións (por exemplo, para subscribirse a unha publicación dixital). SLEB4.3. Escribe notas e mensaxes en diferentes soportes, nos que fai comentarios moi breves ou dá instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese, respectando as convencións e as normas de cortesía máis importantes. SLEB4.4. Escribe correspondencia formal básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas ou entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de	CCL CAA CSC CCEC CD	- Escribir correspondencia persoal con persoas de países lusófonos cos que intercambia información sobre as respectivas comunidades. - Argumentar unha opinión baseándose nas propias preferencias (tema-exemplo: *aldea/vila/cidade: onde é mellor vivir*). - Completar unha ficha de susbcrición a unha publicación ou a unha actividade deportiva ou de lecer. - Redactar, respectando a cortesía básica, notas ou mensaxes breves a modo de avisos ou recomendacións sobre a época do ano na que se está vivindo (recomendacións gastronómicas, eventos culturais; celebracións tradicionais...). - Escribir unha carta, en calquera soporte, ó concello da vila solicitando información sobre a actividade cultural prevista para o ano 2017.

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave	Mínimos esixibles
	B4.5. Escribir, en papel ou en soporte electrónico, textos breves, sinxelos e de estrutura clara sobre temas cotiáns ou do propio interese, nun rexistro formal ou neutro, utilizando adecuadamente os recursos básicos de cohesión, as convencións ortográficas básicas e os signos de puntuación máis comúns, cun control razoable de expresións e estruturas sinxelas e un léxico de uso frecuente.	cortesía básicas deste tipo de textos, cunha presentación limpa e ordenada.		
Segunda Lingua Estranxeira Portugués 4º de ESO	B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis común, recoñecendo os seus significados evidentes, e pronunciar e entoar de xeito claro e intelixible con razoable comprensibilidade, malia o acento estranxeiro moi evidente ou erros de pronuncia que non interrompan a comunicación, e que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións de cando en vez. B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas básicas, tipográficas e de puntuación, así como abreviaturas e símbolos de uso común, e os seus significados asociados, con corrección suficiente para o seu nivel escolar. B5.3. Utilizar para a comprensión e a produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos á vida cotiá (hábitos de estudo e de traballo, actividades de lecer, incluídas manifestacións artísticas como a música ou o cine), condicións de vida e contorno, relacións interpersoais (entre homes e mulleres, no traballo, no centro educativo, nas institucións, etc.), e convencións sociais	SLEB5.1. Produce léxico e estruturas básicas intelixibles no oral e na escrita, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e utiliza con eficacia comunicativa patróns básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases. SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto e interese polas diferenzas culturais que poidan existir. SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas. SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, agradecer, desculparse, solicitar algo, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar e traballados previamente.	CCL CD CAA CCEC	- Pronunciar con nitidez tódolos sons do portugués, identificándoos coas súas posibles grafías e dominar os cambios producidos neles por fonética sintáctica, como evitar, á hora de ler, a palatalización do ese ante unha palabra que empeza por vogal. - Usar correctamente, na lingua oral e na escrita, as fórmulas de cortesía e de tratamento, tanto nas actividades diarias da aula coma nas posibles acitvidades extraescolares (visita a Portugal). - Anticipar hipóteses sobre significados recorrendo ó coñecemento de linguas do seu dominio afíns ó portugués (galego, castelán e francés). - Participar nos proxectos plurilingües do centro de carácter transversal (neste curso,*alimentación saudable e convivencia con outras culturas*). - Intervir fluidamente e de forma habitual en diálogos nos que se interactúe co resto do alumnado da clase: pedir un obxecto e agradecer que se lle deixe; desculparse, dar unha información ó grupo, solicitar axuda, preguntar por un problema, celebrar algo conxuntamente...

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. clave	Mínimos esixibles
	(costumes e tradicións), respectando as normas de cortesía e máis básicas nos contextos respectivos. B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, así como os seus significados asociados (por exemplo, utilizar unha estrutura interrogativa para facer unha suxestión); utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, e empregar para comunicarse mecanismos sinxelos bastante axustados ao contexto e á intención comunicativa (repetición léxica, elipse, deíxe persoal, espacial e temporal, xustaposición, e conectores e marcadores discursivos moi frecuentes), sempre que sexan traballados na clase previamente.			

5 BACHARELATO 2ª LINGUA ESTRANXEIRA

5.1 Obxectivos no Bacharelato

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de

Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras, nomeadamente na lingua portuguesa.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.

o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

5.2 Portugués 2ª LE ~ 2º BACHARELATO

5.2.1 Contidos, secuenciación e temporalización

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización: Mes	Temporalización: Número de sesións	Probas avaliación
1ª Avaliación	1	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Mobilización de información previa. - Formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.). - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). - Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Set. Out.	9	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Activación de coñecementos previos a partir de modelos e de elementos lingüísticos asimilados. - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos (emprego de sinónimos; recurso á definición; uso do galego como referente, petición de axuda...). - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe corporal: acenos expresións faciais, posturas...; uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.)... - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas comúns de interacción segundo o tipo de situación comunicativa.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de información superficial (imaxes, organización da páxina, títulos...). - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais e a partir do coñecemento e as experiencias noutras linguas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, seleccionar elementos precisos...). - Localización e uso de recursos (dicionario, gramática, axuda do/a profesor/a...). - Organización formal do texto en parágrafos curtos que se corresponden con candansúa idea principal. - Recursos a locucións aprendidas previamente.			
		B5.1 B5.2	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso adecuado dos signos de puntuación: *o*			

		B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	*ponto; a vírgula; o ponto e vírgula.* - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: recoñecemento e uso das convencións sociais básicas e das normas de cortesía nos rexistros informal e estándar. - Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece e o portugués para mellorar a aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Funcións comunicativas: iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais. - Léxico oral e escrito básico relativo á familia e ás amizades. Expresións fixas e enunciados fraseolóxicos básicos e moi habituais relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: - Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas; deslocación de constituíntes). - Negación (sentenzas declarativas negativas con *nem; não/nem... sequer; coisa nenhuma*; *apenas*). - Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección).			
	2	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Mobilización de información previa. - Formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.). - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). - Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Out. Nov.	12	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Activación de coñecementos previos a partir de modelos e de elementos lingüísticos asimilados. - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos (emprego de sinónimos; recurso á definición; uso do galego como referente, petición de axuda...). - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe corporal: acenos expresións faciais, posturas...; uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.)... - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas comúns de interacción segundo o tipo de situación comunicativa.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de información superficial (imaxes, organización da páxina, títulos...). - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais e a partir do coñecemento e as experiencias noutras linguas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, seleccionar elementos precisos...). - Expresión da mensaxe clara e axustada ás fórmulas requiridas por cada tipo de texto. - Revisión: identificación de erros e repeticións. - Puntuación e revisión ortográfica do texto.			

			- Presentación coidada (marxes, limpeza, letra...).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: a abertura fonética das vogais e o seu reflexo na escrita (acentuación específica). - Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso adecuado dos signos de puntuación: *as apas, as reticências e os parênteses.* - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: recoñecemento da linguaxe non verbal elemental nas culturas lusófonas. - Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece e o portugués para mellorar a aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Funcións comunicativas: descrición de persoas (calidades físicas e abstractas), obxectos, lugares e actividades. - Léxico oral e escrito básico relativo ó contorno (clima, campo, cidade e lugares máis representativos). - Expresións fixas e enunciados fraseolóxicos básicos e moi habituais relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: - Expresión da existencia (p. ex., *existir, dar-se faltar, acontecer*); a entidade (*substantivos contables /incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo;* azulado; útil para a dificuldade em dormir). - Expresión da cantidade (*Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade: p. ex. bastante, a maior parte de, mais ou menos;* ao menos 20 pessoas; perto de 30 km., duas vezes no máximo; um monte de gente. *Grao: p. ex. consideravelmente; bastante bem*; totalmente; tão de repente).			x
	3	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Mobilización de información previa. - Formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.). - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). - Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Nov. Dec.	13	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: identificación do contexto, do destinatario e da finalidade. - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos (emprego de sinónimos; recurso á definición; uso do galego como referente, petición de axuda...). - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe corporal: acenos expresións faciais, posturas...; uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.)... - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas comúns de interacción segundo o tipo de situación comunicativa.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de información superficial (imaxes, organización da páxina, títulos...). - Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto.			

			- Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais e a partir do coñecemento e as experiencias noutras linguas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, seleccionar elementos precisos...). - Expresión da mensaxe clara e axustada ás fórmulas requiridas por cada tipo de texto. - Puntuación e revisión ortográfica do texto. - Presentación coidada (marxes, limpeza, letra...).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: tipos de acentos e funcións. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: identificación dos hábitos de vida no que ó traballo e ós estudos se refire no ámbito da Lusofonía: plans de estudo, condicións laborais, relacións interpersoais (eidos educativo, ocupacional e institucional...). - Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: recurso ó coñecemento e á experiencia noutras linguas (patróns discursivos). - Funcións comunicativas: petición e ofrecemento de información e expresión das opinións propias. - Léxico oral e escrito básico relativo á educación e á tecnoloxía (aparellos de uso cotián). - Expresións fixas e enunciados fraseolóxicos básicos e moi habituais relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: - Expresión de relacións lóxicas: adición (*não só...como também; não só... também;* além disso; nem sequer*); disxunción (ou, ou...ou); oposición/concesión (mas, mesmo assim, embora;* porém, no entanto; apesar de); causa (*por causa disso;* por causa de; *daí que; devido a; por consequência*); finalidade (*para + Inf.; para que,* a fim de que*); comparación (mais/menos/tão/tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto,* como se; bastante menos cansado; muito mais raro; resultado (*assim, portanto*); resultado/correlação (*tão...que*, *tanto...que*). - Interrogación (*sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., De quem é a culpa?); interrogativas tag (p. ex., Isto é fácil, não é?); interrogativas eco e duplas)*. interrogativas enfáticas (p. ex. Onde é que vive?).			x

2ª Avaliación	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Número de sesións	
	4	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Identificación do tipo de texto. - Identificación da información esencial. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). - Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Dec. Xan.	13	

		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Adecuación do texto producido ó destinatario, ó contexto e á canle. - Activación de coñecementos previos a partir de modelos e de elementos lingüísticos asimilados. - Reaxuste da mensaxe, tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas comúns de interacción segundo o tipo de situación comunicativa.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de información superficial (imaxes, organización da páxina, títulos...). - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais e a partir do coñecemento e as experiencias noutras linguas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Localización e uso de recursos (dicionario, gramática, axuda do/a profesor/a...). - Organización do contido. - Expresión da mensaxe clara e axustada ás fórmulas requiridas por cada tipo de texto. - Puntuación e revisión ortográfica do texto.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Procesos fonolóxicos básicos: a palatalización. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a acentuación das palabras graves e esdrúxulas. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: o contorno xeográfico lusófono: climas e rexións principais. - Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: recurso ó coñecemento e á experiencia noutras linguas (coherencia e cohesión textual). - Funcións comunicativas: expresión do coñecemento, do descoñecemento e da certeza. - Léxico oral e escrito básico relativo á alimentación (pratos e produtos típicos; costumes alimentarios; tabús; convencións sociais; horarios...). - Expresións fixas e enunciados fraseolóxicos básicos e moi habituais relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: - Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas e modo, p. ex. *em excesso, ao gosto*). - Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (presente, futuro imperfeito e pretérito imperfeito do indicativo (+ Adv.); *andar a + Inf.; ir + Ger.*, ir / vir a + Inf.; sufixos de duração, p. ex. –ear, -ecer); habitual (tempos simples (+ Adv costumar+ Inf.); incoativo (*desatar a + Inf.*); iterativo (*pretérito imperfeito do indicativo; voltar a + Inf.);* terminativo (presente histórico, pretérito perfeito simples e composto, pretérito mais-que-perfeito composto e futuro perfeito do indicativo; *vir de + Inf.*; chegar a + Inf.).			X
	5	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Mobilización de información previa. - Identificación do tipo de texto. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.).	Xan. Feb.	15	

			- Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). - Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.			
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Planificación: identificación do contexto, do destinatario e da finalidade. - Expresión de mensaxes claras, coherentes e estruturadas, axustadas, se fose o caso, ás fórmulas dos tipos de texto traballados na clase. - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos paralingüísticos (sinalar obxectos e usar deícticos; usar a linguaxe corporal: acenos expresións faciais, posturas...; uso de elementos cuasiléxicos (*hum, puah*, etc.)... - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas comúns de interacción segundo o tipo de situación comunicativa.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de información superficial (imaxes, organización da páxina, títulos...). - Identificación da información principal. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais e a partir do coñecemento e as experiencias noutras linguas.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Estruturación do contido. - Expresión da mensaxe clara e axustada ás fórmulas requiridas por cada tipo de texto. - Reaxuste do texto producido tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Recursos a locucións aprendidas previamente. - Revisión: identificación de erros e repeticións. - Puntuación e revisión ortográfica do texto.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Procesos fonolóxicos básicos: a nasalización. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso adecuado de c/ç/s/ss/z. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: referentes artísticos e culturais dos pobos lusófonos (feitos históricos e personaxes relevantes). - Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: recurso ó coñecemento e á experiencia noutras linguas (progresión temática). - Funcións comunicativas: expresión do interese, a aprobación, o aprecio, a satisfacción e a sorpresa, así como dos seus contrarios. - Léxico oral e escrito básico relativo a actividades de lecer, festas e celebracións. - Expresións fixas e enunciados fraseolóxicos básicos e moi habituais relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: - Expresión superlativo relativo (p. ex., *o rapaz mais distraído da turma*); superlativo absoluto (p. ex. -errimo). - Discurso indirecto (*informacións, ofrecementos, suxestións e ordes) e indirecto livre*.			X

			- A exclamación (*formas elípticas: Que + Subst. + (tão) + Adj., p. ex. Que dia tão lindo*!); *sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. Ei, esta é a minha bicicleta!; Magnífica bolsa!).* Exclamación con inversión, p. ex. Un amor, essa criança!; sentenzas e sintagmas exclamativos, p.ex. Puxa, está muito frio!; oxalá sejam felizes!).			

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización		Probas avaliación
				Mes	Número de sesións	
3ª Avaliación	6	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Identificación do tipo de texto. - Identificación da información esencial. - Formulación de hipóteses sobre o contido. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). - Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Mar. Abr.	15	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Adecuación do texto producido ó destinatario, ó contexto e á canle. - Activación de coñecementos previos a partir de modelos e de elementos lingüísticos asimilados. - Expresión de mensaxes claras, coherentes e estruturadas, axustadas, se fose o caso, ás fórmulas dos tipos de texto traballados na clase. - Reaxuste da mensaxe, tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas comúns de interacción segundo o tipo de situación comunicativa.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Selección do tipo de lectura necesario (selectiva, extensiva...). - Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. - Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.			
		B4.1	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, seleccionar elementos precisos...). - Expresión da mensaxe clara e axustada ás fórmulas requiridas por cada tipo de texto. - Reaxuste do texto producido tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Recursos a locucións aprendidas previamente. - Puntuación e revisión ortográfica do texto. - Reescritura definitiva.			
		B5.1	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: o acento fónico de elementos léxicos illados.			X

		B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns gráficos e convencións ortográficas: a ortografía da palabra: uso adecuado de *b* e *v*. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: identificación de semellanzas e diferenzas significativas nos costumes cotiáns entre as comunidades de fala portuguesa e a nosa. - Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: participación en proxectos plurilingües relacionados con contidos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: establecemento e mantemento da comunicación e da organización elemental do discurso. - Léxico oral e escrito básico relativo a viaxes e transportes. - Expresións fixas e enunciados fraseolóxicos básicos e moi habituais relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: - Expresión do tempo (*expresións, preposición e locucións de tempo* (momento puntual (p. ex., *meio-dia,* daqui a uma semana, daqui a nada), *divisións* (p. ex., *período, fim de semana, prazo,* estação seca*) e indicacións de tempo (p. ex., atrás, cedo,* a 13 dias do evento*); duración (p. ex., até; entre... e;* por todo o dia; no período natalício*); anterioridade (anteontem, já,* a última vez que, há bocado, fazia pouco*);* posterioridade *(mais tarde, na semana que vem*, *dentro de alguns dias, de hoje em diante, em breve); secuencia (em primeiro lugar, depois, em último lugar,* para começar, seguidamente, em conclusão); *simultaneidade (naquele* momento, no mesmo tempo que, atualmente*); frecuencia (p. ex., cada semana,* uma vez por dia, regularmente). - Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (*é capaz / incapaz de + Inf.; saber,* poder com; conseguir + Inf.); posibilidade/ probabilidade (*ser possível / impossível + Inf.; tal vez;* pode ser que + Conjuntivo., futuro imperfeito e perfeito); *necesidade* (ser preciso / *necessário* + Inf. Pessoal (+ que + Conjuntivo.), precisar de + Inf.); obrigación (*ser obrigatório + Inf.; imperativo*; ser obrigatório que + Conjuntivo); *permiso (poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf*.); prohibición: (*não*) ser possível /permitido + Inf., ser proibido que); intención (*pretérito imperfeito gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf*.; querer que + Conjuntivo.; ir / haver de + Inf.)			
	7	B1.1 B1.2 B1.3	Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Mobilización de información previa. - Identificación do tipo de texto. - Formulación de hipóteses sobre o contido. - Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). - Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito.	Maio	8	
		B2.1 B2.2 B2.3	Estratexias de produción: - Activación de coñecementos previos a partir de modelos e de elementos lingüísticos asimilados. - Expresión de mensaxes claras, coherentes e estruturadas, axustadas, se fose o caso, ás fórmulas dos tipos de texto traballados na clase. - Reaxuste da mensaxe, tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. - Práctica de rutinas comúns de interacción segundo o tipo de situación comunicativa.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: - Selección do tipo de lectura necesario (selectiva, extensiva...).			

			- Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. - Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. - Recoñecemento da estrutura das cartas formais (cabeceira, asunto, saúdo...).			
		B4.1 B4.2	Estratexias de produción: - Planificación: mobilización das propias competencias xerais e comunicativas (repasar, seleccionar elementos precisos...). - Estruturación do contido. - Expresión da mensaxe clara e axustada ás fórmulas requiridas por cada tipo de texto. - Reaxuste do texto producido tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Recursos a locucións aprendidas previamente. - Puntuación e revisión ortográfica do texto. - Elaboración de cartas formais respectando a súa estrutura: remitente, cabeceira, asunto, saúdo...			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: o acento fónico de elementos léxicos na oración. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: repaso xeral. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: participación en proxectos plurilingües relacionados con contidos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: establecemento e mantemento da comunicación e da organización elemental do discurso. - Léxico oral e escrito básico relativo á saúde. - Expresións fixas e enunciados fraseolóxicos básicos e moi habituais relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: - Expresión do tempo: pasado (*pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto, gerúndio composto); presente (presente, gerúndio); futuro (futuro simple e composto; (+Adv.); haver-de*). Valores especiais: pasado (presente histórico, pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito simples e composto); futuro (futuro imperfeito (+Adv.), futuro perfeito do indicativo e condicional). - Relacións temporais (assim que, até que, apenas, mal + Conjuntivo). - Expresión da condición (conectores: *se, sem, desde que…; formas verbais: futuro de indicativo e de conjuntivo, simples e composto, pretérito e pretérito-mais-que-perfeito composto do conjuntivo, condicional simples e composto*).			X

5.2.2 Concreción dos estándares de aprendizaxe e instrumentos de avaliación en relación coas competencias clave

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Grao de consecución	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
1ª Avaliación	0	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.4	⇒ Nas actividades de aula, perservera no seu proceso de comprensión, adaptándose ás necesidades da tarefa, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende mediante os propios coñecementos e as experiencias doutras linguas. ⇒ Capta a información esencial de textos orais nos que se dan indicacións relativas á orientación espacial. ⇒ Entende o que se lle di en situacións de comunicación comúns nas que se pide a confirmación de detalles relacionados coa composición da súa familia.	100		X	X			X	CCL CAA CSC CCEC CD	E ECC
		SLEB2.1 SLEB2.4	⇒ Participa activamente nos intercambios comunicativos que se producen na aula, procurando entender e facerse entender en portugués a maior parte do tempo. ⇒ Utiliza fórmulas lingüísticas e xestos de cortesía adecuados para facerse entender nunha estadía en países lusófonos e sabe solicitar coas formas axeitadas información ou axuda para facer xestións habituais.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC	EO ECC E
		SLEB3.4 SLEB3.5 SLEB3.7	⇒ Identifica os compoñentes fundamentais dun texto narrativo (argumento, personaxes, tempo e lugar da acción) no que a protagonista é unha familia. ⇒ Comprende correspondencia persoal na que se manifestan ideas ou opinións sobre as relacións persoais, nomeadamente as que teñen que ver coa amizade e coa familia. ⇒ Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de consulta que conteñan imaxes ou vídeos ilustrativos sobre a expresión do espazo (localizar, orientar...).	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL E TIC
		SLEB4.1 SLEB4.3 SLEB4.5	⇒ Escribe correspondencia persoal e participa en foros, blogs e chats nos que intercambia información, manifesta sentimentos, describe actividades e experiencias... ⇒ Escribe mensaxes ou comentarios breves en calquera soporte e respectando as normas de cortesía, cos que transmite a súa opinión sobre amizade e as relacións persoais en xeral. ⇒ Redacta un texto expositivo respectando a estrutura sintáctico-discursiva requirida co que describe adecuadamente a composición da súa familia.	100	X		X		X	X	CCL CD CSC CAA CCSC	CL EE ECC
		SLEB5.1	⇒ Distingue e pronuncia axeitadamente tódalas realizacións fonéticas dos fonemas vocálicos. ⇒ Puntúa correctamente un texto escrito. ⇒ Recoñece e usa adecuadamente as fórmulas de cortesía da lingua portuguesa. ⇒ Mostra unha actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Identifica as semellanzas e as diferenzas entre as	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC	CL EOE ECC E

			linguas que coñece e o portugués. ⇒ Sabe iniciar e manter unha relación persoal e/ou social a través da lingua portuguesa. ⇒ Coñece e usa con propiedade o léxico e as expresións fixas relacionadas coa familia e coas amizades. ⇒ Produce construcións sintácticas positivas e negativas ou responde con elas a outras dadas. ⇒ Coñece e manexa con soltura as categorías gramaticais relacionadas co espazo (adverbios, preposicións...) e é quen de describir unha localización determinada, distancias incluídas usando as ditas categorías.									
	1	SLEB1.1 SLEB1.4 SLEB1.5 SLEB1.6	⇒ Nas actividades de aula, perservera no seu proceso de comprensión, adaptándose ás necesidades da tarefa, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende mediante os propios coñecementos e as experiencias doutras linguas. ⇒ Entende o que se lle di en situacións de comunicación comúns nas que se pide a confirmación de detalles relacionados coa descrición dun obxecto, dunha persoa ou dun lugar. ⇒ Comprende, nunha conversación informal, a descrición de aspectos abstractos, nomeadamente os relativos á descrición dunha persoa. ⇒ Identifica, con apoio visual, información relevante relativa á linguaxe non verbal na Lusofonía (programas de televisión, vídeos...).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.4	⇒ Participa activamente nos intercambios comunicativos que se producen na aula, procurando entender e facerse entender en portugués a maior parte do tempo. ⇒ Fai presentacións breves, ben estruturadas e fluídas, nas que describe persoas (compañeiros/as, personaxes famosos...) e o lugar no que vive. ⇒ Utiliza estratexias lingüísticas e xestos de cortesía adecuados para facerse entender nunha estadía en países lusófonos.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	ECC EO E
		SLEB3.1 SLEB3.4 SLEB3.5 SLEB3.7	⇒ Localiza información específica en textos divulgativos sobre o clima e a súa manifestación na paisaxe. ⇒ Identifica os personaxes e espazos dun texto literario a través das descricións que deles se fan. ⇒ Comprende correspondencia persoal na que se describen calidades físicas e/ou abstractas das persoas. ⇒ Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de consulta que conteñan imaxes ou vídeos ilustrativos sobre a linguaxe non verbal das comunidades lusófonas (significado de determinados acenos, etc.).	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL E TIC
		SLEB4.1 SLEB4.2 SLEB4.3 SLEB4.5	⇒ Escribe correspondencia persoal e participa en foros, blogs e chats nos que se describe a si mesmo (calidades físicas e abstractas). ⇒ Completa os datos dun cuestionario no que se reflicte información persoal, actividades preferidas... ⇒ Escribe mensaxes ou comentarios breves en calquera soporte e respectando as normas de cortesía, cos que dá e pide información sobre a vida en contornos diferentes do seu (rural/urbano) e transmite a súa opinión sobre a experiencia de vivir nun deles en	100	X		X		X	X	CCL CSC CD CAA CCSC	CL EE E

			concreto. ⇒ Redacta un texto expositivo, respectando a estrutura sintáctico-discursiva requirida, co que describe adecuadamente as persoas coas que convive, os obxectos que posúe e o lugar no que reside.									
		SLEB5.1	⇒ Distingue claramente na pronuncia a abertura fonética das vogais e tamén o seu reflexo na lingua escrita (acentuación específica). ⇒ Puntúa un texto escrito correctamente. ⇒ Recoñece a linguaxe non verbal elemental das culturas lusófonas. ⇒ Mostra unha actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Identifica as semellanzas e as diferenzas entre as linguas que coñece e o portugués. ⇒ Sabe describir, co léxico adecuado, obxectos, persoas (calidades físicas e abstractas), lugares (rurais e urbanos) e actividades e recoñece con facilidade os lugares máis emblemáticos da Lusofonía. ⇒ Coñece e manexa a expresión verbal da existencia; a entidade (a través dos substantivos); as calidades (a través dos adxectivos), os pronomes e os determinantes. ⇒ Sabe expresar a cantidade a través da flexión de número (singular/plural), das categorías que lle son propias (numerais, adverbios) e de expresións específicas.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC	CL EOE ECCE
	2	SLEB1.1 SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.5 SLEB1.6	⇒ Nas actividades de aula, perservera no seu proceso de comprensión, adaptándose ás necesidades da tarefa, anticipando respostas e inferindo o que non se comprende mediante os propios coñecementos e as experiencias doutras linguas. ⇒ Capta a información esencial de textos orais nos que se dan instrucións sobre como utilizar un aparello de uso cotián. ⇒ Comprende (coas repeticións oportunas, se se precisaren), distintos tipos de preguntas relacionadas con datos xerais (persoais, académicos...). ⇒ Comprende, nunha conversación informal, puntos de vista e opinións sobre a educación. ⇒ Identifica, con apoio visual, información relevante, relativa ós hábitos de vida na Lusofonía (programas de televisión, anuncios, filmes, vídeos informativos...).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.4	⇒ Participa activamente nos intercambios comunicativos que se producen na aula, procurando entender e facerse entender en portugués a maior parte do tempo. ⇒ Fai presentacións breves, ben estruturadas e fluídas, sobre temas educativos ou ocupacionais e responde a preguntas sinxelas que se lle formulan durante a exposición. ⇒ Utiliza estratexias lingüísticas e xestos adecuados para facerse entender nunha estadía en países lusófonos (estudos, traballo, institucións...) e sabe solicitar información ou axuda para facer xestións habituais (pedir unha cita, facer unha reclamación...).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO ECCE
		SLEB3.3	⇒ Identifica a información máis importante dun texto instrutivo sobre o uso dun teléfono móbil.		X		X				CCL	CL

		SLEB3.4 SLEB3.5 SLEB3.6 SLEB3.7	⇒ Identifica os compoñentes fundamentais dun texto narrativo: argumento, personaxes, tempo e lugar da acción. ⇒ Comprende correspondencia persoal na que se manifestan ideas ou opinións sobre os plans de estudo e a formación a eles asociada. ⇒ Entende textos formais en distintos soportes (carta, e-mail...), emitidos por institucións e organismos oficiais, relativos á formación académica. ⇒ Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de consulta que conteñan imaxes ou vídeos ilustrativos sobre a linguaxe non verbal dos pobos lusófonos.	100					X	X	CAA CSC CCEC CD	E TIC
		SLEB4.1 SLEB4.2 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Escribe correspondencia persoal e participa en foros, blogs e chats nos que intercambia información sobre os plans de estudo e as relacións interpersoais nos centros de ensino. ⇒ Completa os datos dun cuestionario no que se reflicte información persoal e académica. ⇒ Escribe mensaxes ou comentarios breves en calquera soporte cos que transmite a súa opinión sobre temas relacionados coa educación. ⇒ Escribe, respectando a forma e as normas de cortesía, correspondencia formal dirixida a institucións públicas ou a empresas privadas, co fin de solicitar información sobre unha bolsa de estudos.	100	X		X		X	X	CCL CD CSC CAA CCEC	CL EE E ECC
		SLEB5.1	⇒ Coñece e pronuncia con corrección os fonemas consonánticos e as súas agrupacións. ⇒ Recoñece os tipos de acentos e as súas funcións. ⇒ Identifica os hábitos de vida das comunidades lusófonas (estudos, traballo, relacións interpersoais...). ⇒ Mostra unha actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Sabe pedir información, ofrecela e expresar opinións propias. ⇒ Coñece e manexa adecuadamente o léxico e os enunciados fraseolóxicos especificamente relacionados coa educación e a tecnoloxía. ⇒ Expresa, a través da construción sintáctica, diferentes tipos de relacións lóxicas: adición, disxunción, concesión, oposición, finalidade, comparación, causa... ⇒ Recoñece e utiliza apropiadamente distintas formas de interrogación.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC	EOE ECC E CL

2ª Avaliación	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
	3	SLEB1.2	⇒ Capta a información esencial de textos orais nos que se dan instrucións sobre como preparar un prato típico	10		X	X	X			CCL	TIC

		SLEB1.4 SLEB1.5 SLEB1.6	dalgunha das comunidades lusófonas. ⇒ Entende o que se lle di en xestións cotiáns estruturadas (facer a compra nunha tenda de alimentación e comer nun restaurante). ⇒ Comprende, nunha conversación informal, o grao de desenvolvemento dunha acción cotiá (se está iniciándose, en proceso, se é recorrente...). ⇒ Identifica, con apoio visual, información relevante, relativa á gastronomía lusófona, de programas de televisión, anuncios, vídeos informativos...	0						X	CAA CSC CCEC CD	E ECC
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4	⇒ Participa activamente nos intercambios comunicativos que se producen na aula, procurando entender e facerse entender en portugués a maior parte do tempo. ⇒ Fai presentacións breves, ben estruturadas e fluídas, sobre temas relacionados coa alimentación e responde a preguntas sinxelas que se lle formulan durante a exposición. ⇒ Participa adecuadamente en conversas informais, a través de distintas canles, sobre temas relacionados coa comida e cos seus hábitos de alimentación. ⇒ Utiliza estratexias lingüísticas e xestos adecuados para facerse entender, durante unha estadía en países lusófonos, en todo o relacionado coa comida (comprala nunha tenda; pedila e consumila nun restaurante...).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO E ECC
		SLEB3.1 SLEB3.4 SLEB3.5 SLEB3.7	⇒ Identifica as conclusións principais de textos argumentativos nos que se pon de manifesto a certeza do autor con respecto a algún tema de actualidade. ⇒ Identifica lugares significativos da xeografía lusófona a través das descricións dun texto literario ou divulgativo. ⇒ Comprende correspondencia persoal na que se intercambia información sobre a elaboración dunha receita de cociña e se expresan opinións sobre como mellorala. ⇒ Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de consulta que conteñan imaxes ou vídeos ilustrativos sobre a gastronomía lusófona.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL TIC
		SLEB4.1 SLEB4.3 SLEB4.4	⇒ Escribe correspondencia persoal e participa en foros, blogs e chats nos que intercambia información, sobre convencións sociais e tabús nas comunidades lusófonas. ⇒ Escribe mensaxes ou comentarios breves en calquera soporte e respectando as normas de cortesía, cos que pide información sobre os costumes alimentarios de países de fala portuguesa. ⇒ Escribe, respectando a forma e as normas de cortesía, correspondencia formal dirixida a oficinas de turismo dalgún país lusófono co fin de solicitar información xeral sobre o mesmo (clima, gastronomía, atractivos culturais...)	100	X		X		X	X	CCL CSC CD CAA CCEC	CL EE ECC
		SLEB5.1	⇒ Recoñece na lectura e na pronuncia a palatalización do fonema alveolar, e distingue claramente os contextos fonéticos nos que esta se produce. ⇒ Identifica as principais áreas xeográficas da Lusofonía e as súas características básicas (clima, paisaxe...). ⇒ Mostra unha actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC	EOE CL ECC E

			⇒ Redacta textos coherentes e cohesionados en base ó seu coñecemento e experiencia noutras linguas. ⇒ Sabe expresar o coñecemento, o descoñecemento e a certeza. ⇒ Coñece e utiliza con soltura, oralmente e por escrito, o léxico relacionado coa alimentación, a gastronomía, os costumes da Lusofonía en canto a horarios, convencións sociais relativas ó tema... ⇒ Recoñece e manexa correctamente as expresións relacionadas co modo e co aspecto verbal (puntual, durativo, incoativo, terminativo...).									
	4	SLEB1.2 SLEB1.4 SLEB1.5 SLEB1.6	⇒ Capta a información esencial de textos orais nos que se dan instrucións ou indicacións empregando un discurso indirecto. ⇒ Entende o que se lle di en situacións de comunicación comúns (diálogos sobre as actividades de lecer, por exemplo), nas que se pide a confirmación dalgúns detalles cos que manifeste o seu interese ou desinterese; a súa aprobación ou rexeitamento, etc. ⇒ Comprende, nunha conversación informal, opinións diferentes sobre as celebracións máis habituais. ⇒ Identifica, con apoio visual, información relevante, sobre persoeiros ou acontecementos significativos dos pobos lusófonos, en programas de televisión, filmes, vídeos informativos...	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E TIC
		SLEB2.1 SLEB2.3 SLEB2.4	⇒ Participa activamente nos intercambios comunicativos que se producen na aula, procurando entender e facerse entender en portugués. ⇒ Intervén adecuadamente en conversas informais, a través de distintas canles, expresando preferencia ou rechazo por actividades propias do tempo de lecer. ⇒ Utiliza estratexias lingüísticas e xestos adecuados para facerse entender, durante unha estadía en países lusófonos, en distintos tipos de celebracións, e sabe solicitar información ou axuda para facer xestións habituais (mercar unha entrada, facer unha reserva para un espectáculo...).	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO ECC E
		SLEB3.5 SLEB3.6 SLEB3.7	⇒ Comprende correspondencia persoal na que se describen emocións asociadas ás celebracións e na que se manifestan ideas ou opinións sobre as actividades de lecer. ⇒ Entende textos formais en distintos soportes (carta, e-mail...), emitidos por institucións e organismos oficiais, nos que se aproba ou rexeita unha petición cursada. ⇒ Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de consulta que conteñan imaxes ou vídeos ilustrativos sobre referentes artísticos e culturais dos pobos lusófonos.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL TIC E
		SLEB4.2 SLEB4.3 SLEB4.5	⇒ Completa os datos dun cuestionario no que se reflicten os seus gustos persoais no que a actividades de lecer se refire. ⇒ Escribe mensaxes ou comentarios breves en calquera soporte e respectando as normas de cortesía, cos que pide información sobre as maneiras de celebrar nos países lusófonos (aniversarios, carnaval, comidas familiares...). ⇒ Redacta un texto expositivo, respectando a estrutura	100	X		X		X	X	CCL CAA CCSC CD	EE CL ECC

			sintáctico-discursiva requirida, no que explica con detalle se leva a cabo unha determinada celebración e no que manifesta finalmente a súa opinión ó respecto (aprobación, interese, rexeitamento...).										
		SLEB5.1	⇒ Recoñece oralmente a nasalidade, pronúnciaa con corrección e transcríbea co signo de puntuación correspondente cando cumpre. ⇒ Discrimina, oralmente e por escrito, os fonemas alveolares xordos e sonoros. ⇒ Coñece algúns referentes artísticos e culturais dos pobos lusófonos. ⇒ Mostra unha actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Nunha conversa espontánea, sabe expresar o interese, a satisfacción, a sorpressa e os seus contrarios. ⇒ Coñece e manexa con soltura léxico e expresións fixas relacionadas co lecer, as festas e as celebracións. ⇒ É quen de construír un discurso en estilo indirecto. ⇒ Identifica e usa con propiedade as expresións exclamativas máis habituais.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC	CL EOE TIC ECC E
	5	SLEB1.2 SLEB1.4 SLEB1.5 SLEB1.6	⇒ Capta a información esencial de textos orais nos que se dan instrucións ou indicacións sobre como viaxar ou usar (na vida cotiá) diferentes medios de transporte. ⇒ Entende o que se lle di en xestións cotiáns estruturadas (tendas, transporte, hoteis, museos...) e en situacións de comunicación comúns nas que se pide a confirmación dalgúns detalles (datos relativos á documentación persoal...). ⇒ Comprende, nunha conversación informal na que participa, diferentes puntos de vista sobre determinados costumes cotiáns dos pobos lusófonos. ⇒ Identifica, con apoio visual, información relevante relativa a viaxes pola xeografía lusófona a través de programas de televisión, anuncios, filmes, vídeos informativos...	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	TIC E
		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3 SLEB2.4 SLEB2.5	⇒ Participa activamente nos intercambios comunicativos que se producen na aula, procurando entender e facerse entender en portugués. ⇒ Fai unha presentación breve, ben estruturada e fluída, sobre a súa viaxe ideal. ⇒ Intervén adecuadamente en conversas informais, a través de distintas canles, pedindo indicacións sobre como chegar a un determinado lugar (medios de transporte idóneos). ⇒ Utiliza estratexias lingüísticas e xestos adecuados para facerse entender en portugués durante unha viaxe (chegar; instalarse; coñecer a cultura local, a gastronomía...). ⇒ Intervén axeitadamente en conversas formais as súas opinións ou puntos de vista sobre o tema de debate *Viaxar é unha necesidade para o ser humano?*	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO E ECC
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.5 SLEB3.7	⇒ Identifica as conclusións principais dun texto argumentativo no que se defenda o uso dun determinado medio de transporte. ⇒ Entende a información máis relevante de anuncios de carácter público ou institucional relacionados estadías de formación no estranxeiro.	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL TIC E

			⇒ Comprende correspondencia persoal na que se na que se relatan experiencias sobre viaxes e na que se describen as emocións producidas por esas experiencias. ⇒ Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de consulta que conteñan imaxes ou vídeos ilustrativos sobre os costumes cotiáns das comunidades lusófonas.									
		SLEB4.1 SLEB4.4 SLEB4.5	⇒ Escribe correspondencia persoal e participa en foros, blogs e chats nos describe os costumes da súa comunidade e intercambia información sobre o tema cos seus interlocutores. ⇒ Escribe, respectando a forma e as normas de cortesía, correspondencia formal dirixida a unha empresa de transporte co fin de solicitar información sobre un traslado de viaxeiros (excursión...). ⇒ Redacta un texto expositivo sobre algún lugar ó que viaxou e explica como é a xente que alí vive, a súa interacción co medio e a súa relación cos visitantes doutros países.	100	X		X		X	X	CCL CSC CD CCEC CCSC	CL EE ECC TIC
		SLEB5.1	⇒ Recoñece os tonemas característicos do portugués e é quen de reproducilos ó falar esta lingua. ⇒ Presenta na escrita unha ortografía xeral coidada. ⇒ Mostra unha actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Participa na elaboración e/ou interpretación dunha escena teatral na que falantes de galego, castelán e portugués intercambian información sobre os diferentes costumes cotiáns das comunidade nas que se fala algunha das tres linguas. ⇒ Coñece e manexa con soltura o léxico e os enunciados fraseolóxicos relacionados coas viaxes e co transporte. ⇒ Usa correctamente as expresións de tempo (de anterioridade, posterioridade, duración, frecuencia...). ⇒ Expresa adecuadamente a modalidade verbal: a capacidade; a posibilidade; a necesidade, a obrigatoriedade; o permiso, a prohibición...	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC	CL EOE TIC ECC E

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
3ª Avaliación	6	SLEB1.2 SLEB1.3 SLEB1.4 SLEB1.6	⇒ Capta a información esencial de textos orais nos que se dan instrucións sobre como levar un estilo de vida máis saudable. ⇒ Comprende (coas repeticións oportunas, se se precisaren), a información práctica que se manexa nunha conversación formal na que participa, a visita a un consultorio médico (síntomas, datos sobre as doenzas propias, hábitos relacionados coa saúde...). ⇒ Entende o que se lle di en situacións de comunicación comúns (unha consulta médica) nas que se lle pide a confirmación dalgúns detalles pola súa parte. ⇒ Identifica, con apoio visual, información relevante, relativa á saúde, en anuncios publicitarios.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	E TIC

		SLEB2.1 SLEB2.2 SLEB2.3	⇒ Participa activamente nos intercambios comunicativos que se producen na aula, procurando entender e facerse entender en portugués. ⇒ Fai presentacións breves, ben estruturadas e fluídas, sobre o coidado da saúde e responde a preguntas sinxelas que se lle formulan durante a exposición. ⇒ Participa adecuadamente en conversas informais, a través de distintas canles, relatando acontecementos do pasado e expresando plans de futuro.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC CD	EO ECC E
		SLEB3.1 SLEB3.2 SLEB3.5 SLEB3.7	⇒ Localiza información específica en textos xornalísticos correspondentes a distintos lugares da xeografía lusófona. ⇒ Entende a información máis relevante de anuncios de carácter público ou institucional relacionados con campañas sanitarias (vacinación, prevención de enfermidades epidémicas...). ⇒ Comprende correspondencia persoal na que se inicia a comunicación cunha persoa descoñecida (redes sociais...). ⇒ Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de consulta que conteñan imaxes ou vídeos ilustrativos sobre temas relacionados coa saúde (hábitos saudables...).	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD	CL E TIC
		SLEB4.2 SLEB4.4 SLEB4.5	⇒ Completa os datos dun cuestionario no que se reflicten os seus hábitos en canto á saúde. ⇒ Escribe, respectando as normas de cortesía, correspondencia formal dirixida a un centro sanitario co fin de solicitar información sobre os tratamentos médicos que nel se realizan. ⇒ Redacta un texto expositivo, utilizando os tempos verbais requiridos, sobre os cambios que se produciron na sociedade en canto ó consumo de tabaco (desde épocas pasadas ata o presente, mesmo incluíndo algunha hipótese sobre o futuro deste hábito nocivo para a saúde).	100	X		X		X	X	CCL CAA CSC CCEC CD CCSC	CL EE E TIC
		SLEB5.1	⇒ Redacta textos coidados desde o punto de vista ortográfico. ⇒ Mostra unha actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ⇒ Participa na elaboración e/ou interpretación dunha escena teatral na que falantes de galego, castelán e portugués intercambian información sobre os diferentes costumes cotiáns das comunidade nas que se fala algunha das tres linguas. ⇒ Inicia e mantén un discurso coherente, oral e escrito, respectando a estrutura e organización que lle son propias. ⇒ Coñece e utiliza correctamente o léxico e as expresións fixas relacionadas coa saúde. ⇒ Manexa con soltura os tempos de pasado, presente e futuro. ⇒ Expresa a condición cos conectores e as formas verbais, de indicativo ou *conjuntivo*, que se precisan.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC	CL EOE ECC TIC E

5.2.3 Relación de mínimos esixibles para a superación da materia en 2º de BAC (2ª Lingua)

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimos esixibles
Segunda Lingua Estranxeira II Portugués 2º de bacharelato	B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto. B1.2. Identificar o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais breves ou de lonxitude media, claramente estruturados, e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a unha velocidade media, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que traten de aspectos concretos ou abstractos de temas xerais, sobre asuntos cotiáns en situacións correntes ou menos habituais, ou sobre os propios intereses nos ámbitos persoal, público, educativo e ocupacional ou laboral, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito. B1.3. Comprender o esencial e a información relevante en situacións comúns, aínda que poidan necesitar unha xestión ou transacción menos habitual (explicacións a unha reclamación, cancelación dun servizo, etc.) que impliquen a solicitude de datos, realización de accións, formas de pagamento, etc.), sempre que lle poidan repetir o dito. B1.4. Comprender o esencial en conversas sinxelas, sobre argumentacións básicas, puntos de vista e opinións relativos a temas frecuentes do ámbito persoal ou público, suposicións e hipóteses, sensacións e sentimentos básicos, claramente estruturados e articulados a unha velocidade lenta ou media, e se a persoa	SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, selectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso, facendo anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.), e inferindo o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias doutras linguas. SLEB1.2. Capta os puntos principais e os detalles salientables de mensaxes gravadas ou de viva voz, claramente articuladas, que conteñan instrucións, indicacións ou outra información, mesmo de tipo técnico, sempre que poida volver escoitar o dito ou pedir confirmación. SLEB1.3. Comprende, nunha conversa formal ou entrevista na que participa, información relevante e detalles sobre asuntos prácticos relativos a actividades académicas ou ocupacionais de carácter habitual e predicible (datos persoais, formación, gustos, intereses e expectativas ou plans de futuro), sempre que poida pedir que se lle repita, ou que se reformule, aclare ou elabore algo do que se lle dixo. SLEB1.4. Entende o que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en bancos, tendas, hoteis, restaurantes, transportes e centros educativos), ou menos habituais pero referidas a necesidades inmediatas en situacións de comunicación comúns se pode pedir confirmación dalgúns detalles. SLEB1.5. Comprende, nunha conversa informal e sinxela na que participa, explicacións ou xustificacións básicas de puntos de vista e opinións, sobre diversos asuntos de interese persoal, cotiáns ou menos habituais, articulados de maneira clara, así como a formulación de hipóteses, a expresión de sentimentos e a descrición de aspectos abstractos de temas como a música, o cine, a literatura ou os temas de actualidade, se a persoa interlocutora está disposta repetir ou reformular o dito. SLEB1.6. Identifica, con apoio visual, as ideas principais e información relevante en presentacións ou charlas ben estruturadas e de exposición clara sobre temas coñecidos ou do seu interese relacionados co ámbito educativo ou ocupacional, e os aspectos máis significativos de noticias de televisión claramente articuladas, así como o esencial de anuncios publicitarios, series e películas ben estruturados e articulados con claridade, nunha	CCL CAA CSC CCEC CD	- Perseverar no proceso de comprensión do que se aprende, anticipando respostas e inferindo o que non se coñece coa axuda de experiencias noutras linguas afíns que son do seu dominio (galego, castelán e francés). - Entender, nunha entrevista formal, preguntas sobre a formación previa, os datos persoais, proxectos académicos de cara ó futuro, preferencias en xeral... - Captar, solicitando repetición se é necesario, instrucións ou indicacións dadas de viva voz ou escoitadas en gravacións. - Comprender sen dificultade as interlocucións propias das xestións da vida cotiá: orientarse con indicacións orais, informarse sobre un produto e as súas características nunha tenda; interacturar nun restaurante no que se lle fan suxestións sobre especialidades ou algunha preparación e usar, con información previa, distintos medios de transporte. - Distinguir a información máis relevante de situacións inusuais, como un aviso de alerta por inclemencias do tempo... - Captar, nunha conversa informal, diferentes puntos de vista sobre temas susceptibles de ser debatidos. - Percibir, coas repeticións oportunas, a información esencial en interlocucións nas que se describen sentimentos ou aspectos abstractos de temas como a literatura, o cinema, a música ou actualidade. - Identificar a información máis relevante de presentacións ben estruturadas (teñan ou non apoio visual) cando se están a tratar temas relacionados co ámbito educativo ou ocupacional, sempre que se utilice a variante estándar da lingua (documentais, filmes, series de televisión, vídeos divulgativos e publicidade).

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimos esixibles
	interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito. B1.5. Comprender o sentido xeral e información esencial en presentacións ben estruturadas sobre temas coñecidos e predicibles, e de programas de televisión tales como informativos, entrevistas ou anuncios e películas, sempre que as imaxes sexan suficientemente redundantes para facilitar a comprensión.	variedade estándar da lingua e cando as imaxes faciliten a comprensión.		
Segunda Lingua Estranxeira II Portugués 2º de bacharelato	B2.1. Aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais breves ou de lonxitude media, aínda que poidan producirse pausas, vacilacións ocasionais ou reformulacións do que se quere expresar en situacións menos habituais ou en intervencións máis longas. B2.2. Interactuar, en situacións reais ou simuladas, con eficacia suficiente para narrar e describir experiencias, acontecementos, sentimentos, reaccións, desexos e aspiracións e plans ou proxectos; e intercambiar información pouco complexa, pedir e dar indicacións ou instrucións sinxelas con certo detalle, xustificar brevemente opinións e puntos de vista; formular hipóteses e facer suxestións, e expresarse sobre temas algo abstractos, como películas, música, libros, etc. B2.3. Intercambiar de xeito sinxelo pero eficaz, con pronuncia clara e intelixible, información en situacións de comunicación cotiás e menos habituais, pero predicibles, nas que teña que expresar o acordo, o desacordo, o interese, a posibilidade e a imposibilidade, usando un repertorio de expresións frecuentes no ámbito público (doenzas, pequenas reclamacións, menús alternativos, accidentes, etc.), así como a expresión básica dos sentimentos e os	SLEB2.1. Participa activamente en intercambios comunicativos na aula, utilizando a maioría das veces a lingua estranxeira, producindo mensaxes adecuadas ás situacións de comunicación reais ou simuladas, e colaborando para entender e facerse entender. SLEB2.2. Fai presentacións breves, con certa fluidez, ben estruturadas, ensaiadas previamente e con apoio visual, sobre aspectos concretos de temas académicos ou ocupacionais do seu interese, organizando a información básica de maneira coherente, explicando as ideas principais brevemente e con claridade, e respondendo a preguntas sinxelas de oíntes articuladas de maneira clara e a velocidade media. SLEB2.3. Participa adecuadamente en conversas informais cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, sobre asuntos cotiáns ou menos habituais, nas que intercambia información e se expresa e xustifica brevemente opinións e puntos de vista; narra e describe de forma coherente feitos ocorridos no pasado ou plans de futuro reais ou inventados; formula hipóteses; fai suxestións; pide e dá indicacións ou instrucións con certo detalle; expresa e xustifica sentimentos, e describe aspectos concretos e abstractos de temas como, por exemplo, a música, o cine, a literatura ou os temas de actualidade. SLEB2.4. Desenvólvese adecuadamente e utiliza estratexias de comunicación lingüísticas e xestos apropiados para facerse entender, en situacións cotiás e menos habituais que poden xurdir durante unha viaxe ou estadía noutros países por motivos persoais, educativos ou ocupacionais (transporte, aloxamento, comidas, compras, estudos, traballo, relacións coas autoridades, saúde e lecer), e sabe solicitar atención, información, axuda ou explicacións, e facer unha reclamación ou unha xestión formal de maneira sinxela pero correcta e adecuada ao contexto. SLEB2.5. Toma parte en conversas formais, entrevistas e reunións de	CCL CAA CSC CCEC CD	- Participar activamente nas clases usando o portugués a maioría das veces e esforzándose de maneira constante por entender e por facerse entender. - Facer periodicamente (unha vez ó mes, cando menos), presentacións sobre algún aspecto de temas relacionados co académico ou co ocupacional, con ensaio previo e apoio de imaxes se for preciso. A exposición deberá ser coherente e argumentada. Así mesmo, deberá saber responder con soltura a preguntas que se lle formulen ó remate da mesma e ser quen de ampliar algúns dos contidos expostos. - Intervir en conversas informais nas que é quen de intercambiar información, expresar opinións fundamentadas e coherentes, relatar algo pasado, manifestar proxectos ou desexos de futuro, pedir e dar indicacións precisas, facer unha suxestión, expresar sentimentos e describir detalles concretos ou abstractos de temas como o cine, a a música, a actualidade, a literatura... - Desenvolverse con soltura, utilizando recursos lingüísticos eficaces e unha linguaxe cinésica apropiada, así como as fórmulas de cortesía propias da lingua portuguesa, en situacións susceptibles de producirse durante unha viaxe ou unha estadía noutro país: escoller comida; comprar algo en diferentes establecementos; procurar axuda coas autoridades; buscar e recibir atención

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimos esixibles
	intereses persoais, tales como satisfacción, desgusto, admiración e sorpresa. B2.4. Producir textos de extensión breve ou media, tanto cara a cara como por teléfono ou por outros medios técnicos, nun rexistro formal, neutro ou informal, cun discurso comprensible e adecuado á situación e utilizando as estratexias necesarias para iniciar, manter e facer progresar a comunicación. B2.5. Participar en situacións de comunicación formais que impliquen intercambios claramente estruturados, utilizando fórmulas ou indicacións habituais para tomar ou ceder a quenda de palabra, aínda que se poida necesitar a axuda da persoa interlocutora, e sendo quen de intercambiar información e opinións, dar instrucións, xustificar brevemente os motivos de accións e plans, e argumentar de xeito sinxelo pero eficaz.	carácter académico ou ocupacional, sobre temas habituais nestes contextos, intercambiando información pertinente sobre feitos concretos, pedindo e dando instrucións ou solucións a problemas prácticos, expondo os seus puntos de vista de maneira sinxela e con claridade, e razoando e explicando brevemente e de maneira coherente as súas accións, as súas opinións e os seus plans.		médica; informarse sobre actividades culturais, deportivas ou de lecer do lugar onde se encontra... - Participar en conversas ou entrevistas formais de carácter académico (ou ocupacional), intercambiando información relativa a estes temas, pedindo indicacións e/ou solución a problemas concretos, ou ben expresando coherentemente accións e puntos de vista propios e expoñendo os seus plans de futuro.
Segunda Lingua Estranxeira II Portugués 2º de bacharelato	B3.1. Utilizar estratexias (recurso ás imaxes, a títulos e outras informacións visuais, e aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e das expresións non coñecidas. B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas de carácter público, institucional ou corporativo. B3.3. Comprender información relevante en textos do seu interese, descritivos ou narrativos, de certa lonxitude e ben estruturados, nos que se informa de acontecementos, se describen accións, persoas, obxectos e lugares, e se manifestan opinións, crenzas ou valores con expresións sinxelas. B3.4. Comprender en textos formais un	SLEB3.1. Localiza con facilidade información específica de carácter concreto en textos xornalísticos do xénero informativo, en calquera soporte, ben estruturados e de extensión media, tales como noticias glosadas; recoñece ideas significativas de artigos divulgativos sinxelos, e identifica as conclusións principais en textos de carácter claramente argumentativo, adecuados ao seu nivel escolar, sempre que poida reler as secciónsdifíciles. SLEB3.2. Entende o sentido xeral, os puntos principais e información relevante de anuncios e comunicacións de carácter público, institucional ou corporativo claramente estruturados, relacionados con asuntos do seu interese persoal, académico ou ocupacional (organización de grupos de traballo, información sobre actividades de formación específicas, etc.). SLEB3.3. Identifica información relevante en instrucións detalladas sobre o uso de aparellos, dispositivos ou programas informáticos, e sobre a realización de actividades e normas de seguridade ou de convivencia (por exemplo, nun evento cultural). SLEB3.4. Identifica en lecturas adaptadas as liñas xerais do argumento, o carácter dos personaxes e as súas relacións, e as características do lugar e o tempo en que se desenvolven.	CCL CAA CSC CCEC CD	- Localizar con facilidade información específica en textos xornalísticos e identificar as conclusións principais dun texto argumentativo. - Comprender o sentido xeral de anuncios formais, relacionados co mundo académico ou ocupacional ou co seu interese persoal, emitidos por institucións ou organismos públicos. - Entender a información máis importante de textos instrutivos nos que se dá información de forma detallada (funcións xerais dun ordenador persoal, por exemplo). - Identificar con claridade os elementos dun texto narrativo: o argumento, a caracterización dos personaxes e as súas relacións, o espazo onde se desenvolve a historia e o/s tempo/s en que esta transcorre. - Comprender correspondencia persoal (e-mails, blogues e foros ...) na que, de forma detallada, descríbense sentimentos, relátanse experiencias e danse opinións sobre temas de

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimos esixibles
	repertorio básico de expresións fixas para rexeitar (agradecendo ou xustificando), acceder (con reservas ou condicións); expresar posibilidade, imposibilidade ou obriga de facer algo; conceder e denegar (con ou sen obxeccións); aconsellar, recomendar ou animar a facer algo. B3.5. Identificar a información esencial, os puntos máis relevantes e detalles importantes en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves ou de lonxitude media e ben estruturados, escritos nun rexistro formal, informal ou neutro, que traten de asuntos cotiáns ou menos habituais, de temas de interese ou relevantes para os propios estudos, a ocupación ou o traballo, e que conteñan estruturas e un léxico de uso común, tanto de carácter xeral como máis específico.	SLEB3.5. Comprende correspondencia persoal, en calquera soporte incluíndo foros en liña ou blogs, na que se describen con certo detalle feitos e experiencias, impresións e sentimentos; nas que se narran feitos e experiencias, reais ou imaxinarios, e se intercambian información, ideas e opinións sobre aspectos tanto abstractos como concretos de temas xerais, coñecidos ou do seu interese. SLEB3.6. Entende o suficiente de cartas, faxes ou correos electrónicos de carácter formal, oficial ou institucional como para poder reaccionar en consecuencia (por exemplo, se se lle solicitan documentos para unha estadía de estudos no estranxeiro). SLEB3.7. Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta (glosarios, dicionarios, enciclopedias e revistas) claramente estruturados, que conteñan mapas, fotografías, imaxes, vídeos ou animacións que axuden á comprensión sobre temas relativos a materias académicas ou asuntos ocupacionais relacionados coa súa especialidade ou cos seus intereses.		carácter xeral ou do seu interese persoal. - Entender correspondencia formal (carta escrita e-mails...) procedente dunha institución ou organismo oficial (por exemplo, os trámites relacionados con estadías formativas noutro país). - Comprender, con apoio visual (fotos, vídeos, mapas...) información específica en materiais de consulta, baixo calquera tipo de soporte (páxinas web, revistas, enciclopedias),
Segunda Lingua Estranxeira II Portugués 2º de bacharelato	B4.1. Coñecer, seleccionar e aplicaras estratexias máis adecuadas para elaborar textos escritos sinxelos de lonxitude breve ou media (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), incorporando esquemas e expresións de textos modelo con funcións comunicativas similares ao texto que se quere producir. B4.2. Completar documentos básicos nos que se solicite información persoal ou relativa aos seus estudos ou á súa formación. B4.3. Escribir mensaxes breves, en calquera soporte, con información, instrucións e indicacións básicas e opinións sinxelas, destacando os aspectos que resulten importantes ou do seu interese para o tema que se trate. B4.4. Producir correspondencia formal básica para solicitar ou dar información relativa	SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal e participa en foros, blogs e chats nos que describe experiencias, impresións e sentimentos; narra, de xeito lineal e coherente, feitos relacionados co seu ámbito de interese, actividades e experiencias pasadas ou feitos imaxinarios, e intercambia información e ideas sobre temas concretos, sinalando os aspectos que lle parecen importantes e xustificando brevemente as súas opinións sobre eles. SLEB4.2. Completa un cuestionario detallado con información persoal, académica ou laboral (nivel de estudos, materias que cursa, preferencias, etc.), cunha finalidade específica, como solicitar unha bolsa. SLEB4.3. Escribe notas, anuncios, mensaxes e comentarios breves, en calquera soporte, nos que solicita e transmite información e opinións sinxelas e nos que resalta os aspectos que lle resultan importantes, respectando as convencións e as normas de cortesía, tamén nas redes socias. SLEB4.4. Escribe correspondencia formal básica, dirixida a institucións públicas ou privadas ou entidades comerciais, fundamentalmente destinada a pedir ou dar información, solicitar un servizo ou realizar unha reclamación ou outra xestión sinxela, respectando as convencións formais e as normas de cortesía usuais neste tipo de textos, cunha presentación limpa e ordenada do texto.	CCL CD CSC CAA CCEC	- Escribir correspondencia persoal coa que poder expresar sentimentos, relatar experiencias, intercambiar ideas sobre temas concretos (*as relacións interpersoais*) e emitir opinións fundamentadas sobre temas relacionados co seu interese persoal. - Completar os datos (persoais e académicos) dun cuestionario oficial con fins específicos (inscribirse nun curso no estranxeiro, solicitar unha bolsa de estadía...). - Redactar, coas fórmulas de cortesía que correspondan, notas e comentarios breves de toda índole cos que dá e pide información ou expresa opinións nun foro (redes sociais). - Saber redactar, segundo a estrutura propia deste tipo de documentos, unha carta formal a unha institución ou empresa privada á que se lle solicita un determinado servizo ou produto. Exemplo: pedir información detallada ó concello sobre a programación cultural do ano en curso. - Realizar por escrito un

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimos esixibles
	a bens e servizos, a partir de modelos sinxelos e básicos, actuando como mediación lingüística, de ser o caso, cunha presentación do texto limpa e ordenada. B4.5. Escribir, en papel ou en soporte electrónico, textos breves ou de lonxitude media, coherentes e de estrutura clara, sobre temas de interese persoal, ou asuntos cotiáns ou menos habituais, nun rexistro formal, neutro ou informal, utilizando adecuadamente os recursos de cohesión, as convencións ortográficas e os signos de puntuación máis comúns, e amosando un control razoable de expresións e estruturas, e un léxico de uso frecuente, tanto de carácter xeral como máis específico dentro da propia área de especialización ou de interese.	SLEB4.5. Escribe, nun formato convencional, informes expositivos breves e sinxelos, atendendo á súa estrutura básica e particularidades sintáctico-discursivas elementais, nos que dá información esencial sobre un tema académico, ocupacional ou menos habitual, describindo brevemente situacións, persoas, obxectos e lugares; narrando acontecementos nunha clara secuencia lineal, e explicando de maneira sinxela os motivos de certas accións.		informe expositivo sobre un tema ocupacional que inclúa a descrición detallada de obxectos e situacións (opcionalmente tamén de lugares e persoas) e respecte unha estrutura formal definida (título-corpo-síntese e, de ser o caso, referencias bibliográficas). A lingua empregada deberá presentar estruturas discursivas adecuadas no que á construción sintáctica se refire e un léxico especializado acorde co tema a desenvolver.
Segunda Lingua Estranxeira II Portugués 2º de bacharelato	B5.1. Expresarse de xeito claro e comprensible e coa suficiente fluidez para facerse entender, aínda que poidan producirse pausas e mesmo se as persoas interlocutoras poden necesitar repeticións cando se trata de palabras e estruturas pouco frecuentes, en cuxa articulación poden cometerse erros que non interrompan a comunicación. B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, de puntuación e de formato máis frecuentes con razoable corrección de modo que se comprenda a mensaxe, aínda que pode darse algunha influencia da primeira ou doutras linguas; e saber manexar os recursos básicos de procesamento de textos para corrixir os erros ortográficos dos textos que se producen en formato electrónico, e adaptarse ás convencións comúns de escritura de textos en internet.	SLEB5.1. Produce léxico e estruturas básicas intelixibles no oral e na escrita, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e utiliza con eficacia comunicativa patróns de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases. SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito, e amosa respecto e interese polas diferenzas culturais que poidan existir, adecuando a súa produción ás convencións sociolingüísticas da lingua meta. SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas. SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, organizar unha tarefa, etc.), utilizando adecuadamente as estruturas	CCL CAA CCEC CSC	- Dominar, tanto na lectura como na fala, as características fonéticas do portugués (nasalización, palatalización, identificación de guturais e de sonoras..., incluídas as particularidades por fonética sintáctica) e utiliza con eficacia patróns de entoación que inciden na comprensión da mensaxe por parte do resto do alumando. - Utilizar axeitadamente, tanto na lingua oral como na escrita, as principiais convencións da lingua portuguesa: fórmulas de cortesía, de tratamento, frases feitas de uso contextual, acenos semiotizados..., respectando en todo momento os aspectos sociolingüísticos das mesmas e as diferenzas de índole cultural que poden ser reflectidas por elas. - Formular, nas actividades diarias de aula, hipóteses sobre significados apoiándose no coñecemento e experiencias noutras linguas afíns ó portugués (galego, castelán e francés).

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimos esixibles
	B5.3. Utilizar, para a comprensión e a produción de textos orais e escritos, os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos á vida cotiá (hábitos e actividades de estudo, traballo e lecer), condicións de vida e contorno socioeconómico, relacións interpersoais (xeracionais ou nos ámbitos educativo, ocupacional e institucional), e convencións sociais (actitudes e valores), así como os aspectos culturais xerais que permitan comprender e expresar adecuadamente información e ideas presentes nos textos. B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións requiridas polo propósito comunicativo e un repertorio dos seus expoñentes máis comúns, así como patróns discursivos habituais para iniciar e concluír o texto adecuadamente, organizar a información de xeito claro, ampliala con exemplos ou resumila. B5.7. Coñecer e utilizar léxico escrito de uso común relativo a asuntos cotiáns e a temas xerais ou relacionados cos propios intereses, os estudos e as ocupacións, e un repertorio limitado de expresións e modismos	sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar, suficientes para comunicar con eficacia.		- Participar en proxectos plurilingües claramente orientados a poñer de relevo a transversalidade e a convivencia (elaboración e/ou interpretación dunha escena teatral na que falantes de galego, castelán e portugués intercambian información sobre os diferentes costumes cotiáns das comunidade nas que se fala algunha das tres linguas). - Comprender e desenvolverse, co nivel lingüístico adecuado (léxico específico e construcións discursivas precisas) en situacións comunicativas que requiren unha interactuación inmediata na aula: pedir ou ofrecer un obxecto ou unha información puntual, solicitar e/ou agradecer a axuda, desculparse, organizar as tarefas dun traballo en grupo...

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C.clave	Mínimos esixibles
	de uso frecuente.			

6 PORTUGUÉS LINGUA ESTRANXEIRA II (1ª LINGUA)

6.1 Introdución e contextualización

O alumnado que inicia continúa neste curso o estudo do ***Portugués Lingua Estranxeira*** no Bacharelato (I e II, se incluímos o alumnado que debe cursalas simultaneamente por ter solicitado o cambio de primeira lingua en 2º BAC) encóntrase, como pouco, cunha situación atípica, pois vai cursar unha primeira lingua estranxeria, o portugués, que é, sen dúbida ningunha, a menos estranxeira de tódalas linguas que podía estudar. A razón é obvia: falamos dunha lingua estranxeira en canto que é a oficial doutros países, malia que desde o punto de vista estritamente lingüístico, esteamos a referirnos a un sistema común ó noso durante séculos, e por tanto, máis obxecto de reaxuste e adaptación ca dunha aprendizaxe propiamente dita. Falamos de novo, en realidade, de peculiaridades fonéticas que, nalgúns casos, nin son alleas ó galego (o seseo, por exemplo); falamos tamén de estruturas discursivas un pouco máis complexas, sobre todo no referido ó reximе verbal, pero mesmo nese caso hai moitas concomitancias co galego. Falamos, sobre todo, de desvíos semánticos (léxico existente xa para o alumnado que posúe outro sentido ou significado en portugués). Fóra destas particularidades, os/as alumnas do IES de Melide van estudar unha lingua que en todo momento os remite á súa no estrutural. O traballo destes dous cursos que agora comezan é, pois, discernir claramente as dúas linguas, apoiándose en ámbalas dúas cando se precisar e adquirindo plena conciencia das súas diferenzas e funcionamento.

Desde o punto de vista estritamente lingüístico, ademais, cómpre destacar a enorme vantaxe que supón estudar simultaneamente varias linguas románicas: o alumnado asimílaas comparativa e conxuntamente (de forma inconsciente e/ou polo propio labor do profesorado) e adquire, transcorrido o tempo, unha maior competencia lingüística ca se este estudo fose único e por separado, mesmo se incrementa a súa capacidade para adquirir con máis facilidade linguas doutras familias (non latinas, como as xermánicas).

Con este punto de partida, a programación da materia de ***Portugués Lingua Estranxeira*** (1ª lingua) desenvolve os seguintes aspectos para 2º de BACHARELATO:

6.2 PORTUGUÉS LINGUA ESTRANXEIRA II (1ª LINGUA)

6.2.1 Contidos, secuenciación e temporalización

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización: Mes	Temporalización: Número de sesións	Probas avaliación
1ª Avaliación	1	B1.1	- Estratexias de comprensión de mensaxes orais: ✓ Mobilización de información previa. ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Comprensión do significado a partir de elementos significativos.	Set. Out.	9	
		B2.1 B2.2	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Activar a reserva de coñecementos previos sobre a interacción lingüística. - Estratexias de produción (execución): ✓ Rendibilizar ó máximo os coñecementos previos apoiando o discurso neles. ✓ Verificar, na interacción con outras persoas, a comprensión propia e a dos demais. ✓ Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos (uso de sinónimos, parafraseo...) ou paralingüísticos (acenos, posturas, sinalar obxectos ou contactar visualmente; usar elementos prosódicos de axuda como a entoación...). ✓ Uso de modelos de interacción nos contextos formais e/ou informais máis habituais.			
		B3.1	- Estratexias de comprensión: ✓ Mobilización de coñecementos previos a partir de información superficial (organización da páxina...) e paratextual (imaxes...). ✓ Dedución de posibles significados a partir de elementos significativos, tanto lingüísticos como paratextuais.			
		B4.1	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Mobilizar as propias competencias comunicativas para a realización eficaz da tarefa. ✓ Buscar e usar recursos lingüísticos e temáticos na produción textual. - Estratexias de produción (execución): ✓ Organizar en parágrafos conforme ás ideas principais do texto de xeito que se poida deducir con claridade o sentido global do mesmo. ✓ Apoiarse en coñecementos previos (locucións aprendidas...). - Estratexias de produción (revisión): ✓ Identificar problemas, erros e repeticións. ✓ Usar correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons, fonemas e grafías do portugués. - Patróns gráficos e convencións ortográficas do enunciado: os signos de puntuación: *o ponto; a vírgula; o ponto e vírgula.* - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos:			

		B5.6 B5.7	✓ Recoñecemento das normas de cortesía e rexistros e dos costumes, valores, crenzas e actitudes. ✓ Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: consciencia das habilidades metalingüísticas adquiridas durante as aprendizaxes lingüísticas e transferencia destes coñecementos/estratexias dunha lingua a outra para avanzar no seu dominio. - Funcións comunicativas: ✓ Descrición e apreciación das calidades físicas e/ou abstractas de obxectos, persoas, lugares ou accións, procedementos e procesos. ✓ Establecemento da comunicación e organización do discurso. ✓ Léxico oral e escrito, común e máis especializado relativo á descrición das persoas, dos obxectos e do espazo. ✓ Recoñecemento e uso de sinónimos, antónimos e de procedementos de formación de palabras (derivación e composición). - Contidos sintáctico-discursivos: ✓ Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas; deslocación de constituíntes). ✓ Negación (sentenzas declarativas negativas con nem; não/nem... sequer; coisa nenhuma; apenas). ✓ Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección). ✓ Expresión da cantidade (*Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade: p. ex. bastante, a maior parte de, mais ou menos;* ao menos 20 pessoas; perto de 30 km., duas vezes no máximo; um monte de gente. *Grao: p. ex. consideravelmente; bastante bem*; totalmente; tão de repente).			
	2	B1.1	- Estratexias de comprensión de mensaxes orais: ✓ Mobilización de información previa. ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Comprensión do significado a partir de elementos significativos. ✓ Distinción entre tipos de comprensión (global, detallada, esencial).	Out.	9	
		B2.1 B2.2	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Activar a reserva de coñecementos previos sobre a interacción lingüística. ✓ Distinguir as ideas principais e a estrutura básica da mensaxe. - Estratexias de produción (execución): ✓ Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos (uso de sinónimos, parafraseo...) ou paralingüísticos (acenos, posturas, sinalar obxectos ou contactar visualmente; usar elementos prosódicos de axuda como a entoación...). ✓ Rendibilizar ó máximo os coñecementos previos apoiando o discurso neles. ✓ Uso de modelos de interacción nos contextos formais e/ou informais máis habituais.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: ✓ Mobilización de coñecementos previos a partir de información superficial (organización da páxina...) e paratextual (imaxes...). ✓ Dedución de posibles significados a partir de elementos significativos, tanto lingüísticos como paratextuais.			

			✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto.			
		B4.1	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Mobilizar as propias competencias comunicativas para a realización eficaz da tarefa. ✓ Buscar e usar recursos lingüísticos e temáticos na produción textual. - Estratexias de produción (execución): ✓ Organizar en parágrafos conforme ás ideas principais do texto de xeito que se poida deducir con claridade o sentido global do mesmo. ✓ Apoiarse en coñecementos previos (locucións aprendidas...). - Estratexias de produción (revisión): ✓ Identificar problemas, erros e repeticións. ✓ Usar correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: ✓ A abertura fonética das vogais e o seu reflexo na escrita (acentuación específica). ✓ Recoñecento da secuencia acentual das palabras: a sílaba tónica. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: os signos de puntuación: *as aspas, as reticências e os parênteses.* - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: ✓ Linguaxe non verbal e diferenzas entre a propia cultura e a cultura portada pola lingua obxecto de estudo. ✓ Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: consciencia das habilidades metalingüísticas adquiridas durante as aprendizaxes lingüísticas e transferencia destes coñecementos/estratexias dunha lingua a outra para avanzar no seu dominio. - Funcións comunicativas: ✓ Establecemento da comunicación e organización do discurso. ✓ Narración de acontecementos pasados puntuais e habituais, descrición de estados e situacións presentes e expresión de predicións e de sucesos futuros a curto, medio e longo prazo. ✓ Léxico escrito común e máis especializado relativo a: ✓ Descrición do tempo. ✓ Descrición de eventos, acontecementos, actividades, procedementos e procesos. ✓ Recoñecemento e uso de expresións fixas, locucións, frases feitas e léxico propio de temas relativos a feitos da actualidade, acontecementos históricos e actividades tradicionais. - Contidos sintáctico-discursivos: ✓ Expresión da existencia (p. ex., existir, dar-se faltar, acontecer); a entidade (*substantivos contables /incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo;* azulado; útil para a dificuldade em dormir). ✓ Expresión do tempo: pasado (*pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto, gerúndio composto); presente (presente, gerúndio); futuro (futuro simple e composto; (+Adv.); haver-de*). Valores especiais: pasado (presente histórico, pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito simples e composto); futuro (futuro imperfeito (+Adv.), futuro perfeito do indicativo e condicional). ✓ Expresión da cantidade (*Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade: p.*			x

			ex. bastante, a maior parte de, mais ou menos; ao menos 20 pessoas; perto de 30 km., duas vezes no máximo; um monte de gente. *Grao: p. ex. consideravelmente; bastante bem*; totalmente; tão de repente).			
	3	B1.1 B1.2	- Estratexias de comprensión de mensaxes orais: ✓ Mobilización de información previa. ✓ Identificación do tipo de texto. ✓ Distinción entre tipos de comprensión (global, detallada, esencial). ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. - Recoñecemento dos marcadores conversacionais máis comúns (expresivos, apelativos, verificadores e fáticos).	Nov. Dec.	6	
		B2.1 B2.2	- Estratexias de produción (planificación): - Identificar na tarefa o contexto, o destinatario e a finalidade. - Distinguir as ideas principais e a estrutura básica da mensaxe. - Activar a reserva de coñecementos previos sobre a interacción lingüística. - Estratexias de produción (execución): ✓ Rendibilizar ó máximo os coñecementos previos apoiando o discurso neles. ✓ Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos (uso de sinónimos, parafraseo...) ou paralingüísticos (acenos, posturas, sinalar obxectos ou contactar visualmente; usar elementos prosódicos de axuda como a entoación...). ✓ Reaxustar a tarefa e/ou mensaxe logo de valorar as dificultades atopadas e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Uso de modelos de interacción nos contextos formais e/ou informais máis habituais.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: - Mobilización de información previa a partir de información superficial (imaxes, organización da páxina, títulos...). - Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. Estratexias de comprensión: ✓ Mobilización de coñecementos previos a partir de información superficial (organización da páxina...) e paratextual (imaxes...). ✓ Identificación do tipo de lectura máis axeitada á tarefa (selectiva, superficial...). ✓ Dedución de posibles significados a partir de elementos significativos, tanto lingüísticos como paratextuais. ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto.			
		B4.1	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Mobilizar as propias competencias comunicativas para a realización eficaz da tarefa. - Estratexias de produción (execución): ✓ Elaborar un borrador.			

			✓ Expresar as mensaxes con claridade, axustándose, se é o caso, a modelos ou fórmulas específicas. - Estratexias de produción (revisión): ✓ Identificar problemas, erros e repeticións. ✓ Usar correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación. ✓ Presentar o texto de forma coidada (marxes, limpeza, tamaño da letra adecuado, uso normativo de maiúsculas e minúsculas, etc.).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: tipos de acentos e funcións. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: ✓ Identificación dos hábitos de vida no que ó traballo e ós estudos se refire no ámbito da Lusofonía: plans de estudo, condicións laborais, relacións interpersoais (eidos educativo, ocupacional e institucional...). ✓ Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: ✓ Consciencia das habilidades metalingüísticas adquiridas durante as aprendizaxes lingüísticas e transferencia destes coñecementos/estratexias dunha lingua a outra para avanzar no seu dominio. ✓ Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: ✓ Expresión da vontade, a intención, a decisión, a promesa, a orde, a autorización e a prohibición, a exención e a obxección. ✓ Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, o eloxio, a admiración, a satisfacción, a esperanza, a confianza e a sorpresa, e os seus contrarios. ✓ Léxico escrito común e máis especializado relativo a: ✓ Descrición de estados. ✓ Recoñecemento e uso de expresións fixas, locucións, frases feitas e léxico propio de temas relativos a feitos da actualidade. ✓ Recoñecemento e uso de sinónimos, antónimos e de procedementos de formación de palabras (derivación e composición). - Contidos sintáctico-discursivos: ✓ Expresión de relacións lóxicas: adición (*não só...como também; não só... também;* além disso; nem sequer*); disxunción (ou, ou...ou); oposición/concesión (mas, mesmo assim, embora;* porém, no entanto; apesar de); causa (*por causa disso;* por causa de; *daí que;* devido a; por consequência); finalidade (*para + Inf.; para que,* a fim de que*); comparación (mais/menos/tão/tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto,* como se; bastante menos cansado; muito mais raro; resultado (*assim, portanto*); resultado/correlação (tão...que, tanto...que). ✓ Interrogación (*sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., De quem é a culpa?); interrogativas tag (p. ex., Isto é fácil, não é?); interrogativas eco e duplas)*. interrogativas enfáticas (p. ex. Onde é que vive?).			x

2ª Avalia	ADE DIDÁ	Identificación do conti	Contido (*)	Temporalización	Probas avali

				Mes	Número de sesións	
	4	B1.1 B1.2	- Estratexias de comprensión de mensaxes orais: ✓ Mobilización de información previa. ✓ Identificación do tipo de texto. ✓ Distinción entre tipos de comprensión (global, detallada, esencial). ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. - Recoñecemento dos marcadores conversacionais máis comúns (expresivos, apelativos, verificadores e fáticos).	Dec. Xan.	15	
		B2.1 B2.2	- Estratexias de produción (planificación): - Adecuar o discurso ó destinatario, ó contexto e á canle empregando o rexistro máis axeitado. - Activar a reserva de coñecementos previos sobre a interacción lingüística. - Estratexias de produción (execución): ✓ Expresar a mensaxe con claridade e coherencia e axustala a modelos/fórmulas se for necesario. ✓ Reaxustar a tarefa e/ou mensaxe logo de valorar as dificultades atopadas e os recursos lingüísticos dispoñibles. ✓ Verificar, na interacción con outras persoas, a comprensión propia e a dos demais. - Uso de modelos de interacción nos contextos formais e/ou informais máis habituais.			
		B3.1	- Estratexias de comprensión: ✓ Mobilización de coñecementos previos a partir de información superficial (organización da páxina...) e paratextual (imaxes...). ✓ Distinción dos tipos de comprensión que se requiran (global, detallada...). ✓ Dedución de posibles significados a partir de elementos significativos, tanto lingüísticos como paratextuais. ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto.			
		B4.1	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Buscar e usar recursos lingüísticos e temáticos na produción textual. - Estratexias de produción (execución): ✓ Estruturar o contido do texto. ✓ Expresar as mensaxes con claridade, axustándose, se é o caso, a modelos ou fórmulas específicas. ✓ Reformular a tarefa e/ou mensaxe ante posibles dificultades ou limitación de recursos expresivos. - Estratexias de produción (revisión): ✓ Verificar a progresión e a coherencia. ✓ Usar correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación.			
		B5.1 B5.2	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación:			X

		B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	✓ A palatalización no portugués: contextos fonolóxicos. ✓ Recoñecemento da secuencia acentual das palabras: a sílaba tónica. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a acentuación das palabras graves e esdrúxulas. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: ✓ Coñecemento das convencións sociais relacionadas coa comida. ✓ Recoñecemento das normas de cortesía e rexistros e dos costumes, valores, crenzas e actitudes dos países lusófonos en relación coa maneira de se alimentaren. ✓ Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: ✓ Consciencia das habilidades metalingüísticas adquiridas durante as aprendizaxes lingüísticas e transferencia destes coñecementos/estratexias dunha lingua a outra para avanzar no seu dominio. ✓ Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: ✓ Xestión das relacións sociais no ámbito persoal, público, educativo e profesional. ✓ Expresión da curiosidade, o coñecemento, a certeza, a confirmación, a dúbida, a conxectura, o escepticismo e a incredulidade. ✓ Formulación de desexos, suxestións, condicións e hipóteses. ✓ Léxico escrito común e máis especializado relativo a: ✓ As relacións persoais, sociais, educativas e profesionais. ✓ A educación e o estudo. ✓ Recoñecemento e uso de expresións fixas, locucións, frases feitas e léxico propio de temas relativos a feitos da actualidade. ✓ Coñecemento de “falsos amigos” relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: ✓ Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex. em excesso, ao gosto). ✓ Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (presente, futuro imperfeito e pretérito imperfeito do indicativo (+ Adv.); *andar a + Inf.; ir + Ger*., ir / vir a + Inf.; sufixos de duração, p. ex. –ear, -ecer); habitual (tempos simples (+ Adv costumar+ Inf.); incoativo (*desatar a + Inf*.); iterativo (*pretérito imperfeito do indicativo; voltar a + Inf.);* terminativo (presente histórico, pretérito perfeito simples e composto, pretérito mais-que-perfeito composto e futuro perfeito do indicativo; *vir de + Inf*.; chegar a + Inf.).			
	5	B1.1 B1.2	- Estratexias de comprensión de mensaxes orais: ✓ Mobilización de información previa. ✓ Identificación do tipo de texto. ✓ Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). ✓ Tolerancia da comprensión parcial nunha situación comunicativa (comprender textos orais sen chegar a entender todos os seus elementos). ✓ Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando a repetición do dito. - Estratexias de comprensión de mensaxes orais: - Mobilización de información previa. - Selección do tipo de escoita axeitado para a tarefa.	Feb. Mar.	15	

			- Distinción entre tipos de comprensión (global, detallada, esencial). - Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. - Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. - Recoñecemento dos marcadores conversacionais máis comúns (expresivos, apelativos, verificadores e fáticos).			
		B2.1 B2.2	- Estratexias de produción (planificación): - Adecuar o discurso ó destinatario, ó contexto e á canle empregando o rexistro máis axeitado. - Estratexias de produción (execución): ✓ Expresar a mensaxe con claridade e coherencia e axustala a modelos/fórmulas se for necesario. ✓ Reaxustar a tarefa e/ou mensaxe logo de valorar as dificultades atopadas e os recursos lingüísticos dispoñibles. ✓ Verificar, na interacción con outras persoas, a comprensión propia e a dos demais. - Uso de modelos de interacción nos contextos formais e/ou informais máis habituais.			
		B3.1 B3.2	Estratexias de comprensión: ✓ Dedución de posibles significados a partir de elementos significativos, tanto lingüísticos como paratextuais. ✓ Identificación do tipo de lectura máis axeitada á tarefa (selectiva, superficial...). ✓ Distinción dos tipos de comprensión que se requiran (global, detallada...). ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.			
		B4.1	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Buscar e usar recursos lingüísticos e temáticos na produción textual. - Estratexias de produción (execución): ✓ Estruturar o contido do texto. ✓ Expresar as mensaxes con claridade, axustándose, se é o caso, a modelos ou fórmulas específicas. ✓ Reformular a tarefa e/ou mensaxe ante posibles dificultades ou limitación de recursos expresivos. - Estratexias de produción (revisión):. ✓ Verificar a progresión e a coherencia. ✓ Presentar o texto de forma coidada (marxes, limpeza, tamaño da letra adecuado, uso normativo de maiúsculas e minúsculas, etc.). ✓ Reescritura definitiva da produción textual.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: ✓ A nasalización. ✓ Recoñecemento e uso de elementos prosódicos (acento, ritmo, entoación). - Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso adecuado de c/ç/s/ss/z. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: ✓ Identificación das características da lingua asociadas á súa especificidade cultural (sentido do humor; uso contextual; referencias á identidade nacional ou cultural...): referentes artísticos e culturais dos pobos lusófonos (feitos históricos e personaxes relevantes). ✓ Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo:			X

			✓ Consciencia das habilidades metalingüísticas adquiridas durante as aprendizaxes lingüísticas e transferencia destes coñecementos/estratexias dunha lingua a outra para avanzar no seu dominio. ✓ Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. - Funcións comunicativas: ✓ Expresión da curiosidade, o coñecemento, a certeza, a confirmación, a dúbida, a conxectura, o escepticismo e a incredulidade. ✓ Expresión da vontade, a intención, a decisión, a promesa, a orde, a autorización e a prohibición, a exención e a obxección. ✓ Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, o eloxio, a admiración, a satisfacción, a esperanza, a confianza e a sorpresa, e os seus contrarios. ✓ Formulación de desexos, suxestións, condicións e hipóteses. - Léxico escrito común e máis especializado relativo a: ✓ A lingua e comunicación intercultural. ✓ A historia e a cultura. ✓ Recoñecemento e uso de expresións fixas, locucións, frases feitas e léxico propio de temas relativos a feitos da actualidade. ✓ Coñecemento de “falsos amigos” relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: ✓ Expresión superlativo relativo (p. ex., *o rapaz mais distraído da turma*); superlativo absoluto (p. ex. -errimo); (apdo. novo. Aparecía como final do anterior). ✓ Exclamación (*formas elípticas: Que + Subst. + (tão) + Adj., p. ex. Que dia tão lindo*!); *sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. Ei, esta é a minha bicicleta!; Magnífica bolsa!).* Exclamación con inversión, p. ex. Un amor, essa criança!; sentenzas e sintagmas exclamativos, p.ex. Puxa, está muito frio!; oxalá sejam felizes!). ✓ Discurso indirecto (*informacións, ofrecementos, suxestións e ordes) e indirecto livre*.			

3ª Avaliación	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do contido (*)	Contido (*)	Temporalización: Mes	Temporalización: Número de sesións	Probas avaliación
	6	B1.1 B1.2	- Estratexias de comprensión de mensaxes orais: ✓ Selección do tipo de escoita axeitado para a tarefa. ✓ Identificación do tipo de texto. ✓ Distinción do tipo de comprensión máis axeitada ás necesidades da produción oral (global, detallada, esencial). ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. - Recoñecemento dos marcadores conversacionais máis comúns (expresivos, apelativos, verificadores e fáticos).	Mar. Abr.	15	
		B2.1 B2.2	- Estratexias de produción (planificación): - Adecuar o discurso ó destinatario, ó contexto e á canle empregando o rexistro máis axeitado.			

			- Estratexias de produción (execución): ✓ Expresar a mensaxe con claridade e coherencia e axustala a modelos/fórmulas se for necesario. ✓ Reaxustar a tarefa e/ou mensaxe logo de valorar as dificultades atopadas e os recursos lingüísticos dispoñibles. ✓ Rendibilizar ó máximo os coñecementos previos apoiando o discurso neles. - Uso de modelos de interacción nos contextos formais e/ou informais máis habituais.			
		B3.1	Estratexias de comprensión: ✓ Identificación do tipo de lectura máis axeitada á tarefa (selectiva, superficial...). ✓ Distinción dos tipos de comprensión que se requiran (global, detallada...). ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Dedución de posibles significados a partir de elementos significativos, tanto lingüísticos como paratextuais. ✓ Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.			
		B4.1	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Mobilizar as propias competencias comunicativas para a realización eficaz da tarefa. - Estratexias de produción (execución): ✓ Estruturar o contido do texto. ✓ Expresar as mensaxes con claridade, axustándose, se é o caso, a modelos ou fórmulas específicas. ✓ Apoiarse en coñecementos previos (locucións aprendidas...). - Estratexias de produción (revisión): ✓ Verificar a progresión e a coherencia. ✓ Usar correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación. ✓ Reescritura definitiva da produción textual.			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: ✓ O acento fónico en elementos léxicos illados. ✓ Recoñecemento e uso de elementos prosódicos (acento, ritmo, entoación). ✓ Identificación e uso de palabras e frases de uso coloquial caracterizadas por seren obxecto dalgún procedemento fonético (redución): aféreses e apócopes habituais no portugués. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: a ortografía da palabra: uso adecuado de *b* e *v*. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: ✓ Linguaxe non verbal e identificación de semellanzas e diferenzas significativas nos costumes cotiáns entre as comunidades de fala portuguesa e a nosa. ✓ Características da lingua asociadas á súa especificidade cultural (sentido do humor; usos contextuais; referencias á identidade nacional ou cultural...). ✓ Actitude respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan unha lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: ✓ Consciencia das habilidades metalingüísticas adquiridas durante as aprendizaxes lingüísticas e transferencia destes coñecementos/estratexias dunha lingua a outra para avanzar no seu dominio. - Funcións comunicativas: ✓ Xestión das relacións sociais no ámbito persoal, público, educativo e profesional. ✓ Intercambio de informacións, opinións e/ou advertencias. ✓ Expresión da vontade, a intención, a decisión, a promesa, a orde, a autorización e a prohibición, a exención e a obxección. ✓ Establecemento da comunicación e organización do discurso.			X

			✓ Léxico escrito común e máis especializado relativo a: ✓ Os bens e os servizos. ✓ O traballo e o emprendemento. ✓ Recoñecemento e uso de expresións fixas, locucións, frases feitas e léxico propio de temas relativos a feitos da actualidade. ✓ Recoñecemento e uso de sinónimos, antónimos e de procedementos de formación de palabras (derivación e composición). ✓ Coñecemento de "falsos amigos" relacionados co léxico da unidade. - Contidos sintáctico-discursivos: ✓ Expresión do tempo (*expresións, preposición e locucións de tempo* (momento puntual (p. ex., *meio-dia,* daqui a uma semana, daqui a nada), *divisións* (p. ex., *período, fim de semana, prazo,* estação seca*) e indicacións de tempo (p. ex., atrás, cedo,* a 13 dias do evento*); duración (p. ex., até; entre... e;* por todo o dia; no período natalício*); anterioridade (anteontem, já,* a última vez que, há bocado, fazia pouco*); posterioridade (mais tarde, na semana que vem,* dentro de alguns dias, de hoje em diante, em breve*); secuencia (em primeiro lugar, depois, em último lugar,* para começar, seguidamente, em conclusão); *simultaneidade (naquele* momento, no mesmo tempo que, atualmente*); frecuencia (p. ex., cada semana,* uma vez por dia, regularmente). ✓ Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (*é capaz / incapaz de + Inf.; saber,* poder com; conseguir + Inf.); posibilidade/ probabilidade (*ser possível / impossível + Inf.; tal vez;* pode ser que + Conjuntivo., futuro imperfeito e perfeito); *necesidade* (ser preciso / *necessário* + Inf. Pessoal (+ que + Conjuntivo.), precisar de + Inf.); obrigación (*ser obrigatório + Inf.; imperativo*; ser obrigatório que + Conjuntivo); *permiso (poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.*); prohibición: (*não*) ser possível /permitido + Inf., ser proibido que); intención (*pretérito imperfeito gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf.*; querer que + Conjuntivo.; ir / haver de + Inf.).			
	7	B1.1 B1.2	- Estratexias de comprensión de mensaxes orais: ✓ Selección do tipo de escoita axeitado para a tarefa. ✓ Identificación do tipo de texto. ✓ Distinción do tipo de comprensión máis axeitada ás necesidades da produción oral (global, detallada, esencial). ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. - Recoñecemento dos marcadores conversacionais máis comúns (expresivos, apelativos, verificadores e fáticos).	Maio	8	
		B2.1 B2.2	- Estratexias de produción (planificación): - Adecuar o discurso ó destinatario, ó contexto e á canle empregando o rexistro máis axeitado. - Activar a reserva de coñecementos previos sobre a interacción lingüística. - Estratexias de produción (execución): ✓ Expresar a mensaxe con claridade e coherencia e axustala a modelos/fórmulas se for necesario. ✓ Reaxustar a tarefa e/ou mensaxe logo de valorar as dificultades atopadas e os recursos lingüísticos dispoñibles. ✓ Rendibilizar ó máximo os coñecementos previos apoiando o discurso neles. ✓ Verificar, na interacción con outras persoas, a comprensión propia e a dos demais. - Uso de modelos de interacción nos contextos formais e/ou informais máis habituais.			
		B3.1				

		B3.2	Estratexias de comprensión: ✓ Mobilización de coñecementos previos a partir de información superficial (organización da páxina...) e paratextual (imaxes...). ✓ Identificación do tipo de lectura máis axeitada á tarefa (selectiva, superficial...). ✓ Distinción dos tipos de comprensión que se requiran (global, detallada...). ✓ Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. ✓ Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.			
		B4.1	- Estratexias de produción (planificación): ✓ Mobilizar as propias competencias comunicativas para a realización eficaz da tarefa. - Estratexias de produción (execución): ✓ Estruturar o contido do texto. ✓ Expresar as mensaxes con claridade, axustándose, se é o caso, a modelos ou fórmulas específicas. ✓ Reformular a tarefa e/ou mensaxe ante posibles dificultades ou limitación de recursos expresivos. ✓ Apoiarse en coñecementos previos (locucións aprendidas...). - Estratexias de produción (revisión): ✓ Verificar a progresión e a coherencia. ✓ Usar correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación. ✓ Presentar o texto de forma coidada (marxes, limpeza, tamaño da letra adecuado, uso normativo de maiúsculas e minúsculas, etc.).			
		B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	- Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: ✓ Recoñemento e uso de elementos prosódicos (acento, ritmo, entoación). ✓ O acento fónico de elementos léxicos na oración. - Patróns gráficos e convencións ortográficas: repaso xeral. - Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: ✓ Coñecemento das convencións sociais. ✓ Recoñecemento das normas de cortesía e rexistros e dos costumes, valores, crenzas e actitudes. ✓ Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. - Plurilingüismo: ✓ Consciencia das habilidades metalingüísticas adquiridas durante as aprendizaxes lingüísticas e transferencia destes coñecementos/estratexias dunha lingua a outra para avanzar no seu dominio. - Funcións comunicativas: ✓ Expresión da curiosidade, o coñecemento, a certeza, a confirmación, a dúbida, a conxectura, o escepticismo e a incredulidade. ✓ Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, o eloxio, a admiración, a satisfacción, a esperanza, a confianza e a sorpresa, e os seus contrarios. ✓ Establecemento da comunicación e organización do discurso. - Léxico escrito común e máis especializado relativo a: ✓ A ciencia e tecnoloxía. ✓ Recoñecemento e uso de sinónimos, antónimos e de procedementos de formación de palabras (derivación e composición). - Contidos sintáctico-discursivos: ✓ Expresión da condición (conectores: *se, sem, desde que…; formas verbais: futuro de indicativo e de conjuntivo, simples e composto, pretérito e pretérito-*			X

			mais-que-perfeito composto do conjuntivo, condicional simples e composto). ✓ Relacións temporais (assim que, até que, apenas, mal + Conjuntivo).				

6.2.2 Concreción dos estándares de aprendizaxe, instrumentos de avaliación, competencias clave e elementos transversais

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Grao de consecución	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
1ª Avaliación	1	PLEB1.2 PLEB1.4	⇒ PLEB1.2 Identifica as ideas máis importantes dun tema xeral ou do seu interese nunha conversa ou debate entre varios interlocutores. ⇒ PLEB1.4 Comprende, nunha conversa formal, información detallada e puntos de vista sobre un tema do ámbito educativo ou ocupacional, sempre que poida confirmar a intención comunicativa do interlocutor.	100		X	X			X	CCL CAA CSIEE	E ECC
		PLEB2.1 PLEB2.5 PLEB2.6	⇒ PLEB2.1 Diferencia a produción do texto oral espontáneo do planificado e considera as características que este comparte co escrito (cohesión...). ⇒ PLEB2.5 Participa, con fluidez e claridade, na interacción cos seus interlocutores, preocupándose de verificar a propia comprensión e a das demais persoas. ⇒ PLEB2.6 Realiza unha entrevista planificada, verifica a comprensión das respostas e amplíaa facendo preguntas complementarias ou respondendo a elas.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CSIEE	EOE ECC E
		PLEB3.1 PLEB3.5	⇒ PLEB3.1 Entende detalles relevantes da publicidade sobre asuntos de interese persoal, profesional ou relacionados co mundo educativo. ⇒ PLEB3.5 Entende información detallada, en calquera soporte, sobre temas relacionados cos ámbitos educativo, ocupacional e institucional (textos oficiais...).	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD	CL E TIC
		PLEB4.2 PLEB4.6	⇒ PLEB4.2 Describe un tema ou unha acción dando unha idea xeral que permita recoñecelo claramente, dá detalles sobre o mesmo e ofrece unha opinión argumentada ó respecto. ⇒ PLEB4.6 Escribe mensaxes, respectando as normas de cortesía, en calquera soporte, ofrecendo ou demandando información e/ou transmitindo opinións sobre temas persoais, educativos ou ocupacionais.	100	X		X		X	X	CCL CD CSC CAA CCSC	EOE TIC E

		PLEB5.1 PLEB5.3 PLEB5.4 PLEB5.6	⇒ PLEB5.1 Comprende e faise comprender con certa confianza e fluidez en situacións de comunicación informais e formais habituais, con matices como a ironía e o humor, sempre que as persoas interlocutoras pronuncien con claridade e eviten un uso moi idiomático. ⇒ PLEB5.3 Intervén oralmente con distintos propósitos comunicativos, con eficacia intercultural. ⇒ PLEB5.4 Entende, sempre que poida pedir información do escoitado, os detalles que se lle dan en xestións relacionadas coas viaxes, os estudos o traballo e outros asuntos da vida cotiá (saúde...). ⇒ PLEB5.6 Exprésase, oralmente e por escrito, con certa riqueza léxica apoiada na sinonimia, e recoñece vocabulario especializado se conta con apoio visual ou contextual.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CMCT CSC CCEC	CL CA EOE ECC E
	2	PLEB1.1 PLEB1.5	⇒ PLEB1.2 Identifica as ideas máis importantes dun tema xeral ou do seu interese nunha conversa ou debate entre varios interlocutores. ⇒ PLEB1.5 Comprende, coa axuda de marcadores que guíen a comprensión, os detalles relevantes de conferencias, presentacións, etc. de certa extensión, sobre temas concretos ou abstractos relacionados co ámbito educativo ou con asuntos do seu interese ou dunha área profesional.	100		X	X	X		X	CCL CAA CCEC CAA	E CA
		PLEB2.1 PLEB2.2 PLEB2.5	⇒ PLEB2.1 Diferencia a produción do texto oral espontáneo do planificado e considera as características que este comparte co escrito (cohesión...). ⇒ PLEB2.2 Fai presentacións de certa duración sobre temas educativos do seu interese, cunha estrutura clara que permita ós oíntes a comprensión dos aspectos esenciais e é quen de responder con seguridade as preguntas formuladas sobre o dito tema. ⇒ PLEB2.5 Participa, con fluidez e claridade, na interacción cos seus interlocutores, preocupándose de verificar a propia comprensión e a das demais persoas.	100		X	X	X		X	CCL CSC CSIEE	ECC EOE CA E
		PLEB3.1 PLEB3.3 PLEB3.5 PLEB3.6	⇒ PLEB3.1 Entende detalles relevantes da publicidade sobre asuntos de interese persoal, profesional ou relacionados co mundo educativo. ⇒ PLEB3.3 Comprende, sempre que poida repetir a lectura das seccións difíciles, instrucións extensas e complexas relacionadas co eido educativo ou coa súa área de interese. ⇒ PLEB3.5 Entende información detallada, en calquera soporte, sobre temas relacionados cos ámbitos educativo, ocupacional e institucional (textos oficiais...). ⇒ PLEB3.6 Comprende a información e a intención de textos xornalísticos de certa lonxitude sobre temas da actualidade ou máis especializados.	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CMCT	CL E TIC
		PLEB4.2 PLEB4.3 PLEB4.5	⇒ PLEB4.2 Describe un tema ou unha acción dando unha idea xeral que permita recoñecelo claramente, dá detalles sobre o mesmo e ofrece unha opinión	100	X		X				CCL CSC CD	CL EOE E

		PLEB4.8	argumentada ó respecto. ⇒ PLEB4.3 Completa un cuestionario detallado con información persoal, educativa ou laboral (trámites, xestións...). ⇒ PLEB4.5 Toma notas detalladas, resume e conclúe adecuadamente nunha conferencia ou presentación, sempre que estea relacionada coa súa especialidade e presente unha estrutura clara. ⇒ PLEB4.8 Escribe, respectando convencións e normas de cortesía, correspondencia formal, dirixida a institucións ou empresas, nas que dá e solicita información, detallando por exemplo o seu currículo académico ou solicitando un posto de traballo.						X	X	CAA CCSC	TIC
		PLEB5.2 PLEB5.3 PLEB5.7	⇒ PLEB5.2 Relaciónase de xeito eficaz oralmente e por escrito, transmitindo ou solicitando información sobre temas diversos que impliquen algún tipo de relación social e adaptando a súa mensaxe ó contexto lingüístico requirido. ⇒ PLEB5.3 Intervén oralmente con distintos propósitos comunicativos, con eficacia intercultural. ⇒ PLEB5.7 Comprende textos extensos en lingua estándar transmitidos por canles, percibindo matices, opinións, costumes ou valores propios das culturas lusófonas, nomeadamente a portuguesa.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CAA CCEC CSC CD	CL EOE ECC E
	3	PLEB1.3 PLEB1.4 PLEB1.6	⇒ PLEB1.3 Comprende os puntos de vista dos interlocutores nunha conversa informal e percibe matices como a ironía ou o humor. ⇒ PLEB1.4 Comprende, nunha conversa formal, información detallada e puntos de vista sobre un tema do ámbito educativo ou ocupacional, sempre que poida confirmar a intención comunicativa do interlocutor. ⇒ PLEB1.6 Comprende o contido de gravacións retransmitidas nos medios de comunicación, identificando, polo ton, o estado de ánimo do emisor, sempre que a a mensaxe se transmita na variedade estándar e a unha velocidade normal.	100		X	X	X		X	CCL CAA CCEC CSIEE	E CA
		PLEB2.3 PLEB2.5	⇒ PLEB2.3 Participa con soltura en conversas informais, directas ou a través dun medio, nas que describe experiencias ou emocións diversas e responde adecuadamente ás emitidas polos seus interlocutores, expresando con firmeza as súas opinións, fosen estas concordantes ou non coas dos demais. ⇒ PLEB2.5 Participa, con fluidez e claridade, na interacción cos seus interlocutores, preocupándose de verificar a propia comprensión e a das demais persoas.	100		X	X	X		X	CCL CSC CSIEE	EOE ECC E CA
		PLEB3.4 PLEB3.5 PLEB3.7	⇒ PLEB3.4 Comprende os detalles relevantes da correspondencia formal emitida por institucións ou empresas sobre asuntos de carácter persoal ou educativo. ⇒ PLEB3.5 Entende información detallada, en calquera soporte, sobre temas relacionados cos ámbitos educativo, ocupacional e institucional (textos	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD	CL E TIC

			oficiais...). ⇒ PLEB3.7 Comprende os aspectos máis relevantes e algunhas ideas implícitas dos textos literarios, así como o uso poético da lingua, sempre que os ditos textos presenten unha estrutura accesible e uns marcadores claramente recoñecibles.									
		PLEB4.1 PLEB4.3 PLEB4.6 PLEB4.7	⇒ PLEB4.1 Escribe informes convencionais de estrutura clara, da súa especialidade ou non, argumentando e defendendo se fose o caso, un punto de vista, ou explicando varias opcións e as súas características. ⇒ PLEB4.3 Completa un cuestionario detallado con información persoal, educativa ou laboral (trámites, xestións...). ⇒ PLEB4.6 Escribe mensaxes, respectando as normas de cortesía, en calquera soporte, ofrecendo ou demandando información e/ou transmitindo opinións sobre temas persoais, educativos ou ocupacionais. ⇒ PLEB4.7 Comunica, en cartas, foros, blogs, etc. opinións, emocións ou información relativa a experiencias persoais.	100	X		X		X	X	CCL CD CSC CAA CSIEE	CL EOE E ECC TIC
		PLEB5.1 PLEB5.4 PLEB5.5 PLEB5.8	⇒ PLEB5.1 Comprende e faise comprender con certa confianza e fluidez en situacións de comunicación informais e formais habituais, con matices como a ironía e o humor, sempre que as persoas interlocutoras pronuncien con claridade e eviten un uso moi idiomático. ⇒ PLEB 5.4 Entende, sempre que poida pedir información do escoitado, os detalles que se lle dan en xestións relacionadas coas viaxes, os estudos o traballo e outros asuntos da vida cotiá (saúde...). ⇒ PLEB5.5 Desenvólvese con seguridade, directamente ou a través dun medio, en xestións cotiás ou menos habituais, ofrecendo e solicitando informacións detalladas e argumentando satisfactoriamente a resolución de problemas que xurdan. ⇒ PLEB5.8 Explica valores e comportamentos propios dunha cultura a membros doutra diferente, consciente da importancia desta actividade de mediación intercultural.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CMCT CSC CSIEE CCEC	EOE ECC E CA

2ª Avaliación	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
	4	PLEB1.3 PLEB1.6	⇒ PLEB1.3 Comprende os puntos de vista dos interlocutores nunha conversa informal e percibe matices como a ironía ou o humor. ⇒ PLEB1.6 Comprende o contido de gravacións retransmitidas nos medios de comunicación, identificando, polo ton, o estado de ánimo do emisor,	100		X	X	X		X	CCL CAA CD	CA E

			sempre que a a mensaxe se transmita na variedade estándar e a unha velocidade normal.									
		PLEB2.2 PLEB2.3 PLEB2.5	⇒ PLEB2.2 Fai presentacións de certa duración sobre temas educativos do seu interese, cunha estrutura clara que permita ós oíntes a comprensión dos aspectos esenciais e é quen de responder con seguridade as preguntas formuladas sobre o dito tema. ⇒ PLEB2.3 Participa con soltura en conversas informais, directas ou a través dun medio, nas que describe experiencias ou emocións diversas e responde adecuadamente ás emitidas polos seus interlocutores, expresando con firmeza as súas opinións, fosen estas concordantes ou non coas dos demais. ⇒ PLEB2.5 Participa, con fluidez e claridade, na interacción cos seus interlocutores, preocupándose de verificar a propia comprensión e a das demais persoas.	100		X	X	X		X	CCL CSIEE CSC CD	EOE E ECC CA
		PLEB3.1 PLEB3.5 PLEB3.6	⇒ PLEB3.1 Entende detalles relevantes da publicidade sobre asuntos de interese persoal, profesional ou relacionados co mundo educativo. ⇒ PLEB3.5 Entende información detallada, en calquera soporte, sobre temas relacionados cos ámbitos educativo, ocupacional e institucional (textos oficiais...). ⇒ PLEB3.6 Comprende a información e a intención de textos xornalísticos de certa lonxitude sobre temas da actualidade ou máis especializados.	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD CMCT	CL TIC
		PLEB4.1 PLEB4.3 PLEB4.6 PLEB4.8	⇒ PLEB4.1 Escribe informes convencionais de estrutura clara, da súa especialidade ou non, argumentando e defendendo se fose o caso, un punto de vista, ou explicando varias opcións e as súas características. ⇒ PLEB4.3 Completa un cuestionario detallado con información persoal, educativa ou laboral (trámites, xestións...). ⇒ PLEB4.6 Escribe mensaxes, respectando as normas de cortesía, en calquera soporte, ofrecendo ou demandando información e/ou transmitindo opinións sobre temas persoais, educativos ou ocupacionais. ⇒ PLEB4.8 Escribe, respectando convencións e normas de cortesía, correspondencia formal, dirixida a institucións ou empresas, nas que dá e solicita información, detallando por exemplo o seu currículo académico ou solicitando un posto de traballo.	100	X		X		X	X	CCL CSC CD CAA CCEC	CL EOE ECC TIC
		PLEB5.2 PLEB5.4 PLEB5.5 PLEB5.7 PLEB5.8	⇒ PLEB5.2 Relaciónase de xeito eficaz oralmente e por escrito, transmitindo ou solicitando información sobre temas diversos que impliquen algún tipo de relación social e adaptando a súa mensaxe ó contexto lingüístico requirido. ⇒ PLEB 5.4 Entende, sempre que poida pedir información do escoitado, os detalles que se lle dan en xestións relacionadas coas viaxes, os estudos o traballo e outros asuntos da vida cotiá (saúde...). ⇒ PLEB5.5 Desenvólvese con seguridade, directamente	50	X	X	X	X	X	X	CCL CCCE CMCT CD CSC CSIEE	EOE CL ECC E TIC CA

			ou a través dun medio, en xestións cotiás ou menos habituais, ofrecendo e solicitando informacións detalladas e argumentando satisfactoriamente a resolución de problemas que xurdan. ⇒ PLEB5.7 Comprende textos extensos en lingua estándar transmitidos por canles, percibindo matices, opinións, costumes ou valores propios das culturas lusófonas, nomeadamente a portuguesa. ⇒ PLEB5.8 Explica valores e comportamentos propios dunha cultura a membros doutra diferente, consciente da importancia desta actividade de mediación intercultural.									
	5	PLEB1.3 PLEB1.4 PLEB1.5 PLEB1.6	⇒ PLEB1.3 Comprende os puntos de vista dos interlocutores nunha conversa informal e percibe matices como a ironía ou o humor. ⇒ PLEB1.4 Comprende, nunha conversa formal, información detallada e puntos de vista sobre un tema do ámbito educativo ou ocupacional, sempre que poida confirmar a intención comunicativa do interlocutor. ⇒ PLEB1.5 Comprende, coa axuda de marcadores que guíen a comprensión, os detalles relevantes de conferencias, presentacións, etc. de certa extensión, sobre temas concretos ou abstractos relacionados co ámbito educativo ou con asuntos do seu interese dunha área profesional. ⇒ PLEB1.6 Comprende o contido de gravacións retransmitidas nos medios de comunicación, identificando, polo ton, o estado de ánimo do emisor, sempre que a a mensaxe se transmita na variedade estándar e a unha velocidade normal.	100		X	X	X		X	CCL CAA CMCT CCEC	CA TIC
		PLEB2.1 PLEB2.4 PLEB2.5 PLEB2.6	⇒ PLEB2.1 Diferencia a produción do texto oral espontáneo do planificado e considera as características que este comparte co escrito (cohesión...). ⇒ PLEB2.4 Intervén adecuadamente en conversas formais, ofrecendo ou pedindo información, e é quen de explicar posibles solucións a un problema de certa complexidade tratado na interlocución, así como de desenvolver, de forma convincente, argumentos que contribúan ó desenvolvemento do debate ou das súas propias teses. ⇒ PLEB2.5 Participa, con fluidez e claridade, na interacción cos seus interlocutores, preocupándose de verificar a propia comprensión e a das demais persoas. ⇒ PLEB2.6 Realiza unha entrevista planificada, verifica a comprensión das respostas e amplíaa facendo preguntas complementarias ou respondendo a elas.	100		X	X	X		X	CCL CSC CSIEE CAA	EOE ECC E
		PLEB3.1 PLEB3.2 PLEB3.4 PLEB3.6 PLEB3.7	⇒ PLEB3.1 Entende detalles relevantes da publicidade sobre asuntos de interese persoal, profesional ou relacionados co mundo educativo. ⇒ PLEB3.2 Comprende a información e e correspondencia persoal en calquera soporte e interpreta sen dificultade opinións sobre temas do seu interese. ⇒ PLEB3.4 Comprende os detalles relevantes da	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD	CL TIC E

			correspondencia formal emitida por institucións ou empresas sobre asuntos de carácter persoal ou educativo. ⇒ PLEB3.6 Comprende a información e a intención de textos xornalísticos de certa lonxitude sobre temas da actualidade ou máis especializados. ⇒ PLEB3.7 Comprende os aspectos máis relevantes e algunhas ideas implícitas dos textos literarios, así como o uso poético da lingua, sempre que os ditos textos presenten unha estrutura accesible e uns marcadores claramente recoñecibles.									
		PLEB4.1 PLEB4.2 PLEB4.7 PLEB4.8	⇒ PLEB4.1 Escribe informes convencionais de estrutura clara, da súa especialidade ou non, argumentando e defendendo se fose o caso, un punto de vista, ou explicando varias opcións e as súas características. ⇒ PLEB4.2 Describe un tema ou unha acción dando unha idea xeral que permita recoñecelo claramente, dá detalles sobre o mesmo e ofrece unha opinión argumentada ó respecto. ⇒ PLEB4.7 ComunIca, en cartas, foros, blogs, etc. opinións, emocións ou información relativa a experiencias persoais. ⇒ PLEB4.8 Escribe, respectando convencións e normas de cortesía, correspondencia formal, dirixida a institucións ou empresas, nas que dá e solicita información, detallando por exemplo o seu currículo académico ou solicitando un posto de traballo.	100	X		X		X	X	CCL CMCT CSIEE CCSC CD	EOE TIC E ECC
		PLEB5.1 PLEB5.3 PLEB5.5 PLEB5.7 PLEB5.8	⇒ PLEB5.1 Comprende e faise comprender con certa confianza e fluidez en situacións de comunicación informais e formais habituais, con matices como a ironía e o humor, sempre que as persoas interlocutoras pronuncien con claridade e eviten un uso moi idiomático. ⇒ PLEB5.3 Intervén oralmente con distintos propósitos comunicativos, con eficacia intercultural. ⇒ PLEB5.5 Desenvólvese con seguridade, directamente ou a través dun medio, en xestións cotiás ou menos habituais, ofrecendo e solicitando informacións detalladas e argumentando satisfactoriamente a resolución de problemas que xurdan. ⇒ PLEB5.7 Comprende textos extensos en lingua estándar transmitidos por canles, percibindo matices, opinións, costumes ou valores propios das culturas lusófonas, nomeadamente a portuguesa. ⇒ PLEB5.8 Explica valores e comportamentos propios dunha cultura a membros doutra diferente, consciente da importancia desta actividade de mediación intercultural.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CMCT CSIEE CCEC CSC CD	CL EOE TIC CA ECC E
	6	PLEB1.3 PLEB1.4 PLEB1.5	⇒ PLEB1.3 Comprende os puntos de vista dos interlocutores nunha conversa informal e percibe matices como a ironía ou o humor. ⇒ PLEB1.4 Comprende, nunha conversa formal, información detallada e puntos de vista sobre un tema do ámbito educativo ou ocupacional, sempre que poida confirmar a intención comunicativa do interlocutor. ⇒ PLEB1.5 Comprende, coa axuda de marcadores que	100		X	X	X		X	CCL CMCT CCEC CAA	CA E

			guíen a comprensión, os detalles relevantes de conferencias, presentacións, etc. de certa extensión, sobre temas concretos ou abstractos relacionados co ámbito educativo ou con asuntos do seu interese dunha área profesional.									
		PLEB2.1 PLEB2.2 PLEB2.5 PLEB2.6	⇒ PLEB2.1 Diferencia a produción do texto oral espontáneo do planificado e considera as características que este comparte co escrito (cohesión...). ⇒ PLEB2.4 Intervén adecuadamente en conversas formais, ofrecendo ou pedindo información, e é quen de explicar posibles solucións a un problema de certa complexidade tratado na interlocución, así como de desenvolver, de forma convincente, argumentos que contribúan ó desenvolvemento do debate ou das súas propias teses. ⇒ PLEB2.5 Participa, con fluidez e claridade, na interacción cos seus interlocutores, preocupándose de verificar a propia comprensión e a das demais persoas. ⇒ PLEB2.6 Realiza unha entrevista planificada, verifica a comprensión das respostas e amplíaa facendo preguntas complementarias ou respondendo a elas.	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CSIEE	EOE E ECC
		PLEB3.1 PLEB3.4 PLEB3.5 PLEB3.7	⇒ PLEB3.1 Entende detalles relevantes da publicidade sobre asuntos de interese persoal, profesional ou relacionados co mundo educativo. ⇒ PLEB3.4 Comprende os detalles relevantes da correspondencia formal emitida por institucións ou empresas sobre asuntos de carácter persoal ou educativo. ⇒ PLEB3.5 Entende información detallada, en calquera soporte, sobre temas relacionados cos ámbitos educativo, ocupacional e institucional (textos oficiais...). ⇒ PLEB3.7 Comprende os aspectos máis relevantes e algunhas ideas implícitas dos textos literarios, así como o uso poético da lingua, sempre que os ditos textos presenten unha estrutura accesible e uns marcadores claramente recoñecibles.	100	X		X		X	X	CCL CMCT CCEC CD	CL TIC E
		PLEB4.3 PLEB4.4 PLEB4.6 PLEB4.8	⇒ PLEB4.3 Completa un cuestionario detallado con información persoal, educativa ou laboral (trámites, xestións...). ⇒ PLEB4.4 Escribe en calquera soporte, presentándoo cunha carta, un currículo detallado. ⇒ PLEB4.6 Escribe mensaxes, respectando as normas de cortesía, en calquera soporte, ofrecendo ou demandando información e/ou transmitindo opinións sobre temas persoais, educativos ou ocupacionais. ⇒ PLEB4.8 Escribe, respectando convencións e normas de cortesía, correspondencia formal, dirixida a institucións ou empresas, nas que dá e solicita información, detallando por exemplo o seu currículo académico ou solicitando un posto de traballo.	100	X		X		X	X	CCL CSC CD CAA	CL EOE ECC TIC

		PLEB5.2 PLEB5.4 PLEB5.5 PLEB5.7 PLEB5.8	⇒ PLEB5.2 Relaciónase de xeito eficaz oralmente e por escrito, transmitindo ou solicitando información sobre temas diversos que impliquen algún tipo de relación social e adaptando a súa mensaxe ó contexto lingüístico requirido. ⇒ PLEB 5.4 Entende, sempre que poida pedir información do escoitado, os detalles que se lle dan en xestións relacionadas coas viaxes, os estudos o traballo e outros asuntos da vida cotiá (saúde...). ⇒ PLEB5.5 Desenvólvese con seguridade, directamente ou a través dun medio, en xestións cotiás ou menos habituais, ofrecendo e solicitando informacións detalladas e argumentando satisfactoriamente a resolución de problemas que xurdan. ⇒ PLEB5.7 Comprende textos extensos en lingua estándar transmitidos por canles, percibindo matices, opinións, costumes ou valores propios das culturas lusófonas, nomeadamente a portuguesa. ⇒ PLEB5.8 Explica valores e comportamentos propios dunha cultura a membros doutra diferente, consciente da importancia desta actividade de mediación intercultural.	50	X	X	X	X	X	X	CCL CMCT CCEC CD CSC CSIEE	CL EOE TIC CA ECC E

	UNIDADE DIDÁCTICA	Identificación do estandar (*)	Estándares de aprendizaxe (*)	Mínimo	Instrumentos de avaliación						Competencias clave	Elementos transversais
					Proba escrita	Proba oral	Traballo indiv.	Traballo gru.	Caderno	Observ. Clase		
3ª Avaliación	7	PLEB1.1 PLEB1.4 PLEB1.5 PLEB1.6	⇒ PLEB1.1 Comprende mensaxes detalladas sobre temas concretos, directas ou a través dun medio, en linguaxe estándar e a velocidade normal. ⇒ PLEB1.4 Comprende, nunha conversa formal, información detallada e puntos de vista sobre un tema do ámbito educativo ou ocupacional, sempre que poida confirmar a intención comunicativa do interlocutor. ⇒ PLEB1.5 Comprende, coa axuda de marcadores que guíen a comprensión, os detalles relevantes de conferencias, presentacións, etc. de certa extensión, sobre temas concretos ou abstractos relacionados co ámbito educativo ou con asuntos do seu interese dunha área profesional. ⇒ PLEB1.6 Comprende o contido de gravacións retransmitidas nos medios de comunicación, identificando, polo ton, o estado de ánimo do emisor, sempre que a a mensaxe se transmita na variedade estándar e a unha velocidade normal.	100		X	X	X		X	CCL CAA CMCT CCEC CSIEE	E CA
		PLEB2.2 PLEB2.4 PLEB2.5 PLEB2.6	⇒ PLEB2.2 Fai presentacións de certa duración sobre temas educativos do seu interese, cunha estrutura clara que permita ós oíntes a comprensión dos aspectos esenciais e é quen de responder con seguridade as preguntas formuladas sobre o dito tema. ⇒ PLEB2.4 Intervén adecuadamente en conversas formais, ofrecendo ou pedindo información, e é quen	100		X	X	X		X	CCL CAA CSC CCEC	EOE ECC E

			de explicar posibles solucións a un problema de certa complexidade tratado na interlocución, así como de desenvolver, de forma convincente, argumentos que contribúan ó desenvolvemento do debate ou das súas propias teses. ⇒ PLEB2.5 Participa, con fluidez e claridade, na interacción cos seus interlocutores, preocupándose de verificar a propia comprensión e a das demais persoas. ⇒ PLEB2.6 Realiza unha entrevista planificada, verifica a comprensión das respostas e amplíaa facendo preguntas complementarias ou respondendo a elas.									
		PLEB3.1 PLEB3.3 PLEB3.5 PLEB3.6	⇒ PLEB3.1 Entende detalles relevantes da publicidade sobre asuntos de interese persoal, profesional ou relacionados co mundo educativo. ⇒ PLEB3.3 Comprende, sempre que poida repetir a lectura das seccións difíciles, instrucións extensas e complexas relacionada co eido educativo ou coa súa área de interese. ⇒ PLEB3.5 Entende información detallada, en calquera soporte, sobre temas relacionados cos ámbitos educativo, ocupacional e institucional (textos oficiais...). ⇒ PLEB3.6 Comprende a información e a intención de textos xornalísticos de certa lonxitude sobre temas da actualidade ou máis especializados.	100	X		X		X	X	CCL CMCT CCEC CAA	CL E TIC
		PLEB4.1 PLEB4.5 PLEB4.6 PLEB4.8	⇒ PLEB4.1 Escribe informes convencionais de estrutura clara, da súa especialidade ou non, argumentando e defendendo se fose o caso, un punto de vista, ou explicando varias opcións e as súas características. ⇒ PLEB4.5 Toma notas detalladas, resume e conclúe adecuadamente nunha conferencia ou presentación, sempre que estea relacionada coa súa especialidade e presente unha estrutura clara. ⇒ PLEB4.6 Escribe mensaxes, respectando as normas de cortesía, en calquera soporte, ofrecendo ou demandando información e/ou transmitindo opinións sobre temas persoais, educativos ou ocupacionais. ⇒ PLEB4.8 Escribe, respectando convencións e normas de cortesía, correspondencia formal, dirixida a institucións ou empresas, nas que dá e solicita información, detallando por exemplo o seu currículo académico ou solicitando un posto de traballo.	100	X		X		X	X	CCL CAA CCEC CD	CL EOE E TIC
		PLEB5.2 PLEB5.4 PLEB5.5 PLEB5.6	⇒ PLEB5.2 Relaciónase de xeito eficaz oralmente e por escrito, transmitindo ou solicitando información sobre temas diversos que impliquen algún tipo de relación social e adaptando a súa mensaxe ó contexto lingüístico requirido. ⇒ PLEB5.4 Entende, sempre que poida pedir información do escoitado, os detalles que se lle dan en xestións relacionadas coas viaxes, os estudos o traballo e outros asuntos da vida cotiá (saúde...). ⇒ PLEB5.5 Desenvólvese con seguridade, directamente ou a través dun medio, en xestións cotiás ou menos	50	X	X	X	X	X	X	CCL CSIEE CCEC CSC CD	CL EOE ECC TIC E CA

			habituais, ofrecendo e solicitando informacións detalladas e argumentando satisfactoriamente a resolución de problemas que xurdan. ⇒ PLEB5.6 Exprésase, oralmente e por escrito, con certa riqueza léxica apoiada na sinonimia, e recoñece vocabulario especializado se conta con apoio visual ou contextual.									

6.2.3 Relación de criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e mínimos esixibles para a superación da materia PORTUGUÉS LINGUA ESTRANXEIRA II en 2º de BACHARELATO

Materia	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC	Mínimos esixibles
1ª Lingua Estranxeira II Portugués 2º BACH	B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias adecuadas para comprender o sentido xeral; a información esencial; os puntos principais; os detalles relevantes; información, ideas e opinións tanto implícitas como explicitas do texto, formuladas de maneira clara; e matices como a ironía ou o humor, ou o uso poético ou estético da lingua cando a imaxe facilita a comprensión. B.1.3. Distinguir e aplicar á comprensión do texto oral as funcións e os significados específicos xeralmente asociados a diversas estruturas sintácticas de uso común segundo o contexto de comunicación (por exemplo, estrutura interrogativa para expresar admiración). B1.4. Comprender o esencial de conversas ou debates sobre temas académicos ou profesionais da súa área de interese, desenvolvidos nunha linguaxe sen usos idiomáticos, e extraer información específica relevante aínda que non se comprenda a totalidade dos textos. B1.5. Recoñecer os significados e intencións comunicativas expresas de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso común e máis específicos, así como algunhas de carácter implícito (incluíndo a ironía e o humor), cando a articulación é clara. B1.6. Identificar as ideas principais, información detallada e implicacións xerais de textos de certa lonxitude, ben organizados e lingüisticamente complexos, nunha variedade de lingua estándar e articulados a velocidade normal, que traten temas tanto concretos como abstractos, incluso se son de carácter técnico cando estean dentro do propio campo de especialización ou de interese nos ámbitos persoal, público, académico e laboral/profesional, sempre que as condicións acústicas sexan boas e se poidan confirmar certos detalles. B1.7. Comprender as ideas principais e as específicas máis relevantes de textos gravados ou audiovisuais emitidos en lingua estándar, con claridade na fala, e sen condicións externas que dificulten a comprensión.	PLEB1.1. Comprende instrucións, anuncios, declaracións e mensaxes detalladas, dados cara a cara ou por outros medios, sobre temas concretos, en linguaxe estándar e a velocidade normal (por exemplo, declaracións ou mensaxes institucionais). PLEB1.2. Identifica as ideas principais, os detalles relevantes e as implicacións xerais de conversas e debates relativamente extensos e animados entre varias persoas interlocutoras que teñen lugar na súa presenza, sobre temas xerais, de actualidade ou do seu interese, sempre que o discurso estea estruturado e non se faga un uso moi idiomático da lingua. PLEB1.3. Comprende, en debates e conversas informais sobre temas habituais ou do seu interese, a postura ou punto de vista das persoas interlocutoras, así como algúns sentidos implícitos e matices como a ironía ou o humor. PLEB1.4. Comprende, nunha conversa formal na que participa, no ámbito académico ou ocupacional, información detallada e puntos de vista e opinións sobre temas da súa especialidade e relativos a liñas de actuación e outros procedementos abstractos, sempre que poida confirmar o que o interlocutor quixo dicir e conseguir aclaracións sobre os aspectos ambiguos. PLEB1.5. Comprende a liña argumental, as ideas principais, os detalles relevantes e as implicacións xerais en presentacións, conferencias ou seminarios de certa extensión e complexidade sobre temas académicos ou profesionais da súa área de interese, tanto concretos como abstractos, sempre que haxa marcadores que estruturen o discurso e guíen a comprensión. PLEB1.6. Comprende o contido da información da maioría do material gravado ou retransmitido nos medios de comunicación, relativo a temas de interese persoal, identificando o estado de ánimo, o ton e mesmo o humor do falante, sempre que o discurso estea articulado con claridade, nunha variedade de lingua estándar e a velocidade normal.	CCL CAA CSC CCEC CD	⇒ Perseverar no proceso de comprensión do que se aprende, anticipando respostas e inferindo o que non se coñece coa axuda de linguas afíns que son do seu dominio ou coñecemento máis superficial (galego, castelán e francés). ⇒ Entender sen dificultade, nunha entrevista formal, preguntas sobre a formación previa, os datos persoais, proxectos académicos de cara ó futuro, preferencias en xeral... ⇒ Captar, solicitando repetición se é necesario, instrucións ou indicacións dadas de viva voz ou escoitadas en gravacións. ⇒ Comprender sen dificultade as interlocucións propias das xestións da vida cotiá: orientarse con indicacións orais, informarse sobre un produto e as súas características nunha tenda; interactuar nun restaurante no que se lle fan suxestións sobre especialidades ou algunha preparación e saber xestionar información recibida para o uso distintos medios de transporte. ⇒ Distinguir con claridade a información máis relevante de situacións inusuais, como un aviso de alerta por inclemencias do tempo... ⇒ Captar, nunha conversa informal, diferentes puntos de vista sobre temas susceptibles de ser debatidos para, de ser o caso, ser quen de explicalos. ⇒ Percibir, coas repeticións oportunas, a información esencial en interlocucións nas que se describen sentimentos e emocións de certa complexidade, ou aspectos abstractos de temas como a literatura, o cinema, a música ou a actualidade. ⇒ Identificar con facilidade e seguridade a información máis relevante de presentacións ben estruturadas (teñan ou non apoio visual) cando se están a tratar temas relacionados co ámbito educativo ou ocupacional, sempre que se utilice a variante estándar da lingua e unha pronunciación nítida da mesma (documentais, filmes, series de televisión, vídeos divulgativos e publicidade).

1ª Lingua Estranxeira II Portugués 2º BACH	B2.1. Coñecer, seleccionar con coidado e saber aplicar eficazmente e con certa naturalidade as estratexias adecuadas para producir textos orais de diversos tipos e de certa lonxitude, planificando o discurso segundo o propósito, a situación, os interlocutores e a canle de comunicación; recorrendo á paráfrase ou a circunloquios cando non se atopa a expresión precisa, e identificando e corrixindo os erros que poidan provocar unha interrupción da comunicación. B2.2. Construír textos claros e co detalle suficiente, ben organizados e adecuados ao interlocutor e ao propósito comunicativo, sobre temas diversos, xerais e máis específicos dentro do propio campo de especialidade ou de interese, e defender un punto de vista sobre temas xerais ou relacionados coa propia especialidade, indicando os proles e os contras das opcións, así como tomar parte activa en conversas formais ou informais de certa lonxitude, desenvolvéndose cun grao de corrección e fluidez que permita manter a comunicación. B2.3. Utilizar correctamente, sen erros que conduzan a malentendidos, as estruturas morfosintácticas, os patróns discursivos e os elementos de coherencia e de cohesión de uso común e máis específico, seleccionándoos en función do propósito comunicativo no contexto concreto (por exemplo, o uso da voz pasiva en presentacións de carácter académico, ou de frases de relativo para facer unha descrición detallada). B2.4. Ler en voz alta con énfase expresiva de xeito que poidan recoñecerse as ideas clave, utilizando o ritmo e as pautas para facer a lectura comunicativa, engadindo algún comentario persoal ao texto (aclaración de palabras, algún novo exemplo, unha alusión a experiencias compartidas, etc.) e corrixíndose con naturalidade no caso dalgunha equivocación. B2.5. Planificar e articular o texto oral segundo a función ou as funcións comunicativas principais e secundarias en cada caso, seleccionando os expoñentes das devanditas funcións segundo os seus matices de significación, e os patróns discursivos dos que se dispón para presentar e organizar a información, deixando claro o que se considera importante (por exemplo, mediante estruturas enfáticas), ou os contrastes ou as digresións con respecto ao tema principal. B2.6. Expresarse con relativa facilidade e naturalidade, e cun grao de fluidez que permita desenvolver o discurso sen moita axuda do interlocutor, aínda que poidan darse algúns problemas de formulación que retarden algo o discurso ou que requiran expor de maneira distinta o que se quere dicir. B2.7. Xestionar a interacción de maneira eficaz en situacións habituais, respectando e tomando a quenda de	PLEB2.1. Diferencia adecuadamente a produción do texto oral espontáneo (sintaxe limitada, estratexias de compensación, negociación do significado co interlocutor, etc.) do planificado, e considera as características que este comparte coa lingua escrita(planificación, redundancia informativa, elementos de cohesión, etc.). PLEB2.2. Fai presentacións de certa duración sobre temas do seu interese académico ou relacionados coa súa especialidade (por exemplo, o desenvolvemento dun experimento científico, ou unha análise de aspectos históricos, sociais ou económicos), cunha estrutura clara que axuda os oíntes a fixárense nos aspectos máis importantes, e demostrando seguridade á hora de contestar preguntas do auditorio formuladas con claridade e a velocidade normal. PLEB2.3. Participa con soltura en conversas informais cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que describe con detalle feitos, experiencias, sentimentos e reaccións, soños, esperanzas e ambicións e responde adecuadamente aos sentimentos que expresan os seus interlocutores; describe con detalle experiencias persoais e as súas reaccións ante elas; expresa con convicción crenzas, acordos e desacordos, e explica e xustifica de maneira persuasiva as súas opinións e proxectos. PLEB 2.4. Toma parte adecuadamente en conversas formais, entrevistas, reunións e debates de carácter académico ou ocupacional, achegando e pedindo información relevante e detallada sobre aspectos concretos e abstractos de temas cotiáns e menos habituais nestes contextos; explicando os motivos dun problema complexo e pedindo e dando instrucións ou suxestións para resolvelo; desenvolvendo argumentos de forma comprensible e convincente e comentando as contribucións dos interlocutores; opinando e facendo propostas xustificadas sobre futuras actuacións. PLEB2.5. Participa na interacción verificando a comprensión propia e das demais persoas, e cooperando activamente na realización das tarefas de comunicación, cun bo grao de fluidez e claridade, malia algúns erros esporádicos. PLEB2.6. Realiza unha entrevista cun patrón estruturado de preguntas establecido con anterioridade, formulando preguntas complementarias ou respondendo a elas, reaccionando ante unha resposta que non entenda, e interactuando para pedir repeticións e confirmar a comprensión mutua.	CCL CAA CSC CCEC CD	⇒ Participar activamente nas clases usando o portugués a maior parte do tempo e esforzándose de maneira constante por entender e por facerse entender. ⇒ Facer unha vez ó mes presentacións sobre algún aspecto de temas relacionados co académico ou co ocupacional, con ensaio previo se for preciso e apoio de imaxes e/ou vídeos en casos puntuais. A exposición deberá ser coherente e argumentada. Así mesmo, deberá saber responder con soltura a preguntas que se lle formulen ó remate da mesma e ser quen de ampliar algúns dos contidos expostos sen dificultade. ⇒ Intervir en conversas informais nas que é quen de intercambiar información, expresar opinións fundamentadas e coherentes, relatar algo pasado, manifestar proxectos ou desexos de futuro, pedir e dar indicacións precisas, facer unha suxestión, expresar sentimentos e describir detalles concretos ou abstractos de temas como as súas propias afeccións, o cine, a a música, a actualidade, a literatura... ⇒ Desenvolverse con soltura, utilizando recursos lingüísticos eficaces e unha linguaxe cinésica apropiada, así como as fórmulas de cortesía propias da lingua portuguesa, en situacións susceptibles de se producir durante unha viaxe ou unha estadía noutro país: escoller comida; comprar algo en diferentes establecementos; procurar axuda coas autoridades; buscar e recibir atención médica; informarse sobre actividades culturais, deportivas ou de lecer do lugar onde se encontra... ⇒ Participar en conversas ou entrevistas formais de carácter académico (ou ocupacional), intercambiando información relativa a estes temas, pedindo indicacións e/ou solución a problemas concretos (matricularse nun curso, solicitar un certificado,preguntar polo funcionamento dunha institución...) ou ben expresando coherentemente accións e puntos de vista propios e expoñendo os seus plans de futuro.

	palabra con amabilidade e cando se desexa, e axustando a propia contribución á dos interlocutores, percibindo as súas reaccións, e defenderse en situacións menos rutineiras, e mesmo difíciles (por exemplo, cando a persoa interlocutora acapara a quenda de palabra, ou cando a súa contribución é escasa e hai que encher as lagoas comunicativas ou animala a participar).			
1ª Lingua Estranxeira II Portugués 2º BACH	B3.1. Uso de diferentes estratexias de lectura como a identificación da intención comunicativa, a anticipación da información a partir dos elementos textuais e non textuais, o uso do contexto, a aplicación de regras de formación de palabras para inferir significados e a organización da información e o tipo de texto. B3.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias adecuadas para comprender o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais, os detalles relevantes; información, ideas e opinións tanto implícitas como explícitas do texto, se están claramente sinalizadas; e matices como a ironía ou o humor, ou o uso poético ou estético da lingua, formulados de xeito claro. B3.3. Seguir instrucións de certa complexidade e extensión tanto do ámbito público como do propio da especialidade, aínda que sexa necesario apoiarse para a comprensión en soportes visuais como debuxos, bosquexos e outros. B.3.4. Identificar as ideas principais, información detallada e implicacións xerais de textos de certa lonxitude, ben organizados e lingüisticamente complexos, nunha variedade de lingua estándar e que traten de temas tanto concretos como abstractos, mesmo se son de carácter técnico, cando estean dentro do propio campo de especialización ou de interese, nos ámbitos persoal, público, académico e laboral ou profesional, sempre que se poidan reler as seccións difíciles. B3.5. Recoñecer globalmente e con detalle a liña argumental no tratamento do asunto presentado en xornais, revistas, guías, páxinas web e novelas, e distinguir entre información, opinión e persuasión, así como comprender en textos literarios as relacións entre os personaxes e os motivos que os impulsan a actuar. B3.6. Ler con fluidez textos de ficción e literarios contemporáneos e relacionados cos propios intereses e as poidan reler as seccións difíciles. B3.5. Recoñecer globalmente e con detalle a liña argumental no tratamento do asunto presentado en xornais, revistas, guías, páxinas web e novelas, e distinguir entre información, opinión e persuasión, así como comprender en textos literarios as relacións entre os personaxes e os motivos que os	PLEB3.1. Entende detalles relevantes e implicacións de anuncios e material de carácter publicitario sobre asuntos do seu interese persoal(por exemplo, carteis, folletos, pancartas ou grafitti), académico (por exemplo, carteis científicos) ou profesional (por exemplo, boletíns informativos ou documentos oficiais). PLEB3.2. Comprende a información, a intención e as implicacións de notas e correspondencia persoal en calquera soporte, incluídos foros e blogs, nos que se transmiten e se xustifican de xeito detallado información, ideas e opinións sobre temas concretos e abstractos de carácter persoal e dentro da súa área de interese. PLEB3.3. Comprende instrucións extensas e complexas dentro da súa área de interese ou a súa especialidade, incluíndo detalles sobre condicións e advertencias, sempre que poida volver ler as seccións difíciles (por exemplo, sobre instrumentos de medición ou de procedementos científicos). PLEB3.4. Comprende os detalles relevantes e as implicacións de correspondencia formal de institucións públicas ou entidades privadas como universidades, empresas ou compañías de servizos, sobre temas concretos e abstractos de carácter persoal e académico, dentro da súa área de interese ou a súa especialidade. PLEB3.5. Entende, en textos de referencia e consulta, en soporte tanto impreso como dixital, información detallada sobre temas da súa especialidade nos ámbitos académico ou ocupacional, así como información concreta relacionada con cuestións prácticas en textos informativos oficiais, institucionais ou corporativos. PLEB3.6. Comprende a información, as ideas e as opinións implícitas en noticias e artigos xornalísticos e de opinión ben estruturados e de certa lonxitude que tratan dunha variedade de temas de actualidade ou máis especializados, tanto concretos como abstractos, dentro da súa área de interese, e localiza con facilidade detalles relevantes neses textos. PLEB3.7. Comprende os aspectos principais, detalles relevantes algunhas ideas implícitas, e o uso poético da lingua en textos literarios que presenten unha estrutura accesible e unha linguaxe non moi idiomática, e nos que o desenvolvemento do tema ou da historia, os personaxes centrais e as súas relacións, ou o motivo poético, estean claramente sinalizados con marcadores lingüísticos doadamente recoñecibles.	CCL CAA CSC CSEC CD	⇒ Localizar con facilidade, en calquera que sexa o soporte, información específica en textos xornalísticos e identificar as conclusións principais dun texto argumentativo. ⇒ Comprender sen dificultade a información transcendente de anuncios formais, relacionados co mundo académico ou ocupacional ou co seu interese persoal, emitidos por institucións ou organismos públicos. ⇒ Entender a información máis importante de textos instrutivos nos que se dan instrucións detalladas (funcións xerais dun ordenador persoal, por exemplo). ⇒ Identificar con claridade os elementos dun texto narrativo: o argumento, a caracterización dos personaxes e as súas relacións, o espazo onde se desenvolve a historia e o/s tempo/s en que esta transcorre. ⇒ Comprender con facilidade correspondencia persoal (e-mails, blogues e foros ...) na que, de forma detallada,son descritos sentimentos ou se relatan experiencias e se dan opinións sobre temas de carácter xeral ou do seu interese persoal. ⇒ Entender sen dificultade correspondencia formal (carta escrita e-mails...) procedente dunha institución ou organismo oficial (por exemplo, os trámites relacionados con estadías formativas noutro país). ⇒ Comprender, con ou sen apoio visual (fotos, vídeos, mapas...) información específica en materiais de consulta, baixo calquera tipo de soporte (páxinas web, revistas, enciclopedias...).

	impulsan a actuar. B3.6. Ler con fluidez textos de ficción e literarios contemporáneos e necesidades nos ámbitos persoal, público, académico e laboral ou profesional, ben estruturados, en rexistro estándar da lingua e escritos sen modismos pouco frecuentes.			
1ª Lingua Estranxeira II Portugués 2º Bacharelato	B4.1. Utilizar estratexias que faciliten un estilo de escritura sinxelo e fluído, evitando o uso de palabras ou estruturas das que non se estea seguro e seguindo adecuadamente o proceso de escritura: planificación do texto, selección das ideas pertinentes ao propósito comunicativo, presentación das ideas segundo o tipo de texto, organización adecuada en parágrafos, e revisión da coherencia, a cohesión, a ortografía, a puntuación e as concordancias. B4.2. Coñecer, seleccionar e aplicar as estratexias máis adecuadas para elaborar textos escritos ben estruturados e de certa lonxitude; por exemplo, integrando de maneira apropiada información relevante procedente de fontes diversas, ou reaxustando o rexistro ou o estilo (incluíndo léxico, estruturas sintácticas e patróns discursivos) para adaptar o texto ao destinatario e ao contexto específicos. B4.3. Escribir, en calquera soporte, textos ben estruturados sobre unha ampla serie de temas relacionados cos propios intereses ou a especialidade, facendo descricións claras e detalladas; sintetizando información e argumentos extraídos de diversas fontes e organizándoos de maneira lóxica; e defendendo un punto de vista sobre temas xerais, ou máis específico, indicando os proles e os contras das opcións, utilizando para iso os elementos lingüísticos adecuados para dotar o texto de cohesión e coherencia, e manexando un léxico adaptado ao contexto e ao propósito comunicativo que se persegue. B4.4. Planificar e articular o texto escrito segundo a función ou as funcións comunicativas principais e secundarias en cada caso, seleccionando os expoñentes das devanditas funcións segundo os seus matices de significación, e os patróns discursivos dos que se dispón para presentar e organizar a información, deixando claro o que se considera importante (por exemplo, mediante estruturas enfáticas), ou os contrastes ou as digresións con respecto ao tema principal. B4.5. Elaborar resumos e notas recapitulativas, con claridade, exactitude, coherencia e fidelidade ao texto orixinal. B4.6. Presentar os textos escritos de maneira coidadosa (con atención a marxes, riscados, liñas dereitas, letra	PLEB4.1. Escribe informes en formato convencional e de estrutura clara relacionados coa súa especialidade (por exemplo, o desenvolvemento e as conclusións dun experimento, sobre un intercambio lingüístico, unhas prácticas ou un traballo de investigación), ou menos habituais (por exemplo, un problema xurdido durante unha estadía no estranxeiro), desenvolvendo un argumento, razoando a favor ou en contra dun punto de vista concreto, explicando as vantaxes de varias opcións, e achegando conclusións xustificadas. PLEB4.2. Describe un tema, un texto, un suceso ou un evento dando unha idea xeral que permita recoñecelo con claridade, explicando as súas partes ou circunstancias, e ofrecendo unha opinión persoal argumentada. PLEB4.3. Completa un cuestionario detallado con información persoal, académica ou laboral (por exemplo, para matricularse nunha universidade, solicitar un traballo, abrir unha conta bancaria ou tramitar un visado). PLEB4.4. Escribe, en calquera soporte ou formato, un currículo detallado, xunto cunha carta de motivación (por exemplo, para ingresar nunha universidade estranxeira, ou presentarse como candidato/a a un posto de traballo). PLEB4.5. Toma notas co suficiente detalle durante unha conferencia, unha charla ou un seminario, e elabora un resumo con información relevante e as conclusións adecuadas, sempre que o tema estea relacionado coa súa especialidade e o discurso estea ben estruturado. PLEB4.6. Escribe notas, anuncios, mensaxes e comentarios, en calquera soporte, nos que transmite e solicita información detallada, explicacións, reaccións e opinións sobreemas persoais, académicos ou ocupacionais, respectando as convencións e as normas de cortesía PLEB4.7. Escribe correspondencia persoal, en calquera soporte, e comunícase con seguridade en foros e blogs, transmitindo emoción, resaltando a importancia persoal de feitos e experiencias, e comentando de maneira persoal e detallada as noticias e os puntos de vista das persoas ás que se dirixe. PLEB4.8. Escribe, en calquera soporte, cartas formais de carácter académico ou profesional dirixidas a institucións públicas ou privadas e a empresas, nas que dá e solicita información, describe a súa traxectoria académica ou profesional e as súas competencias, e explica e xustifica co suficiente detalle os motivos das súas accións e dos seus plans (por exemplo, carta de motivación para matricularse nunha universidade estranxeira, ou para solicitar un posto de traballo), respectando as convencións formais e de cortesía propias deste tipo de	CCL CAA CSC CCEC CD	⇒ Escribir correctamente correspondencia persoal coa que poder expresar as súas emocións ou sentimentos, relatar experiencias, intercambiar ideas sobre temas concretos (*as relacións interpersoais*) e emitir opinións fundamentadas sobre temas relacionados co seu interese persoal. ⇒ Completar os datos (persoais e académicos) dun cuestionario oficial con fins específicos (inscribirse nun curso no estranxeiro, solicitar unha bolsa de estadía...). ⇒ Expresar por escrito con fluidez, coas fórmulas de cortesía que correspondan, comentarios breves de toda índole cos que dá e pide información ou expresa opinións nun foro (redes sociais...). ⇒ Saber redactar, segundo a estrutura propia deste tipo de documentos, unha carta formal a unha institución ou empresa privada á que se lle solicita un determinado servizo ou produto. Exemplo: pedir información detallada ó concello sobre a programación cultural do ano en curso. ⇒ Realizar por escrito, coa riqueza léxica que cumpra, un informe expositivo sobre un tema ocupacional que inclúa a descrición detallada de obxectos e situacións (opcionalmente tamén de lugares e persoas) e respecte unha estrutura formal definida (título-corpo-síntese e, de ser o caso, referencias bibliográficas). A lingua empregada deberá presentar estruturas discursivas adecuadas no que á construción sintáctica se refire e un léxico especializado acorde co tema a desenvolver.

	clara, letras maiúsculas e minúsculas cando corresponda, etc.). en soporte impreso e dixital, adecuados aos fins funcionais e valorando a importancia da presentación nas comunicacións escritas.	textos.		
1ª Lingua Estranxeira II Portugués 2º BACH	B5.1. Discriminar e reproducir patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso común e máis específicos, axustándose debidamente a algunha variedade estándar da lingua, e seleccionalos en función das propias intencións comunicativas, incluíndo a expresión sinxela da ironía e do humor. B5.2. Axustarse con consistencia aos patróns ortográficos, de puntuación e de formato de uso común, e algúns de carácter máis específico. B5.3. Distinguir a función ou as funcións comunicativas principais e secundarias do texto, como implicacións facilmente discernibles, e apreciar as diferenzas de significación de distintos expoñentes destas, así como distinguir os significados e os propósitos xerais asociados ao uso de patróns discursivos típicos polo que respecta á presentación e á organización da información (entre outros, o reforzo ou a recuperación do tema; a topicalización, pondo o tema da oración ao principio, como por exemplo en "Diso non quero falar"; contraste, digresión ou recapitulación). B5.4. Integrar na propia competencia intercultural, para producir textos orais e escritos ben axustados ao contexto específico, os aspectos socioculturais e sociolingüísticos máis relevantes da lingua e culturas meta relativos a costumes, usos, actitudes, valores e crenzas, e superar as diferenzas con respecto ás linguas e culturas propias, e os estereotipos, demostrando confianza no uso de diferentes rexistros ou outros mecanismos de adaptación contextual, e evitando erros serios de formulación ou presentación textual que poidan conducir a malentendidos ou situacións potencialmente conflitivas. B5.5. Coñecer e saber seleccionar e utilizar léxico oral e escrito común e expresións e modismos de uso habitual, e máis especializado segundo os propios intereses e as necesidades no ámbito persoal, público, académico e laboral ou profesional, así como un reducido repetorio de palabras e expresións, e as connotacións máis discernibles, que permita un uso humorístico, poético ou estético sinxelo do idioma. B5.6. Coñecer coa profundidade debida e aplicar eficazmente á comprensión do texto os coñecementos sociolingüísticos relativos á estruturación social, ás relacións interpersonais en diversos contextos (desde informal ata institucional) e as convencións sociais (incluíndo crenzas e estereotipos) predominantes nas culturas en que se utiliza a lingua meta, así como os coñecementos culturais máis relevantes (por exemplo, históricos, xeográficos, literarios ou artísticos), que permitan	PLEB5.1. Comprende e faise comprender con certa confianza e fluidez en situacións de comunicación informais e formais habituais, con matices como a ironía e o humor, sempre que as persoas interlocutoras pronuncien con claridade e eviten un uso moi idiomático. PLEB5.2. Relaciónase oralmente e por escrito comunicando con eficacia información, noticias, ideas e puntos de vista sobre temas tanto abstractos como concretos; ou solicitando ou transmitindo información relacionada con servizos ou outros ámbitos das relacións sociais, adaptando a súa expresión e os medios de expresalo á situación de comunicación. PLEB5.3. Intervén oralmente con distintos propósitos comunicativos, con eficacia intercultural. PLEB 5.4. Entende os detalles do que se lle di en transaccións e xestións que xorden mentres viaxa, organiza a viaxe ou trata coas autoridades, así como en situacións menos habituais en hoteis, tendas, axencias de viaxes, centros de saúde, traballo ou estudos (por exemplo, para recibir asistencia sanitaria como turista ou como residente, cambiar unha reserva de hotel, anular billetes ou cambiar un artigo defectuoso), sempre que poida pedir confirmación. PLEB5.5. Desenvólvese con seguridade en transaccións e xestións cotiás e menos habituais, cara a cara, por teléfono ou por outros medios técnicos, solicitando información detallada, ofrecendo explicacións claras e detalladas, e desenvolvendo a súa argumentación de xeito satisfactorio na resolución dos problemas que xurdan. PLEB5.6. Exprésase oralmente e por escrito, en diferentes soportes, con certa densidade léxica, evitando repeticións innecesarias co uso de sinónimos e palabras de significado próximo, e recoñece un léxico máis especializado se conta con apoio visual ou contextual. PLEB5.7. Comprende textos extensos en lingua estándar transmitidos por canles, entendendo (aínda que non os comparta) os matices de sentido e de opinión ante puntos de vista e posturas concretas e actitudes que responden a crenzas, costumes e valores propios da cultura da lingua meta. PLEB5.8. Explica valores e comportamentos propios dunha cultura a membros doutra diferente, consciente da importancia desta actividade de mediación intercultural. PLEB5.9. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA CSC CCEC CD	⇒ Dominar, tanto na lectura como na fala (espontánea ou non), as características fonéticas definitorias do *português padrão* (europeo) (nasalización, palatalización, identificación de guturais e de sonoras..., incluídas as particularidades por fonética sintáctica) e utilizar con eficacia patróns de entoación que inciden na comprensión da mensaxe por parte dos interlocutores (nomeadamente, o resto do alumando. ⇒ Comprender a fonética específica doutras variantes do portugués, ler sen dificultade nestas variantes e expresarse nelas coa debida planificación, así como coñecer e recoñecer o seu léxico particular e as expresións e/ou fórmulas definitorias das ditas variantes. ⇒ Utilizar axeitadamente e con seguridade, tanto na lingua oral como na escrita, as principiais convencións da lingua portuguesa: fórmulas de cortesía, de tratamento, frases feitas de uso contextual, acenos semiotizados..., respectando en todo momento os aspectos sociolingüísticos das mesmas e as diferenzas de índole cultural (con respecto á cultura propia) que poden ser reflectidas por elas. ⇒ Formular asiduamente, nas actividades diarias de aula, hipóteses sobre significados apoiándose no coñecemento e experiencias noutras linguas afíns ó portugués (galego, castelán e francés). ⇒ Participar en proxectos plurilingües claramente orientados a poñer de relevo a transversalidade e a convivencia (elaboración e/ou interpretación dunha escena teatral na que falantes de galego, castelán e portugués intercambian información sobre os diferentes costumes cotiáns das comunidade nas que se fala algunha das tres linguas; exposicións de léxico claramente implicado en diferenzas culturais...).

	captar as alusións máis directas sobre estes aspectos que poida conter o texto. B5.7. Resumir ou parafrasear un texto para facelo intelixible a quen necesite desta mediación por descoñecemento ou coñecemento insuficiente da lingua meta. B5.8. Utilizar o coñecemento sociocultural sobre o modo de vida da comunidade que é obxecto de estudo e as diferenzas esenciais entre as prácticas, os valores e as crenzas desa comunidade e as propias, para facer un texto comprensible a unha persoa interlocutora que descoñece a lingua estranxeira, e resolver posibles malentendidos e conflitos interculturais. B5.9. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.			⇒ Comprender e desenvolverse con seguridade, co nivel lingüístico adecuado (léxico específico e construcións discursivas precisas) en situacións comunicativas que requiren unha interactuación inmediata na aula (pedir ou ofrecer un obxecto ou unha información puntual, solicitar e/ou agradecer a axuda, desculparse, organizar as tarefas dun traballo en grupo...) ou fóra dela (realizar, oralmente ou por escrito, xestións da vida cotiá ou relacionadas con necesidades puntuais; solicitar información dun tema específico, laboral ou académico; tramitar a documentación requirida nun traslado ou nunha estadía...).

7 Concrecións metodolóxicas requiridas pola materia de Lingua Portuguesa

7.1 Aspectos xerais

A aprendizaxe dunha segunda lingua estranxeira coma o portugués é, polos motivos expostos na introdución, un proceso que se afasta do habitual nestes casos, pois estamos a falar dunha lingua coa que o galego, idioma habitual do noso alumnado, ten máis concomitancias ca co resto das linguas oficiais dentro do seu propio país. A situación, é, pois, excepcional: compartimos estruturas léxicas e sintácticas e o groso do noso sistema gramatical cunha lingua “estranxeira” e iso, paradoxalmente, significa que os nosos alumnos e alumnas son os mellor dispostos, despois dos usuarios nativos, para a aprendizaxe do portugués, pois non estamos a falar dunha lingua allea e descoñecida, senón dun sistema moi próximo ó noso do que, en definitiva, só nos afastan diferenzas, nomeadamente fonéticas, bastante puntuais. Esa é a razón pola que un/ha alumno/a galego/a pode botarse a ler comprensivamente en portugués en moi pouco tempo, e iso, evidentemente, supón unha situación de partida diferente á hora de estudar unha lingua estranxeira.

Por todo o exposto, a metodoloxía tradicional de base dedutiva, aínda que sexa ineludible en ocasións, vai resultar ser frecuentemente improdutiva neste caso. É preciso, sobre todo no primeiro ano -e no segundo, quizais, independentemente do nivel (pois pode escoller a lingua tamén como optativa nun nivel avanzado)- facer o camiño ó revés e chegar á norma logo dunha variada “exploración”: analoxías, semellanzas co galego e con outras linguas románicas, uso da fonética galega para o caso da comprensión oral, análise de usos que se lle dá en cada caso a determinado

vocabulario específico (*falsos amigos*). A indución é, en definitiva, a vía xeneralizada para as nosas actuacións, e inducir desde a oralidade, ou desde a lingua escrita, a composición gramatical dunha lingua admite miles de enfoques e combinacións, moitos deles lúdicos, para a súa aprendizaxe, sobre todo nos niveis iniciais:

7.2 Estratexias metodolóxicas xerais:

⇒ A imaxe formará parte, en tódolos niveis, do enfoque metodolóxico que queremos potenciar: imaxe para a expresión oral e imaxe para a expresión escrita: a lingua que vive en cada visionado: na aula, no propio alumnado, no material audiovisual... Se facemos un uso recorrente dela, adecuándoa a determinados obxectivos, facemos a aprendizaxe efectiva e significativa e creamos unha base sólida para construcións lingüísticas máis complexas. Empregarase sobre todo para a adquisición de léxico irá enriquecéndose pouco a pouco. Nos primeiros cursos será sinxelo, accesible, concreto e familiar. Os textos elixidos serán sacados da vida corrente de todos os días, situacións coñecidas polos/as alumnos/as: unha chamada telefónica, unha comida nun restaurante, vacacións na praia... No Bacharelato pásase a un vocabulario máis abstracto, e faise frecuentar aos/ás alumnos/as os textos literarios, así como no estudo de xiros idiomáticos que lles poidan permitir, por exemplo, entender un programa de radio.

⇒ A interactuación do colectivo que conforma a clase é outro dos piares sobre os que se constrúe o predio lingüístico: é preciso aprender xuntos un código que serve, basicamente, para comunicarnos cos demais. A lingua pasa, entón, por métodos que propicien a intervención do grupo e a interlocución continua dos seus membros: representación de escenas cotiás, concursos de léxico, resposta ás fórmulas de uso habitual (saúdo, presentación...).

⇒ A música é un dos camiños a percorrer. Os textos poden escoitarse cantarse aínda sen ser estudados lingüisticamente, e iso permitirá que o alumnado aprenda de maneira activa e atractiva e cree unha expectativa da súa propia aprendizaxe moito máis elevada ca se se tratase dun texto común.

⇒ A estancia no mundo lusófono, física ou virtual, completa un proceso dinámico no que a lingua debe ser usada para “aprenderse a si mesma”: no seu territorio de orixe, no caso das visitas didácticas organizadas a Portugal, e nos territorios da Lusofonía que as novas tecnoloxías nos ofrecen actualmente (intercambios con estudantes portugueses a través de calquera medio: mail, skipe, teléfono...). Os niveis máis altos da ESO e o estudantado de Bacharelato poden aproveitar magnificamente estas opcións, se ben non se orientan especificamente cara a ningún curso concreto; serán a propia madureza lingüística do alumnado e a súa iniciativa no contacto con falantes nativos os factores que definan unha maior concorrencia nesta vía de aprendizaxe.

⇒ A gramática da lingua non será en ningún caso un obxectivo en si mesma, senón que estará ao servizo, en calquera caso, da aprendizaxe por competencias.

⇒ A metodoloxía, en definitiva, é a que se vaia requirindo ó longo do curso segundo as necesidades. Ten máis sentido, xa que logo, falar dela na memoria final, pois en principio só se poderían presentar unhas liñas de actuación, de intención e de susposta idoneidade. Só o tempo e o proceso de aprendizaxe que se desenvolva co alumnado de portugués permitirán confirmar esta liña proposta.

8 Materiais e recursos

Este curso non se utilizará libro de texto en ningún dos niveis. Todos os materiais foron elaborados (e elaboraranse cantos cumpran) adecuándoos ás necesidades de cada grupo, tendo sempre en conta que unha parte do alumnado precisa dun reforzo especial de inmersión por ser a primeira vez que cursa a materia de *Lingua portuguesa*. No caso de 1º da ESO, todo o alumando está nesta situación, polo tanto, a adaptación de materiais débese máis que nada á atención á diversidade (alumnos/as con certas dificultades). Nos outros niveis, sobre todo naqueles en que a materia é optativa, comparten grupos alumnos e alumnas que xa cursaron portugués en anos anteriores con outros que o elexiron neste curso académico. Cómpre, xa que logo, incorporar ó novo alumnado ó nivel que se require ou, cando menos, orientalo individualmente para que acade os mínimos establecidos para o mesmo. A non escolla dun libro de texto explícase por estas circunstancias.

En xeral, todos os materiais e recursos que se empreguen serán pensados especificamente para aumentar a eficacia de determinadas aprendizaxes. Entre outros, recorreremos a:

- **Libros de texto de apoio**: NAVEGAR EM PORTUGUÊS I, FALAS PORTUGUÊS?
- Materiais teóricos: *GRAMÁTICA ATIVA I, GRAMÁTICA ATIVA II, NOVA GRAMÁTICA DE PORTUGUÊS, FALSOS AMIGOS, 5OO ERROS MAIS COMUNS DA LÍNGUA PORTUGUESA, MANUAL DE FONÉTICA, HOJE EM DIA, PORTUGUÊS ATUAL 3.*
- **Prácticas de lingua e exercicios**: *FALAR PELOS COTOVELOS, PORTUGUÊS OUTRA VEZ, PORTUGUÊS EM DIREITO, PRATICAR PORTUGUÊS*, *DO Ñ PARA O NH, ESCRITA EM DIA, POR FALAR NISSO, HISTÓRIAS DE BOLSO.*
- **Manuais de consulta**: *DICIONÁRIO PORTUGUÊS LÍNGUA ESTRANGEIRA, DICIONÁRIO VISUAL ATRAVÉS, DICIONÁRIO DA LÍNGUA PORTUGUESA,*
- **Publicacións** periódicas portuguesas: prensa convencional (cando se dispoña dela) ou dixital, revistas específicas de gastronomía, cociña, viaxes, culturais... (serie *CULINÁRIA, MARAVILHA, COZINHA REGIONAL*...).
- Publicacións puntuais (conmemorativas ou de cooperación): *DOIS PAÍSES, UM DESTINO.*
- **Textos de obras clásicas da literatura portuguesa e lusófona** en xeral e da **narrativa xuvenil actual** (títulos referidos no apartado de ***Plan Lector*** desta programación; unha parte traballarase na clase, con fragmentos escollidos e outra parte serán lidos integramente polo alumnado tal como se indica no dito Plan Lector).

- **Medios de comunicación**, nomeadamente a **RTP** (a Rádio Televisão Portuguesa) e o diario PÚBLICO na súa versión dixital.
- **Internet** (vídeos, enciclopedias, páxinas web...).
- **Dicionarios visuais** elaborados pola profesora, dixitais ou dixitalizados (imaxes escaneadas a partir de tarxetas, pare evitar manipular obxectos na aula).
- Cd e DVD con música de diferentes puntos da Lusofonía: ***Cesária Évora, Zeca Afonso***, ***Vinícius de Moraes, Bárbara Tinoco, Amália Rodrigues, Miguel Araújo, Tribalistas***, ***Mariza, António Zambujo, Ana Moura***...
- Sempre que sexa posible, **obxectos** de uso práctico que acheguen os campos léxicos á realidade (o servizo da mesa; a roupa; o material escolar; alimentos; símbolos materiais da cultura portuguesa e lusófona, aparellos de uso cotián...).
- **Folletos publicitarios, notas informativas, información de produtos comerciais**...
- Filmes en portugués: ***A REDE SOCIAL, MEU PÉ DE LARANJA LIMA***, ***CANÇÃO DE LISBOA, O PRINCÍPIO DA INCERTEZA, ALICE, TUDO O QUE APRENDEMOS JUNTOS, A ONDA, O HOMEM QUE COPIAVA, XINGU*** e episodios soltos dalgunhas series de interese (***3%, BLACK MIRROR***).
- **Fichas** de todo tipo elaboradas pola profesora: para completar palabras a partir de audicións; para substituír termos marcados por sinónimos ou antónimos; textos breves para continuar ou resolver (buscar un final); xogos de palabras (adiviñar o termo...); palabras para definir; definicións para buscar o termo que corresponde; series para localizar o vocábulo "intruso", prácticas con "falsos amigos" (palabras existentes nalgunha das outras linguas que coñecen, pero que presentan en portugués un sentido diferente)...
- **Outros recursos** (?): visita dalgún cantante en portugués; visitas a Portugal e interacción cos falantes nativos; charla no centro con algunha persoa portuguesa ou dalgún país lusófono que estea a residir actualmente na contorna...
- Tódolos **materiais** que se proporcionen en **cursos** ou **xornadas de formación** (ou unha orientación sobre os mesmos) serán adaptados así mesmo como complemento para os distintos niveis en que se imparte a materia de Lingua portuguesa.
- Como ferramentas de traballo, será fundamental o uso de **ordenadores**, aínda tratándose de ensino só presencial. Por iso, sempre que sexa posible, utilizaranse as aulas de Informática do centro como recurso habitual de aprendizaxe. Nas primeiras semanas, explicaranse ou revisaranse procedementos de uso da aula virtual para un bo aproveitamento da mesma e traballaranse outros aspectos (procesamento de textos...). O **móbil** será outra ferramenta útil en casos puntuais que se lle irán indicando ó alumnado ó longo do curso.
- Outros que poidan xurdir que se reflectirán na memoria final de curso.

9 Avaliación

9.1 Procedementos de avaliación inicial

9.1.1 ***Planificación do curso***. Nas dúas primeiras semanas do curso, pediraselle ao alumnado que cubra uns cuestionarios, adaptados a cada nivel, sobre diferentes aspectos da lingua portuguesa e da cultura dos pobos lusófonos. Así mesmo, desenvolveranse na clase diferentes actividades de comprensión oral para observar o grao de adquisición do alumnado (espontánea, no caso do alumnado que cursa a materia por primeira vez ou creado, no caso daqueles alumnos que xa o teñen cursado con anterioridade). En base aos resultados tomaranse as decisións oportunas con respecto ás pautas didácticas a seguir no curso. En calquera dos casos, cumprirá, en tódolos niveis, axustar a avaliación da materia á progresión dos discentes, asegurándonos de realizar unha aprendizaxe con base firme e significativa.

9.1.2 ***Procedementos que lle permitan ó alumnado de Bacharelato acreditar os coñecementos necesarios na materia de Lingua Portuguesa***.

Normalmente, o alumnado que se incorpora ó Bacharelato ten coñecementos da materia por ser se tratar dunha lingua cunha estrutura moi próxima á do galego e porque, en moitos casos, cursouna nalgúns ou en todos os cursos da ESO. Isto é especialmente sigfinicativo se o alumnado, como é o caso do curso actual, solicita o cambio de 1ª Lingua Estranxeira en 2º de BAC, pois o feito de tela estudado anteriormente, aínda que fose como 2ª Lingua, favorece sobremaneira a súa incorporación á actual. Con todo, no caso de alumnado que nunca cursase a materia, este reunirase coa profesora responsable, de xeito individual e realizará un test de compresión tanto oral como escrita para certificar a súa competencia no desempeño da nova materia.

9.2 Criterios e procedementos de avaliación na ESO

9.2.1 A **avaliación presencial** dos alumnos deberá ser **continua**, nun proceso no que a súa propia participación (a autoavaliación) terá un papel importante. Atenderase ao desenvolvemento de capacidades e ao esforzo e traballo individual e colectivo desenvolvido así como á consecución dos obxectivos propostos.

Os procedementos de avaliación estarán en relación co logro da competencia comunicativa e o desenvolvemento e consecución das catro destrezas (comprensión e produción oral e comprensión e produción escritas), así como a reflexión sobre a lingua e os aspectos socioculturais. Nos niveis de “debutante” a avaliación formativa debe ser prioritaria. De tódolos xeitos, dado que no contexto escolar é necesaria unha avaliación sumativa, establecemos os seguintes **criterios**:

- ⇒ A **expresión oral** avaliarase na actividade de aula, nas interrelacións cos compañeiros e compañeiras e coa profesora. Pode tamén establecerse unha proba específica individual, atendendo ós obxectivos de cada unidade: saber presentarse, dicir onde se vive, falar da familia, etc., na que se avaliará a correción formal, a pronunciación e a soltura; en resumo, a capacidade de que a mensaxe se transmita correctamente. Quedará constancia desta avaliación, do mesmo xeito cás demais, no caderno do profesor, que servirá como ficheiro

de datos durante o curso para recoller a progresión do alumnado en cada unha das destrezas.

- ⇒ A **comprensión oral** avaliarase cunha proba de escoita ou na actividade de aula, tratando de comprobar a comprensión sobre os temas das unidades: relacionar datos e imaxes, completar cadros verdadeiro-falso, situar obxectos no espazo, identificar obxectos ou imaxes e identificar e saber responder ás mensaxes da profesora ou dos compañeiros/as.
- ⇒ A **comprensión escrita** avaliarase tamén con exercicios adecuados a cada nivel: descubrir erros, completar imaxes con texto, sinalar persoas ou obxectos a partir do texto, ordenar diálogos, datos, etc.
- ⇒ A **expresión escrita** avaliarase con exercicios a través dun modelo (enquisa, pregunta-resposta, fichas…), redacción de textos sinxelos (descricións, cartas ou correos electrónicos,…), adecuados a cada nivel.
- ⇒ A **reflexión sobre a lingua** avaliarase tamén con exercicios de pregunta-resposta, encher ocos, separar palabras, completar frases a partir de imaxes, etc.

Nos cursos da ESO a avaliación da **comprensión e expresión escrita** así como da **gramática** realizarase en **probas escritas sobre o contido das unidades e o explicado na clase**, e a **comprensión e expresión oral** avaliaranse preferentemente na **actividade de aula** (aínda que se poida completar a avaliación da comprensión cunha proba específica).

9.2.2 **Criterios de cualificación**:

- ✓ A **probas escritas** representará un **50% da nota**, mentres que a actividade de aula o **restante 50%** repartido do seguinte xeito: ***expresión e comprensión oral* 20%**, ***deberes e outras tarefas, orais e escritas,* 20%** e ***actitude e disposición cara á materia,* 10%**.
- ✓ Como norma xeral, **descontarase 0.10 puntos por cada falta de ortografía**, sempre que se estudase previamente na clase esa grafía ou a norma que rexe a súa correcta escritura (o acento dunha aguda rematada e –a, por exemplo). **Non** se contarán en ningún caso as faltas repetidas (se se repite ó longo dun texto, descontarase unha soa vez, 0.10 puntos).
- ✓ O alumnado presentará os seus traballos coa corrección e pulcritude necesarias para ser lido e corrixido. A profesora poderá **descontar dúas décimas** se considera incumpridas as ditas normas. Nas **probas orais**, a interacción poderá ser profesora-alumno/a ou entre alumnas/os.
- ✓ Á hora de calcular a **nota da avaliación**, **redondearase á baixa** por incumprimento do prazo de entrega dos traballos, comportamento negativo, falta de interese e actitude incorrecta con respecto ó/á profesor/a e compañeiros/as de clase. E, polo contrario, sempre e cando a actitude sexa boa, procederase ao **redondeo á alza.**
- ✓ A **cualificación final** obterase calculando a **media das tres avaliacións** e valorando a progresión positiva dos alumnos ao longo do curso. Para aprobar o curso é necesario obter unha **nota superior ou igual a 5/10.** A **nota mínima** nunha avaliación para facer media é de **3.** Toda

avaliación cunha nota inferior deberá ser recuperada, ben mediante proba, ben mediante traballo complementario.

(*) *En cumprimento da ORDE do 25 de xaneiro de 2022, pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia, o procedemento de avaliación da materia de* ***Portugués Segunda Lingua Estranxeira*** *a partir do curso 2021-2022 aplicarase do seguinte xeito:*

Realizada a 3ª avaliación, a orde de actuacións nas últimas semanas do curso (xuño) variará en función da existencia ou non de alumnado coa materia pendente:

1) **Grupos con alumnado suspenso**: tódolos alumnos do grupo realizarán as mesmas actividades de revisión da materia (contidos básicos), de forma que os que deben recuperala poidan facelo na avaliación final. O resto do alumnado será avaliado polo seu traballo e participación no repaso con ata **1 punto máis** na súa nota media do curso (ou, en sentido contrario, ata **1 punto menos** se non realizase as actividades propostas e mostrase unha actitude claramente contraria ó desenvolvemento das clases previas á avaliación final).
2) **Grupos coa totalidade do alumnado aprobado**: neste caso programaranse actividades que, sen deixar de se relacionaren coa materia, presentarán, polo xeral, un carácter máis lúdico da aprendizaxe: *comprensión de vídeos na lingua obxecto de estudo, concursos en portugués, xogos de palabras, traballo fonético con cancións, lectura e declamación de poemas, trabalinguas, textos humorísticos e banda deseñada; proxección de películas ou series na lingua da materia*, apoiadas con subtítulos na mesma se o nivel do alumando así o requirise e outras tarefas que, chegado o momento, se considerasen de interese para esta fase do curso. Neste caso, valorarase a actitude e participación do alumnado redondeando á alza a súa *cualificación final* ou, en sentido contrario, manterase ou redondearase á baixa a súa nota se se mostrase pasivo ou disruptivo respectivamente.

- **Avaliación ordinaria**

Cando unha alumna ou alumno non acade o 5/10 de media das tres avaliacións deberá presentarse a unha proba escrita final de toda a materia impartida. A valoración desta proba é sobre 10 puntos.

- **Avaliación extraordinaria**

No caso de non superar a materia na avaliación ordinaria, deberán presentarse á proba extraordinaria, na que deberán examinarse da materia programada na súa totalidade. A proba será escrita e valorada sobre 10.

9.3 Criterios e procedementos de avaliación no BACHARELATO

9.3.1 Avaliación do ensino no Bacharelato

Avaliaremos as catro competencias, o dominio da gramática e a reflexión sobre a lingua.

⇒ A avaliación da **comprensión e expresión escrita** así como a da **competencia lingüística** efectuarase mediante probas escritas e producións do alumnado (redaccións...).

⇒ A **comprensión oral** efectuarase mediante unha proba audio de comprensión.

⇒ A **expresión oral** será avaliada na clase, nas interrelacións cos compañeiros/as e coa profesora e mediante tarefas concretas (habitualmente a escenificación de situacións da vida cotiá e a presentación, por parte do alumnado, de traballos previamente elaborados: vídeos gravados fóra do centro, etc.).

9.3.2 En canto ós **instrumentos de avaliación:**

- ✓ Cada trimestre realizarase umha **proba obxectiva xeral** que incluirá os contidos mínimos establecidos nesta programación.
- ✓ Faranse**, con toda a frecuencia que sexa posible (unha vez ó mes, cando menos),** probas específicas de acentuación, léxico e verbos, así como actividades de comprensión, redacción e expresión oral (estas últimas avaliaranse como traballos de clase).
- ✓ Realizaranse **tarefas na clase** de índole variada: traballos, actividades de redacción (escribir unha carta ou un e-mail…), de descrición, exercicios de ampliación..., que serán reflectidos no caderno da profesora e valorados de xeito positivo.
- ✓ Tomarase en conta o **disposición do alumnado,** mesmo neste nivel do Bacharelato: a iniciativa e o interese, a participación, a capacidade de traballo en grupo, os hábitos de traballo e o cumprimento das tarefas e dos prazos establecidos para a súa entrega. Dado que se trata de ensinanzas non obrigatorias, a asistencia ás clases (ou o absentismo, en sentido negativo), tamén incidirá na cualificación final da materia, facéndoa redondear á alza ou a baixa segundo a dita asistencia ou ausencia das clases.

A **nota final** de cada avaliación será o resultado de todas as notas obtidas nos seguintes procedementos:

- O traballo persoal do/a alumno/a, valorando sempre o progreso e o esforzo.
- A asistencia á clase co material requirido e unha boa disposición.
- A participación activa e unha actitude correcta na clase servirán para medir a expresión e comprensión oral.
- As probas escritas e orais que se realicen ao longo da avaliación.

9.3.3 Criterios de cualificación

BAREMO: a comprensión e produción escrita representarán un 50% da nota; a produción e compre*nsión oral,* 30%, e *os traballos (da casa ou da clase), exposicións e outras tarefas* e *actitude* un 20%.

- Como norma xeral, no BACHARELATO **descontarase 0.10 puntos por cada falta de ortografía**. Non se terán en conta, en ningún caso as faltas repetidas (se aparece máis dunha vez ó longo dun texto, descontarase unha soa vez, 0.10 puntos).

- Á hora de calcular a **nota media da avaliación**, **redondearase á baixa** por incumprimento do prazo de entrega dos traballos, comportamento negativo, falta de interese e actitude incorrecta con respecto á profesora e compañeiros e compañeiras de clase. Se algunha das circunstancias anteriores se produce de forma grave e/ou recorrente, a nota final poderá dimnuír ata **2 puntos**. en casos de **absentismo inxustificado** (antes de se producir a perda da avaliación continua), procederase do mesmo xeito, rebaixando, se fose o caso, ata un máximo de 2 puntos na nota final do curso.
- No caso contrario, sempre e cando a actitude sexa boa, tanto no que se refire ó interese pola materia como no relativo á relación co grupo-clase, procederase ao **redondeo á alza.**
- A **cualificación final** obterase calculando a media das **tres avaliacións**, valorando sempre a **evolución positiva do alumno/a ó longo do curso**. Para aprobar é necesario obter una nota igual ou superior a 5/10. A nota mínima para facer media nunha avaliación é 3. Toda avaliación cunha nota inferior deberá ser recuperada.

Ademais,

(*) *En cumprimento da ORDE do 25 de xaneiro de 2022, pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia, o procedemento de avaliación da materia de* ***Portugués Segunda Lingua Estranxeira*** e ***Portugués Lingua Estranxeira*** *a partir do curso 2021-2022 aplicarase do seguinte xeito:*

- No ***Bacharelato***, dado que coinciden a *3ª avaliación* e a *final ordinaria*, no caso de que houbese alumnado suspenso, durante o período precedente á **avaliación extraordinaria** atenderanse as súas dúbidas e traballaranse os contidos do curso voltando a realizar, como práctica, as probas do mesmo e outras específicas deseñadas para a revisión xeral da materia.

✓ **Avaliación extraordinaria**

- ***Portugués Segunda Lingua Estranxeira (II)***: cando unha alumna ou alumno non acade o 5/10 de media das tres avaliacións deberá presentarse a unha proba final, oral e escrita, de toda a materia impartida. A valoración desta proba é sobre 10 puntos, dos cales, **3** corresponderán á **parte oral** (compresión dun audio e expresión oral dun determinado tema a escoller entre tres) e **7 á parte escrita** (comprensión de textos escritos: 2 puntos; expresión escrita (redacción): 1.5 puntos e manexo das estruturas gramaticais: 3.5 puntos, dos cales, 1 punto corresponderá á parte teórica e 2.5 á práctica).

- No caso da materia de ***Portugués Lingua Estranxeira II*** (2º de BAC) o alumnado deberá realizar as correspondentes probas parciais do nivel (**seis** en total), mesmo se non tivese asistido ás clases. Ademais, e tal como se recolle nos criterios de cualificación, terá unha

penalización de **1 punto** por inasistencia, polo que deberá alcanzar unha media aritmética dun **6** para a superación da materia en igualdade de condicións co resto dos/as alumnos.

- Se se dese a situación de que un alumno ou alumna teña esta materia como único suspenso do Bacharelato, poderase acoller á situación de ***excepcionalidade*** indicada no artigo 15 (punto 3) da Orde (25 de xaneiro de 2022) para a súa **titulación**. Este departamento considera a estes efectos que a inasistencia continuada e inxustificada ás **clases** constitúe un **impedimento** para que un/ha alumno/a poida acollerse á excepcionalidade referida.

9.4 Recuperación e avaliación da materia pendente na ESO e no BACHARELATO:

- Nos cursos da **Ensinanza Secundaria Obrigatoria** (excepto en 4º ESO, nivel terminal), os contidos que se avaliarán son os que se sinalan para o nivel a recuperar como *Contidos mínimos*.

  O alumnado que teña pendente a segunda lingua estranxeira Portugués **recibirá periodicamente diversos materiais** para ir traballando ao longo do curso. Estes traballos serán entregados á profesora responsable e, a través deles, comprobarase o progreso. Os ditos materiais consistirán en exercicios de reforzo, de ampliación, en realización de fichas de léxico e outras tarefas como descricións e redaccións. Estas actividades valoraranse sempre tendo en conta o interese, o progreso e esforzo persoal, e a entrega dos traballos cumprindo o prazo. Coa entrega dos traballos, rematados e correctamente realizados, e a evolución positiva no nivel actual (superior ó do ano pasado, e polo tanto, inclusor do mesmo, dado que se trata de contidos progresivos), considerarase que o/a alumno/a ten superada a materia pendente e non será necesario que se examine dela.

  De non se cumprir coas condicións descritas, o alumnado co portugués pendente **terá que realizar tres probas** nas datas que se establezan no centro para este fin. Unha destas probas será oral e as outras dúas escritas. A proba oral supoñerá un 30% da nota final e as escritas un 70%.

- Para a recuperación da materia pendente no **Bacharelato**, os contidos que se avaliarán son os que se sinalan para cada nivel da materia como *Contidos mínimos*. Ademais, os/as alumnos que tivesen que recuperala entregarán tres traballos durante o curso, segundo as pautas e calendario que se lles indique e deberán realizar unha proba final que contará un 50% da nota. Se os traballos non foren entregados, a cualificación da proba final constituirá o 100% da nota da pendente.
- No caso do alumnado de **2º BAC** que non cursara antes a materia, e que polo tanto ten pendente a materia de ***Portugués Segunda Lingua Estranxeira I*** (por non a ter dado nunca), recuperarana **coa mesma cualificación cá que obteñan no curso actual** ou **superior**, en función do esforzo demostrado (nunca inferior), dado que terán que asimilar os contidos dos dous cursos no ano en que cursan a materia (2º BACHARELATO). Para conseguilo, reforzarase a nota do curso actual con traballos complementarios de entrega mensual que non serán cualificados como materia pendente, senón como comprobación de que o alumnado implicado

está a aproveitar este curso para darlle cabida ós contidos dos dous, mesmo que parte deles teña que traballalos fóra do horario escolar propiamente dito (destinado á materia deste curso). A asistencia ás clases será especialmente tida en conta nestes casos, posto que se están a cursar dous niveis simultáneamente. Valorarase que o alumnado aproveite tódalas clases (fóra de causas xustificadas) e penalizarase na cualificación final o absentismo durante o curso.

- O alumnado que, non tendo cursado esta materia con anterioridade, se matricule nela como ***Portugués Lingua Estranxeira*** (**II**) en ***2º de Bacharelato***, terá **pendente** a correspondente materia de ***1º de Bacharelato***. A súa cualificación dependerá da media obtida no nivel actual (2º) ata o momento de se producir a avaliación de pendentes e en ningún caso será inferior á de 2º BAC. Teranse en conta principalmente tres factores: a entrega de traballos puntuais en cada avaliación; a participación nas clases do curso actual e a asistencia ás ditas clases no curso actual.

10 Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

O labor docente e o propio proceso educativo serán valorados a final de curso a través da seguinte táboa de indicadores básicos:

Proceso de ensino:	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral danse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				

6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorpóranse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
14.- Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

11 Medidas de atención á diversidade

11.1 Medidas xerais de atención á diversidade

O alumnado da segunda lingua estranxeira, en xeral, presenta unha gran diversidade de características (intereses, motivacións, capacidades e estilos de aprendizaxe) que hai que atender. De feito, desde o momento en que os/as alumnos/as optaron pola SLE, xa se está tendo en conta esa diversidade de intereses. A opcionalidade queda así suscitada, desde a súa orixe, como un espazo educativo onde prima unha formulación curricular aberta e flexible, e serán o/a profesor/a quen interprete os diversos contidos, de acordo coa realidade das características persoais e grupais que caracterizan os/as alumnos/as do grupo co que se está traballando.

Esta atención á diversidade debe aplicarse ao longo de todo o proceso educativo dun xeito efectivo e eficaz:

- Nun primeiro momento do proceso, facendo que cada alumno/a parta dos seus propios coñecementos e capacidades, consciente de que os seus avances no proceso serán valorados, en todo momento, tomando como referencia os seus coñecementos previos, sen esquecer que forma parte dun grupo.

- Nas diferentes fases do proceso, estimulando, corrixindo e valorando a cada alumno/a, avaliando, á súa vez, a eficacia constatada dos materiais e metodoloxías empregados.

- Ao final do curso académico, considerando os progresos alcanzados polo/a alumno/a con respecto ao seu propio punto de partida individual, máis que con referencia aos parámetros obxectivos da perspectiva grupal en xeral.

Polo que respecta ás medidas de atención á diversidade reguladas legalmente e das que dispón este centro, na materia de segunda lingua estranxeira, este curso, levamos a cabo as seguintes:

- ✓ Exención da segunda lingua estranxeira (o portugués, neste caso) para aqueles alumnos que, con informes previos de Primaria ou trala observación por parte do profesorado das linguas

vehiculares no curso actual (oídos así mesmo os profesores que lles impartimos a segunda lingua estranxeira nas primeiras semanas), mostren serias dificultades na área lingüística. No momento de iniciarse o curso, a Orientadora do centro informará do alumnado que se encontra nesta situación e ó longo das primeiras semanas do mesmo será observado o dito alumnado polo profesorado de linguas, nomeadamente polo das vehiculares, galega e castelá. Na avaliación inicial decidirase a súa continuación na segunda lingua ou a súa incorporación ó grupo de reforzo correspondente. Tamén se valorará, se for o caso, a súa situación xeral no grupo actual (PSL), pois sucede, que, en ocasións, a autoestima deste alumnado vese reforzada coa súa permanencia nas clases de portugués, pois, malia formar parte do currículo como segunda lingua estranxeira, en realidade é para estes alumnos/as un idioma próximo, no que só teñen algunhas dificultades case sempre salvables coa axuda da profesora e do grupo. A experiencia en cursos anteriores mostrounos o positivo que foi para algúns destes alumnos que houbese unha continuidade do/da alumno/a co grupo e co idioma. Os resultados finais foron moi positivos e indicounos a liña a seguir para os casos que se puidesen producir no presente e no futuro. Nas avaliacións iniciais do nivel (1º da ESO) detallarase todo o proceso evolutivo deste alumnado e analizarase a conveniencia ou non de continuar cursando esta materia.

- ✓ En xeral, todo o alumnado de 1º ESO, por estudar a materia por primeira vez, precisa de máis axuda e seguimento por parte da profesora. Lembremos que hai un cambio de etapa, bastante trascendente para o alumnado, e que se incorporan a materias novas para eles. A necesidade de adaptación é maior ca no resto dos niveis e neste curso, ademais, deben facer fronte a dous hándicaps:
  1) A propia situación provocada pola pandemia, repleta de rutinas estresantes (desinfección das aulas nas que reciben esta materia, uso permanente de mascarilla na aprendizaxe dunha lingua estranxeira...).
  2) O agrupamento de todo o alumnado deste nivel nun único grupo, o que sen dúbida incidirá na atención ás necesidades de cada un dos discentes (en grupos ó límite de capacidade e con medidas de distancia de seguridade a fluidez das clases é, cando menos, difícil).
- ✓ No caso do ***alumnado con dificultades de aprendizaxe*** (em 1º ou noutros niveis da ESO, deseñaranse estratexias e actividades (reforzando especialmente as tarefas asociativas con implicacións do visual) que lle axuden a acadar os obxectivos mínimos, se finalmente se acorda na avaliación inicial do mesmo a súa continuidade no grupo da segunda lingua estranxeira Portugués. No curso 2022-2023 será preciso atender así mesmo as necesidades dos alumnos disléxicos e reforzar a motivación dos alumnos máis vulnerables (dificultades para aprender ó mesmo ritmo dos outros, etc.).
- ✓ No resto dos niveis, tanto da ESO como Bacharelato, haberá que coidar especialmente a ***integración do alumnado que nunca cursou a materia*** en grupos con outros/as alumnos/as que xa estudaron o portugués con anterioridade. O coidado destes alumnos pasa por un reforzo en materiais de estudo, pero tamén, e sobre todo, por unha atención extra que lles permita

coller ritmo no curso actual (resolución de dúbidas, explicacións individualizadas de aspectos básicos...).

12 Concreción dos elementos transversais traballados polo Departamento de Portugués

12.1 CONTRIBUCIÓN DA MATERIA DE PORTUGUÉS Ó PLAN LECTOR

No proceso de aprendizaxe, trátese da materia de que se trate, a lectura é, incuestionablemente, un instrumento fundamental. Se falamos dunha lingua estranxeira, ler é absolutamente imprescindible, dado que:

- Permite a adquisición dos coñecementos específicos do idioma (gramática, léxico...).
- Convértea en código vehicular para outras aprendizaxes.
- Permite e propicia outras actividades, de carácter menos académico (aínda que non por iso menos útiles para aprender) e máis lúdico: a lectura proporciona pracer a quen a practica; trátase, neste caso, de aprender unha lingua a través de lecturas que, além da súa función principal, resultan interesantes e estimulantes para os/as alumnos.

⇒ O **portugués** é, neste sentido, unha das materias máis "agradecidas" para fomentar a lectura entre o alumnado. Ben é certo que se trata dun uso metalingüístico a maior parte do tempo, pero aínda así non podemos deixar de considerar un dos aspectos que cada vez salienta máis como un hándicap entre as/os profesoras/e de linguas: crear a vontade de ler no alumnado. No caso do portugués constátase a vantaxe de que xa desde que empezan a cursar a materia resúltalles atractiva a nova pronuncia e axiña se animan a probar coa lectura. Ademais, estamos a falar dunha lingua non propiamente "estranxeira", senón cunha raíz común que lle permite ós/ásnosos/as lectores iniciarse moi rápido e practicar o idioma case desde o primeiro día.

⇒ A partir das primeiras clases, polo tanto, amplíanse os campos de lectura para:

- Mellorar a competencia no idioma.
- Incrementar o grao de interese cara a el.
- Procurar unha mellor oralidade.
- Iniciarse na lectura da lingua literaria.

Para atinxirmos os tres primeiros obxectivos, a diversidade de recursos empregados é unha ferramenta importantísima. O alumnado é reacio -non sen certa razón, por abuso- ós libro de texto. Se a iso lle sumamos que en portugués aínda non se van poñer ós libros de lectura tampouco, queda como posibilidade inmediata o uso de materiais específicos:

- ✓ **Carteis** e **tarxetas** denominando o léxico estudado (o material escolar…). Este curso mostraranse aínda dixitalizadas (na pantalla da aula) na súa maior parte para evitar manipular obxectos e manter a seguridade.
- ✓ **Dípticos, revistas e libros** relacionados coa promoción cultural da cultura lusófona en xeral (e da portuguesa en particular). Ex.: ***Dois países, um destino***.

- ✓ **Información na rede sobre** os países e culturas que conforman a ***Lusofonía***. Inclúese a exposición dixitalizada permanente ESPAÇO LUSÓFONO elaborada por alumnado do centro.
- ✓ **Publicacións monográficas: *Maravilha, Cozinha Regional...*** (serie *CULINÁRIA*).
- ✓ **Prensa dixital: PÚBLICO**.
- ✓ *Recordatorio oral* de datas, das cores, dos números, etc., reproducíndoos tamén por escrito en tódalas ocasións que proceda (escribir a data completa no encerado; "colorear" de palabra o léxico que se está aprendendo…).
- ✓ **Letras de cancións**. A música é, sen dúbida, un dos mellores recursos a empregar na aula para a aprendizaxe do portugués:
  - Propicia a lectura (que despois será "escoitada" e, polo tanto, repasada por eles).
  - Motiva constantemente ó/á alumno/a para seguir aprendendo a lingua. É, neste sentido, un recurso motivador, ata para a aprendizaxe de cuestións gramaticais máis "áridas" para o alumnado (sistema verbal, expresión da temporalidade...).
  - Apréndelles así mesmo a interesarse por outras culturas.
  - Mellora significativamente a súa competencia oral (intentamos cantar como na canción que soa).
  - Dános a escusa perfecta para practicar unha nova lingua con pracer e entusiasmo (practicamente todo o alumnado cantou as cancións que se "estudaron" na aula; un dos grupos mesmo gravou alguna na emisora do centro).
  - Algunhas propostas: ***Garota de Ipanema*** (Vinicius de Moraes), ***Uma casa portuguesa*** (Amália Rodrigues), ***A saia da Carolina*** (pop. tradución), ***Canção do mar*** (Dulce Pontes), ***Milho verde*** (José Afonso), ***Grândola*** (José Afonso), ***O fadinho da tia Maria Benta*** (Amália Rodrigues), ***Aquarela*** (Toquinho), ***Maria a portuguesa*** (Maria do Céu), ***Loucos*** (Matias Damásio e Héber Marques), ***Amar pelos dois*** (Salvador Sobral), ***Perdoa-me*** (Carminho), ***Lela*** (tradución de Castelao), ***Oxalá que chova café*** (Juan Luis Guerra, tradución), ***Não me compares*** (Alejandro Sanz e Ivete Sangalo), ***Estou aqui*** (Shakira)... ***Chuva*** (Mariza), ***Eu parva não sou*** (Deolinda), ***Já sei namorar*** (Tribalistas), ***Chorando se foi*** (Kaoma/Ivete Sangalo), ***Sodade*** (Cesária Évora), ***Da cor da esperança*** (Diego Torres), ***Meu querido, meu velho, meu amigo*** e ***O progresso*** (Roberto Carlos), ***Sou do fado*** (Ana Moura), ***A vida na Tuga é dura*** (Alberto Mvundi), ***Os maridos das outras*** (Miguel Araújo), ***Pica do 7*** (António Zambujo), ***Distância*** (ÁTOA)...

⇒ **Textos escollidos** pola profesora nos que vaian aparecendo termos que se estudaron na clase con outros materiais. Exemplo: a palabra ***garoto*** aparece na primeira canción do curso cun significado concreto, "rapaz", pero tamén se menciona un segundo significado.Tempo despois, nun novo campo léxico estudado, lémbrase ese segundo significado "café pingado") e aproveitamos para rescatar tamén o outro ("rapaz"), é dicir, usamos a recorrencia para aprender lingua e estudamos na clase os dous significados. Esta mesma recorrencia, ademais, eleva significativamente o grao de satisfacción do alumnado, a súa propia autoestima. Un alumno ou alumna que consegue lembrar algo que de vez en cando se retoma, séntese máis disposto a aprender "outras cousas". Sente que triunfa na súa aprendizaxe, e iso supón un gran paso nun

momento en que gran parte do alumnado está moi condicionado psicoloxicamente por un posible fracaso ou polo medo a fracasar. Se xa falamos de alumnas e alumnos con especiais dificultades, a importancia da mellora que isto supón para a súa autoestima é maior aínda, o que vai redundar sen dúbida nunha mellor disposición xeral para o resto das materias.

⇒ **Lectura de obras literarias**. Se o alumno ou alumna son iniciados ó portugués no curso, non é ata aproximadamente a metade deste que se recomenda o seu uso. Todo depende do grao de asentamento que as bases inciais tiveran. Cómpre, sobre todo, que os cadros de xordas e sonoras estean ben claros (as confusións enlentecerían a lectura e faríana tediosa) e, sobre todo, que a nova pronuncia se fixese xa familiar para os novos lectores. Certo é que ter as palabras diante axuda, e non pouco, a identificar significados de forma bastante inmediata, pero cómpre entender tamén que o portugués é unha lingua fundamentalmente "fonética" e que será esa fonética a que atopen os nosos alumnos e alumnas no mundo real, moi por enriba da escrita. A lectura é, neste sentido, un servizo máis da oralidade, a grande raíña na aprendizaxe do portugués.

Distribución por niveis das **lecturas propostas** para o curso 2022 ~ 2023:

⇒ **1º ESO**: lectura grupal (en voz alta) de ***A menina do mar*** (Sophia de Mello Breyner Andresen) fragmentos de ***A montanha da água lilás*** (Pepetela) e dos ***Contos populares portugueses*** (Adolfo Coelho).

⇒ **2º ESO**: ***O caderno vermelho da rapariga karateka*** (Ana Pessoa) e fragmentos de ***O meu pé de laranja lima*** (José Mauro de Vasconcelos).

⇒ **3º ESO**: ***O Mandarim*** (Eça de Queirós) e ***Contos da montanha*** (Miguel Torga).

⇒ **4º ESO**: ***Os da minha rua*** (Ondjaki) e fragmentos de ***O mendigo e outros contos*** (Fernando Pessoa), ***Capitães da areia*** (Jorge Amado) e do ***Livro de Cesário Verde***.

⇒ **1º BAC** (P2L): textos escollidos de: ***O primo Basílio*** (Eça de Queirós), ***Os Sonetos Completos*** (Antero de Quental), ***A morte e a morte de Quincas Berro d'agua*** (Jorge Amado), ***Limões na madrugada*** (Carla M. Soares), ***O Alienista e Casa Velha*** (Machado de Assis).

⇒ **2º BAC** (P2L): fragmentos de: ***Brasil, Brasil!*** (Ana Maria Magalhães), ***Os Pescadores*** (Chigozie Obioma)***, As visitas do Dr. Valdez*** (João Paulo Borges Coelho), ***Os Maias*** (Eça de Queirós), ***Palavras Sussurradas*** (Alexandra Santos), , ***Os lusíadas*** (Luís de Camões), **O bobo** (Alexandre Herculano), ***Ensaio sobre a cegueira*** (José Saramago) e ***O bosque harmonioso*** (Augusto Abelaira), ***Memórias póstumas de Brás Cubas*** (Machado de Assis) e ***Gabriela, cravo e canela*** (Jorge Amado). Lecturas na aula de ***Macaquinhos no sótão*** (Susana Romana)

⇒ **PLE 2º BAC (1ª LINGUA)**: lectura íntegra de ***O primo Basílio*** (Eça de Queirós) e fragmentos escollidos de: ***Os da minha rua*** (Ondjaki), ***Charneca em flor*** (Florbela Espanca), ***Livro do desassossego*** (Fernado Pessoa), ***Poemas*** de Sophia de Mello Breyner Andresen, ***Dom***

Casmurro (Machado de Assis), ***Os Maias*** (Eça de Queirós), ***A hora da estrela*** (Clarice Lispector) e ***Os cus de Judas*** (António Lobo Antunes) e ***Mensagem*** (Fernando Pessoa) e ***O Cortiço***, de Aluísio Azevedo.

- ✓ Tanto nos catro niveis da ESO como na primeira lingua (2º de BACH) farase a lectura íntegra ó longo do curso das obras propostas en primeiro lugar. Nos cursos de Bacharelato da segunda lingua, sen embargo, leranse e traballaranse textos escollidos dos títulos sinalados, co obxectivo de ofrecer ó alumnado unha panorámica representativa da literatura lusófona de tódolos tempos. No caso da primeira lingua (2º de BACH.), ademais, leranse e traballarase na aula con textos literarios dos principais autores da literatura en portugués de diferentes épocas.

- Por último, e en consonancia con todo o descrito, cómpre ter sempre presente que canta maior conexión teña o aprendido coa vida diaria do alumnado, maior será a súa vontade de se introducir na nova lingua (ou non tan nova, teñen sempre a vantaxe de ser o alumnado mellor "disposto" lingüisticamente para aprendela) e, sobre todo, maior será a oportunidade de practicala continuamente. É por esta razón que léxico como o relacionado coa vida escolar, a comida, a roupa, etc. é o prioritario se pretendemos somerxer ás/ós rapazas/ces nesta lingua, xa que é ese vocabulario xustamente o que vai ter que utilizar tódolos días. Como reforzo ineludible, sempre, a **imaxe**. A falta de obxectos, lugares ou situacións reais que describir (das que tamén se dispón ás veces), a iconografía (primeiro "muda", despois "*legendada*" cos termos que se precisaren) como ferramenta didáctica responde á crianza dixital do noso alumnado. Mesmo que a imaxe non sexa a panacea axuda sen dúbida a *falar* na linguaxe actual (eminentemente visual) dos nosos alumnos e alumnas e, polo tanto, sería un erro que quedase relegada a aparicións anecdóticas. A imaxe dá paso á **palabra escrita**. Esta é **lida** e asociámola ó seu significado. Rematando o proceso, *a aprendizaxe está servida.*

12.2 EDUCACIÓN EN VALORES: CONTRIBUCIÓNS Ó *PLAN DE CONVIVENCIA*

Falar de valores na impartición dunha lingua que ten como marco xeográfico, social e cultural a variedade de pobos que conforman a Lusofonía, faise, con seguridade, imprescindible:

- ⇒ Aprender a respectar a diversidade de culturas ao longo de cinco continentes, vinculadas por un idioma común.
- ⇒ Valorar o patrimonio lingüístico que nos une particularmente a Portugal, como ponte para o entedemento entre dous pobos, que, malia formaren parte de dous países diferentes na actualidade, comparten unha estrutura común nas súas linguas potenciada pola aprendizaxe do noso alumnado do portugués actual.
- ⇒ Potenciar a empatía desde a propria lingua, ferramenta demostradamente eficaz na comprensión que as particularidades de cada pobo precisan nun mundo harmónico.
- ⇒ Practicar a non discriminación e a protección de individuos especialmente vulnerables (alumnos que chegan do país veciño ou do Brasil e buscan integrarse na nosa comunidade desde a súa lingua).

⇒ Tomar conciencia do maltrato que está a sufrir o planeta coa intervención do home ou co seu permiso, tomando como exemplo sangrante o Brasil, onde incendios, desastres naturais e a propia deforestación permitida están a asolar o chamado "pulmón do planeta".

Por estas e outras razóns, desde a materia de Lingua Portuguesa, como contribucións ó *Plan de Convivencia* do centro practicaranse ó longo do curso:

- ✓ Frecuentes traballos en equipos heteroxéneos que impliquen a colaboración por parte de tódolos seus membros e o aproveitamento, en positivo, de liderados espontáneos que se converterán en compartidos co desenvolvemento de múltiples actividades. Neste curso, as circunstancias obrigan a que eses traballos colectivos sexan realizados con seguridade, pensando en protexer ós demais e a si mesmos, co cal será frecuente que se propoñan colaboracións desde a casa e traballo dixital para complementar o presencial. En grupos con carga horaria maior (4º ESO e 1º/2º BAC, 2ª L), aproveitaranse as permanencias do alumnado na aula de Informática para traballar contidos transversais relacionados coa **convivencia, a resiliencia e a empatía**, fundamentais, as tres, neste período vital de tanta dificultade.
- ✓ Implicación e participación nas rutinas que desde o IES se organicen de cara á preservación e mellora da seguridade na saúde de todos/as e, por ende da convivencia.
- ✓ Posta en práctica de dinámicas de mediación cando as *turmas de Português*, conformadas sempre con alumnado procedente de grupos diferentes, precise de intervención en caso de conflitos xurdidos na convivencia dos seus membros.
- ✓ Invitación a toda a comunidade educativa, nomeadamente ó resto do alumnado, a compartir os proxectos que desde esta materia se desenvolverán ó longo do curso, foren actividades extraescolares ou formativas:

- Exposicións (dixital sobre a Lusofonía,de carácter *permanente;* edición de vídeos sobre a convivencia de etnias e culturas diferentes en países de fala portuguesa).
- Intercambios de convivencia "dixital" con algún centro de ensino portugués, con vistas a, no momento en que fose posible, convertela en experiencia presencial.

12.3 AS *TIC* (TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN)

As TIC, lonxe xa na actualidade de seren unha innovación coa que enfocar o ensino das linguas estranxeiras son, na actualidade, ferramentas indispensables na aprendizaxe das mesmas, de xeito que as clases raramente son desenvolvidas sen a utilización dalgunha das tecnoloxías da información, por parte da profesora na impartición da materia, ou por parte do alumnado na adquisición da lingua obxecto de estudo, neste caso, o português. É por iso que moitas das actuacións recollidas nesta programación pasan por usar, a diario, frecuentemente ou de xeito puntual:

⇒ O **ordenador** da aula para a reprodución de audios cos que traballar.

⇒ O proxector e a **pantalla dixital** para traballar con imaxes, ver vídeos, películas...

⇒ O **móbil**, en casos puntuais, para a consulta de información ou a reprodución a través de aplicacións nel contempladas (Radio Garden, radio en vivo desde toda a Lusofonía).

⇒ **Prensa dixital**, coa que podemos estar en contacto coa actualidade lusa, traballar temas de opinión universais... O xornal dixital de referencia será o PÚBLICO (Lisboa), dado que é precisamente esta a publicación que máis frecuentemente fornece de textos as probas ABAU. Os grupos de 2º de BAC, en consecuencia, frecuentarano a través do ordenador.

⇒ **Canles de televisión** a través da rede (**RTP**), fornecedores de materiais de traballos frecuentemente.

⇒ A **Internet**, particularmente ***sites*** para traballar contidos específicos cos alumnado nacido e criado na era dixital vai traballar de forma cómoda, natural.

⇒ Ordenadores individuales na **sala de informática**, desde onde procesar textos de todo tipo, desde correspondencia informal ata cartas de estrutura formal dirixidas a institucións, contactar por mail con interlocutores lusofalantes...

⇒ O **vídeo** para a gravación de actividades audiovisuais que requiren revisión ou, simplemente, permanencia como actividades de aprendizaxe.

⇒ Neste curso, ademais, a **aula virtual** funcionará de forma paralela á aula de ensino presencial, en previsión dun posible uso da mesma, se fose necesario, ou para complementar algunhas das aprendizaxes que atopan na vía dixital o mellor soporte no que presentarse. ***A presenza das TIC, polo tanto, fará parte do desenvolvemento do curso 22-23***. Desde este departamento formarase durante as primeiras semanas ó alumnado que o precise (por se incorporar ó centro ou por simple repaso dos procedementos), para que poida manexarse adecuadamente coas ferramentas TIC: subir arquivos á aula virtual; converter un arquivo; comprimir, procesar textos en portugués...

13 Actividades complementarias e extraescolares para o curso 2022 ~ 2023

O curso 2022-2023 é, á partida, o primeiro en que se poderán retomar as actividades anteriores á pandemia, especialmente as viaxes, que, con todo, quedarán sempre supeditadas ás condicións de seguridade que require o alumnado. As propostas, xa que logo, son susceptibles de seren modificadas ó longo do curso e incluso canceladas se xurdisen complicacións no seu desenvolvemento.

De entrada, desde este departamento cóntase con as seguintes actuacións:

- **1ª AVALIACIÓN:**
  - ✓ Concurso ***PALAVRAS PERFEITAS*** (para todo o alumnado de *Lingua Portuguesa*): o alumnado participante deberá escoller a súa palabra preferida en portugués e ilustrala nun

cartaz cunha fotografía (ou un debuxo/pintura) da súa autoría. Cada grupo seleccionará, por votación, as cinco mellores para expoñelas xunto coas dos demais grupos nalgún dos espazos comúns do centro.

- **2ª AVALIACIÓN:**

✓ Participar unha vez mais na ***Semana da Poesía*** como nos últimos dous anos desde que nacera a iniciativa (marzo de 2021). Nela o alumnado que teña a ben declamar un poema escollerá os textos da súa preferencia, de calquera época, estilo ou procedencia dentro da Lusofonía, con o único requisito de que os lea e interprete en portugués. Neste curso, ademais, promoverase a creatividade do alumnado, propoñendo leitura de poemas de elaboracións propia (o dos compañeiros) e algunha *performance* la declamación dos clásicos lusófonos (vestimenta de raíz cultural, combinación de lectores en grupo...).

✓ **Viaxes de inmersión lingüística e cultural a Portugal**. Intentarase realizar, se é posible:

1) Unha viaxe de cinco días a ***Coimbra, Porto* e *Aveiro*** (na semana das viaxes longas que se estableza no centro).

2) Unha viaxe de 1/2 días á eurocidade ***Tomiño ~ Vilanova de Cerveira*** e ó seu europarque (preferiblemente na recta final do curso, rematada a 3ª avaliación).

- **3ª AVALIACIÓN:**

✓ Como vén sendo tradición nos últimos anos, en abril de 2023 conmemoraremos a ***Revolução dos cravos*** cantando xunto con toda a comunidade escolar que o teña a ben a emblemática ***Grândola, vila morena*** nas instalacións do noso IES.

✓ ***SEMANA CULTURAL DA LUSOFONIA*** (final de curso): o alumnado participante realizará, por grupos, exposicións sobre distintos aspectos culturais de cada país lusófono. O conxunto delas será colocado nunha ubicación común (biblioteca, corredores...) e publicitado como exemplo do espírito lusófono do IES de Melide.

14 Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

14.1 Mecanismos de revisión da programación didáctica

Ao final de cada avaliación, revisarase a programación didáctica, co obxectivo de comprobar a temporalización e reprogramar en caso de desfase. Ademais, farase un seguimento da mesma desde o ***departamento*** (desenvolvemento, dificultades, acertos...) que constará nas actas correspondentes. Por outra parte, analizaranse nas **CCP** que se convoquen durante o ano, a viabilidade de coordinar programacións de distintos departamentos (por exemplo, dos de linguas)

para a posta en práctica de actividades plurilingües, sobre todo nos dous primeiros cursos da ESO, especialmente as orientadas a tratar a transversalidade.

14.2 Avaliación da programación didáctica

Co fin de avaliar a programación didáctica, proponse a observación e análise do seguinte cadro de ***indicadores de logro***:

Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica:	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

15 Marco lexislativo

Esta programación foi elaborada segundo o disposto na Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia e Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relación entre as competencias, os contidos e os criterios de evaluación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato e a resolución do 27 de xullo de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015/16 para a implantación do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

15.1 Modificacións/adaptacións da programación didáctica

A presente programación didáctica atívose ó cumprimento en materia lexislativa da

- *RESOLUCIÓN do 26 de maio de 2022, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2022/23.*

Melide, 12 de setembro de 2022.

A xefa do departamento

Ádega Mariña Andrade Freire